

ЙОРДАН БОЗУШКИ РОБ НА СВОБОДАТА

chitanka.info

ПЪРВА ЧАСТ

1.

Цялото ми тяло бе изтръпнало, като че ли току-що бях пуснал проводници с високо напрежение, особено главата. Олеле, главата — толкова изтръпнала и така празна, че ако не ме болеше, можеше да си помисля, че я няма. И отгоре на всичко това отвратително пътуване, с този бутафорен влак, при това прав като... Два часа на крак. Ужас! Кой дявол ме накара да пътувам точно днес (като че ли утре щеше да е по-различно)? За кога повече да отлагам? От две седмици гостувах на сестра си и непрекъснато си тръгвах... Трябваше все пак да си тръгна. А снощи! Толкова пукница опуках снощи, сякаш бях на състезание. Няма да пия повече! Край!

Облегнат на вратата на тоалетната, следях през зацапаното стъкло бягащата действителност — високи черни планини, реки и бистри долини..., но не ми ставаше по-добре.

Презирах всичко и всички. Всички. И оня мухльо отсреща с мазно-усмихната физиономия на администратор, презирах го, защото не го болеше главата и защото... просто го презирах. Погледнах го с такава неприязън, че той се скри навътре в коридора. Мястото му зае мърляво циганче в юношеска възраст. То се усмихна жизнеутвърждаващо и прикри първичното впечатление, че някой се е изпразнил над горната му устна, ако съществуваше достатъчно основание да се нарече така контура на устата му. Тя, защото в края на краищата се убедих, че това очарование принадлежи към нежния пол, се усмихна отново, този път съвсем тенденциозно към мен и приближи.

— Хас пара ти е шалчето? — На мястото където бе трябвало да има гърди висеше бяло шалче.

— Много пара-а, бате.

Тя се наведе към мен давайки ми възможност да изпробвам всички зловонния на този свят и прошепна:

— Бате, дай два лева, ша ти праим швирху, е тука у туалетнута.

Разхълцах се. Ръката ми потръпна и за малко не оскверни красотата на лицето й, но си помислих, че после няма къде да се

измия. Изръмжах ѝ да се маха, тя отстъпи малко назад и предложи да ѝ дам една цигара, за да ми попее. Споразумяхме се да ѝ дам цигара без да ми пее и да изчезне по възможно най-бързия начин. Тя взе цигарата и запя: „Ой, мацо Сладурано, на-на-на...“. Като че ли шмиргел допря малкия ми мозък. Побеснях. Тръгнах към нея, нищо че после нямаше къде да се измия, но тя предвидливо излетя.

Погледнах отново през зацапаното стъкло на вратата, навън като че ли валеше. Извадих цигарите си. Много пуша в последно време — втори пакет опустошавам за днес, а е ранен следобед. Оле, а пък снощи — не ми се говори. Мистър Рак, който всъщност още бе едно мъничко, симпатично раче, по невнимание защити нещо в гърлото ми и избухнах в злобна туберкулозна кашлица. Проклети цигари! Докога?! Дръпнах по-умерено и за малко отново да избухна.

Влакът летеше с обичайната си скорост от 20 километра в час и половина и това не впечатляваше пътниците, всички отдавна се бяхме примирили. Този влак бе едно от малкото средства, да ги наречем условно превозни, с които човек можеше да се добере до Кристалния град, в които пропилявах най-хубавите си години.

Беше неделя, началото на септември и началото на поправителната сесия. По това време в Кристалния град се концентрираше най-веселата част от студентите на нашата Академия, или почти всички. Затова и влакът бе претъпкан и то предимно от студенти. Странно, че не видях нито един познат. Пътувах сам и така бе по-добре — в това състояние не се нуждаех от компания.

Най-после дългоочакваната гара. Влакът шега се приземи с яростно свистене. Вагоните весело подскочиха, за да помогнат на изтерзаните пътници да се придвижат до изходите.

Слязох и бавно тръгнах към ресторанта. Така ми се пиеше бира, че предметите се раздвояваха в очите ми. Карай мен хвърчаха сакове и кашони, и наивници, които все още се надяваха, че ще се натъпчат някак в единствения автобус. Валеше топъл, кисел дъжд, проникваше през памучната ризка и нежно щипеше плътта ми, напомняйки страстните целувки на очарователна малка мръсница.

Взех си бира и седнах до един прозорец с изглед към автобусната спирка. Представлението беше започнало, но се надявах, че не съм изпуснал нищо съществено. Пред препълнения вече автобус, стотина човека със сакове и чадъри се напъваха, като че ли искаха да го

отместят. Те очакваха да се случи чудо. Какво ли не давах, за да чуя репликите им. Взех си още бира. Шофьорът слезе и собственооръчно за разчиства вратите, но нищо не се получаваше. Двама се сбиха, една лелка удари единия с чадъра си, той се обърна и я удари, намесиха се и други... Шофьорът използва настъпилата суматоха и подкара автобуса с отворени врати, но изостаналите го настигнаха и отново натиснаха вратите. Настъпи временно затишие, навярно шофьорът бе загасил двигателя, както правеха обикновено всички шофьори на този етап от борбата. Голяма част от излишните се примириха и отстъпиха, на най-непримирите направиха все някак си място и след взетото компромисно решение автобусът потегли олюлявайки се. Почти всички безавтобусници тръгнаха пеша към града. Да се чака следващия автобус, бе напълно безсмислено, той щеше да пристигне едновременно с другия влак и положението щеше да бъде същото.

Поседях още четвърт час и тръгнах към таксиметровата пиаца и когато вече бях там пред мен спря една „Лада“. Поздравих и седнах. Колата потегли и едва дръпнал два-три пъти от цигарата вече пресичахме площад „Република“ и се отправихме по безкрайно познатата ми „2 февруари“.

— Спрете тук, ако обичате!

Ладата спря. На стотина метра напред започваше така нареченото студентско градче, състоящо се от три блока, които олицетворяваха комичното в архитектурата, всъщност това бе една огромна сграда с формата на разбит космически кораб и три входа. Институтът притежаваше още един блок, но той се намираше в центъра на Кристалния град и се използваше за хотел и за настаняване на връзкари. Бяхме спрели пред магазин „Сандански“. Пред него се бяха събрали много хора, сякаш щяха да докарват бира.

— Колко ви дължа? — погледнах към неработещия таксиметър.

Шофьорът взе бележник и химикал и засмята нещо. Като че ли беше завършил нашия институт. Пригответих една двулевова банкнота, уверен, че ще е достатъчна и си взех сака от задната седалка. Така се случи, че не му платих. Мошеник! Е, можеше да стане и по-лошо. За малко.

Да се намери подслон по това време в града бе доста трудно, но аз имах „резервация“ в къщата на Боги или „храма на веселието“, както някои я наричаха, затова след като обърнах внимание на

обществеността, събрана пред магазина и се озовах пред „Храма“. Това всъщност бе квартирата на Боги, но не бе и точно квартира, защото тази къща принадлежеше на някакъв негов роднина, който живееше в София и се появяваше веднъж годишно, а Бог му плащаше някакъв символичен наем. Боги ползваше само едната стая, другите две, бяха предвидливо заключени. Боги учеше седнал на стол зад масата и прилежно положил глава върху разтворения учебник. Проврях се през множеството спомени и неусетно попаднах сред стаята.

За последен път бях тук в края на юни. В същия ден Бог бе направил неуспешен опит да вземе ОЧЗ-то. Изпихме четири бутилки гроздова и аз си тръгнах. Беше някакво невероятно пътуване, лудо и диво, от което за съжаление малко неща си спомням. На сутринта се събудих на гарата на същия този град, който цяла нощ се мъчих да напусна. Смътно си спомням, че пътувах, разправях се с някакви кондуктори, досаждах на едно красиво, непознато (кой знае?) момиче и други неща си спомням, но не ми се описват. Само масата бе разчистена и голия, боядисан в кафяво под бе сравнително чист. Двете легла си стояха все на същото място (недоумявам защо тогава отказах да използвам едното), гардеробът с все така откренатите врати, трите стола, единият от които изпълняваше ролята на нощно шкафче, а другият — шкаф-закачалка, си бяха на същите места, дори книгите на малката етажерка бяха същите и разположени както преди около вездесъщия касетофон. Като че ли пристигах на другия ден, като че ли тук времето бе заклинило глава и спряло в трепетно очакване на нови пищни веселби.

Бог продължаваше да чете, а аз ожаднявах все повече. Извадих от сака бутилка домашна ракия и я оставих върху масата. Без да вдига глава, Бог я дегустира и заключи:

— Страхотна ракия. Цяло лято си мечтаех да я вкуся отново, а наличието ѝ недвусмислено показва, че вариант учене отпада от днешната програма. — Вдигна глава разтърка очи и лениво стана от стола. — Е, да, но ако не бе тази бутилка щях да си помисля, че сънувам. Добре дошъл, Луд! Сядай! Ама страшно си несериозен. Нали обеща, че ще ми се обадиш това лято. Обзалагам се, че си минал през Варна. Сядай, де! Ето вземи моя стол! Аз ще седя тук. Така!

Седнах и запалих цигара. Мигновено на масата стана чудо. Учебниците и тетрадките се превърнаха в чаши, бутилката се отвори и пое няколко големи глътки въздух. До като се опомня обърнах една чаша за срещата. Огнената безцветна течност погали нежно гърлото ми. Боги напълни отново чашите.

— Значи ти се върна.

— Човек трябва да умее да се връща.

— Да, човек може всички да преживее, да стигне много далеч или много ниско, но трябва винаги да умее да се връща.

— Защото достигне ли до някъде, от където не може да се върне, неговият жизнен път е свършил.

— Точно така. Знам, че си страхотно умен.

— Бог, ти вярваш ли, че все още можем да се върнем.

Погледът ми се разби в бутилката.

— Разбира се. Ние можем да се върнем, когато си поискаме. — Това бе любимият ни диалог с Боги. Преди две години, когато веднъж бяхме останали само двамата на масата, го изрекохме спонтанно и от тогава си го повтаряхме винаги, когато се окажем на масата само двамата. Това бе началото, а често и края на всеки наш разговор. Попитах Боги, какво бе това „ако не бе тази бутилка щях да си помисля, че сънувам“. Той отговори, че се старее и успява да не сънува бутилки, защото щял да заприлича на гладна кокошка.

Обичах да говоря за лятото. Лятото бе моя любим сезон. Разказвах новите си приключения. Бог ме прекъсваше от време на време, за да разкрие свое изживяване, досущ приличащо на моето, а после се отплесваше в друга история, тогава аз го прекъсвах и, недовършил нещо, го зарязвах, за да разкажа друго още по-диво и невероятно. Не можехме да се наприказваме. Чудесен разговор, и бяхме забравили дори да си пуснем музика. Чувствах се отлично и се тревожех единствено за това, че бутилката неумолимо поемаше все повече въздух. Още по-обезпокояващо бе, че Боги също се тревожеше, което означаваше, че не съществуват никакви запаси в наличност. Започнахме да говорим за музика и едва тогава Бог стана, за да пусне касетофона. Искаше да ми пусне нещо съвсем ново и когато го намери и пусна, някаква какафония, че тока предпочете да отсъства. Жалко! Нощта все още не бе пристигнала окончателно и в добре задимената

стая имаше сравнително добра видимост, но Бог запали голяма лоена свещ.

Да, чувствах се отлично. От днешното главоболие нямаше и среда, а кръвта бясно лудуваше из тялото ми и кипях от енергия. Разговорът продължаваше. Боги говореше странни неща. За душите на умрелите, които живеели сред нас, за начините чрез които можем да установим контакт с тях. На някакъв купон разговаряли с духове... Казах му, че е прекалил с плажа това лято, трябвало е повече да плува и той малко се пообиди, но съвсем малко, Бог никога не се обижда много. Предложи ми да извикаме някой дух и да разговаряме с него. Отговорих му, че ще бъде по-добре да си намерим от някъде бутилка, но Бог разпален, като че ли не ме чу. Взе ръката ми и установи, че съм уникален медиум, което всъщност е предполагал и преди. Каза, че щяло да се получи много лесно. Категорично отказах и това окончателно срази Бог. Опитах се да му обясня, че не вярвам, а когато човек не вярва в нещо, той няма защо да се опитва да го прави.

— А в какво вярваш? — енергично попита Бог.

— В нищо! — отговорих и зарецитирах — „Не зова, не очаквам, не вярвам...“

В този момент пристигна Малкият. Посрещнахме го с бурни овации и не само защото той остави на масата две бутилки, но и защото Малкият или малкото бирено човече, както бе известен сред някои среди, чудесен приятел и не се бяхме виждали отдавна — повече от година. Бе прекъснал миналото лято и заминал да работи в София. Ето, че и той се връщаше и то не без проблеми — имаше пет изпита да взема.

Едва отшумяла първата наздравица и на вратата някой почука, сякаш с главата си и без да дочака отговор, този някой връхлетя в стаята. Направи няколко винта и незначителен опит за предно салто, изправи се с прекомерни усилия и процеди:

— Върхъ-ъ-ъ!

А после с невероятен финт се просна върху едното легло. В този момент дойде токът.

Да това наистина беше Върхът, може би имаше и друго име, но в института вече никой не си го спомняше. Той за всички бе просто Върхът. Неофициални източници подклаждаха мълвата, че за последен път е бил трезвен на 28 септември 1982 година, ден преди да се отлъчи

от редовете на БНА. Същите източници оповестяваха невероятните му пиянски истории, от които получавах комплекс за малоценност. А най-странното бе, че Върхът съумяваше да ходи на училище и да си взема, сравнително безпроблемно изпитите.

След него в стаята влезе и Червенокосият Пил — още едно академично явление. Той поздрави небрежно и седна на леглото до Боги. Червенокосият не се напиваше толкова често като Върха, но пиеше непрекъснато и то немалки количества. Понякога ме е удивлявал — седи цяла нощ на масата, налива се, и не му личи че е пил. Академичните му занимания бяха сведени до минимум и заменени почти изцяло от комар, далавери, сводничество, търговийки. Познаваше всички мошеници, комарджии, пандизчии, проститутки в Кристалния град. Често правеше скандали, имаше славата на голям побойник и все не намирах повод да му разбия главата, а така ми се искаше, макар че с него се водехме приятели. Бог му напълни една чаша.

— Наздраве, Пил! По каква работа насам?

— Не се шегувай! Четири изпита имам.

— Сериозен проблем! — отбелязах аз.

— Нищо подобно. Най-сериозният ми проблем е, че няма къде да спя тази нощ. Бях уговорил с едни хора, но ми вързаха тенекия.

— Глупости! Ще спиш тук! — усмихна се Бог. — Не ти ли харесва?

— Много маймунки сме се събрали...

— И какво? Ще се сместим.

— Пил, какво ще правиш с ОЧЗ-то? — попитах аз, тъй като знаех как юнската сесия Пил бе разбил носа на преподавателя, който бе по-голям мръсник от мен и Пил, взети заедно, и Секирев му обещал да му даде изпита на 15 явяване. Значи считано от сега след 7–8 години.

— О-о, нищо по-лесно от това, Луд. Тази вечер Секирев влезе в болницата. По всяка вероятност фрактура на бедрената кост, моите приятели не пожелаха да го убиват. В други ден ще изпитват асистентите, а с тях се разбираме.

— Пил, ти си луд! — бях го подценил. Червенокосият можеше всичко, дали заради това не го мразех.

— Луд, ти си Пил! Аз нямам друг шанс.

Това бе самата истина. Другият вариант бе Пил да учи още десетина години. Ето как се стимулира мръснишкото в човека. Веднъж, след някакъв изпит в първи курс, седяхме с един колега в снекбара. Пристигна Секирев и седна на масата зад нас. Чух го как се хвалеше на свой колега, не по-малък гад: „Голямо клане падна днес — 60 двойки за четири часа, ръцете ми са само кръв!“ Станахме ужасени. Видях лигавото му ликуващо лице и го намразих. Отидохме в една църква, запалихме свещици и помолихме господ да го прибере, ако не сега, то поне докато стигнем в трети курс. Жалко, че приятелите на Червенокосия не са го очистили, догодина пък аз трябва да се разправам с него, но ще се оправя.

— Аз пък си въобразявах, че съм си уредил ОЧЗ-то! — тъжно отбеляза Боги.

— Какво? Със Секирев ли?

— Да. Цяло лято търся връзки. Намирам, уреждам — той пък няма да го има. И това ако е съдба!

— О, Бог, съжалявам, но ти ще го вземеш и така. Ти си умен.

— Подготвен съм. Вярно. Но...

— Карай! Голяма работа. Хайде да си гледаме работата! — Кимнах към бутилките и вдигнах чашата.

Червенокосият се усмихна и отпи. Върхът се размърда и промълви неизменното си „Върхъъ!“ Пил попита дали знаем защо Върхът е с руса коса и аз едва сега проумях какво ме бе подразнило, когато Върхът връхлетя в стаята, още тогава усетих, че нещо не е наред, но тръгнах в грешна посока, като си помислих, че Върхът е трезвен. И сега съвсем ясно си спомних черната коса на Върха. Да. На лятната бригада — разказваше Пил — неговото пиянско високоблагородие се напил първия ден и не благоволил да изтрезнее до края. Съмнявам се дали се е напил първия ден, по-вероятно е да е дошъл пиян, но това не е от значение. Червенокосият твърдеше, че не е изтрезнял 26 дни, което не е чак толкова за човек с неговите възможности. На втората вечер паднал пред една от бараките на колежките, те го внесли вътре и се опитали да го свестят, безуспешно, разбира се. И тъй като не им хрумнало нищо по интересно, му изрусили косата. Върхът не подозирал нищо — продължил да пие. Неговите приятели не забелязали или него информирали за промяната. Те били страшно заети. За 26 дни тази тайфа от забележителни

момчета одраскала 106 бутилки гроздова, сливова, плодова, ябълкова и въобще всякаква ракия, каквато имало в местния магазин, но за да проличи истинското им юнашко присъствие в това село, намиращо се недалеч от Кристал сити, към тези 106 бутилки трябва да се прибави и изпитото от тях в селската кръчма, което никой не си правел труда да отчита, но както уверява Пил, не е било по-малко от това, което изпили в бригадирския лагер. И така, последната вечер, на самото закриване на алкохолиядата, един от приятелите на Върха го запитал от кога му е руса косата. Върх отговорил, че е руса на майка му... Ще ли да се сбият. Обзаложи ли се и някой донесъл огледало. Върхът констатира, че това е само от пиенето. Какви ли небивалици се случваха по тези бригади. Червенокосият заспа, както си берял домати. Събудил се подгизнал, когато всички отдавна си били заминали. Доматите били на поливни площи.

На същата тази бригада имали среща с един от някогашните пламенни, ентузиазирани, велики строители на „Хаинбоаз“. Той разказвал, как през онези героични, величествени и трудни години работели по 12 часа в знойния юлски пек, спели в палатки, чели Максим Горки на свещ и си топлели премръзналите крака на котлони. Огромна разлика — променя се светът.

Бог предложи да поиграем карти, за да прием по умерено, съвсем късно, бях пил достатъчно и включих на автопилот. Опомних се едва, когато Боги ме помоли да се стегна, защото Пил и Малкия водеха с две на нула, а бяхме заложили 50 лева. Не подозирах, а трябваше щом като играехме срещу Червенокосия.

Бяха пристигнали зидарите — две силни, снажни момчета, които си приличаха като еднояйчни близнаци, въпреки, че единият бе роден във Видин 1962, а другият — в Хасково две години по-късно. Те се движеха винаги заедно и вършеха всичко едновременно. Имаха невероятно сходни характери — като че ли мислеше един човек. Когато се напиеха вършеха чудеса, бяха пълни с нестандартни идеи.

Преди две години, на 8 декември, на връщане към студентското градче след неописуем запой в ресторант „Зора“ бяха зазидали „2 февруари“, същата улица, на която се намираще къщата на Боги и по която минаваше най-късият път от студентското градче към „Академията на боговете“ — така наричаха нашия институт. В тихата и тъмна нощ изнесли тухли и вар от една наблизострояща се

кооперация и въпреки, че не разполагали с дюлгерски такъми, пък било и тъмно, съградили зид, обхващащ цялата ширина на улицата с височина повече от метър, на който би могъл да завиди и майстор-зидар 6 разряд. Първоначалният им замисъл бил да опашат с тухлен пояс цялото студентско градче, но към 5 часа пристигнали две коли на МВР и ги принудили да преустановят работа.

Улица „2 февруари“ бе една от най-употребяваните в града и още в ранни зори на новия ден се образувало солидно задръстване. Хората слизали от колите си и оглеждали зида, цъкайки с език. Променен бил и маршрута на трите автобуса минаващи по „2 февруари“, което довело до претоварване на останалите пътни артерии — въобще настъпил невъобразим хаос в Кристалния град.

Към 9 часа една милиционерска кола докарала двамата майстори, които под надзора на двама старшини развалила плода на своя труд, а след това им лъснали канчетата и поработили на един от строителните обекти в града по специалността си.

Зидарите седяха от двете страни на Боги и наблюдаваха играта. Всеки от тях държеше бутилка гроздова, която вдигаше синхронно с другата бутилка. Бях се стегнал достатъчно и скоро резултатът бе равен — две на две. Започнахме третата, решителна игра. Зидарите допиха своите бутилки, казаха, че утре са на изпит и легнаха на голия под до гардероба. Пристигна Александър. С него се познавахме добре, имахме общи интереси — алкохола и Светла, която ми бе нещо като любима и преди, и сега. Той бе лудо влюбен в нея. Може би дори бе спал с нея. Не знам, но бе влюбен. Александър седна до Боги и започна мълчаливо да следи играта. Бог наля последните остатъци от ракията в чашите, това ме натъжи безобразно. Започнах да си мисля за неизбежния край на всеки купон и провалих две-три игри. Бог отново ме помоли да се стегна.

Вратата се отвори и в стаята за наше удивление влязоха две красавици, две от суперзвездите в „Академията на боговете“. Те наистина бяха красиви, но малко поизхабени от прекомерна употреба, първото не го твърдя със сигурност, защото отдавна бях минал алкохолната фаза, в която съм в състояние да преценя реалистично женската красота.

— Здравейте, момчета! — поздрави едната. — Бог, ние трябва да спим тук, няма къде на друго място. Утре сме на изпит.

— Такива хубави момичета, а останали без подслон. Заповядайте! — разпери ръце Бог, като че ли в стаята имаше място за още стотина колеги. Това влошаваше положението ми. Вече нямах никакъв шанс да бъда класиран като крайно нуждаещ се и да избегна голия под, но ми бе прекалено весело, за да мисля за такива дребни неща.

— Идваме направо от плажа, пътувахме на стоп. Затова закъсняхме толкова. Ще се поберем ли тук? Прилича на дядовата ръкавичка.

— О, въобще не се притеснявайте! — увери Бог и продължи да играе.

— Каква чудна компания сте се събрали! — отбеляза Тери, която всъщност се казваше Тереза, а другата Гергана — Гери.

— Върхъвъ! — размърда се Върхът и отново заспа.

— О-о и Върхът би тук! — разсмя се Гери. — Разказа ли ви, как от пиене му е изрусяла косата.

— Не, защото отново бе изгубил способността да говори, но Пил разказа — поясних аз.

Последната ни игра се развиваше инфарктно, почти равен резултат към края. Тери и Гери на няколко пъти ни помолиха да престанем с тези карти. Червенокосият побесня и доста остричко ги предупреди да мълчат. Все пак спечелихме последната игра, но това не бе от особено значение, защото установихме, че комарът е незаконен, затова заложените пари се конфискуваха в полза на компанията, а победената двойка трябваше да отскочи до най-близкото заведение и да закупи алкохол. Червенокосия, колкото и да не бе му приятно, и Малкият тръгнаха.

Започваше големият купон. Усилихме касетофона до край и стиснахме празните чаши в трепетно очакване.

— Как е по морето? — попитах момичетата. — Къде бяхте?

— О, на много места. Не си ли спомняш, че се срещнахме преди двадесетина дни в Созопол?

Хранех известни съмнения, но мислех, че е било сън.

— Ама колко пиян бе само! — допълни Тери.

Малкият и Пил се завърнаха и донесоха... О, боже мой! Колко много бутилки! Дали не сънувам, дали не съм заспал между другото, но си спомних, че и аз като Боги нямам нищо общо с гладната

кокошка. Бутилките бяха факт. Съвсем скоро чашите ни бяха пълни с част от безценното им съдържание и пихме. Градусът на атмосферата рязко отскочи. Бог все китарата си, която всъщност бе едно жалко подобие на китара, подари честите ѝ съприкосновения с пода или някоя от стените и засвири. Той не свиреше особено добре, пък и китарата... и човек с добре развит музикален слух спокойно би могъл да установи, че тази мелодия по нищо не се различава от ритмично драскане на тенеке, но ние не бяхме претенциозни, а пък в края на краищата важен е ритъмът. Запяхме или по-точно заревахме като ранени зверове, синхронизирайки с китарата. Зидарите се преобърнаха няколко пъти, едновременно, разбира се. Предполагам и мъртъвците биха направили същото, ако гробищния парк не се намираше на другия край на града, а да не говорим за техните души, които според Боги бяха на всякъде около нас.

След около час пресипнахме. Зидарите решиха, че и без друго не могат да заспят и се присъединиха към нас. Олеле, какъв купон! Приказка, една луда, ненормална, дива, откачена приказка. Малкият се бе напил мъжката. Пуснахме касетофона и заскачахме из стаята. Тери и Гери постигнаха нашето пиянско равнище...

За съжаление отново включих на автопилот. Навярно много интересни неща съм пропуснал. Дойдох в съзнание, когато купонът свършваше. Всичко бе изпито, всички цигари изпушени. Зидарите бяха заели старата си позиция, до тях лежеше Малкият и пъшкаше, като че ли ражда нещо. Пил изблъска Върха плътно до стената и легна до него. Двете дами се настаниха на другото легло, Бог ги зави с едно одеало, пожела им „лека нощ“ и легна до зидарите. Александър се свлече до него. Само аз още упорствах и не слизах от стола. Хвърлих жаден, пиянски поглед към леглото на Тери и Гери, ако ги сънувам тази нощ ще заприличам на гладната кокошка.

— Красавици, няма ли да ви е скучно сред толкова пияни мъже?
— попитах аз, защото все още можех да говоря.

— О, не! С вас, винаги е само приятно! — увери ме Тери и се приготви да заспи.

— Слушай, Луд! — надигна се другата — Да не вземеш отново да ме изнасилваш.

— Няма да удовлетворявам мечтите ти, тази вечер.

2.

Събудих се, тъй, като някой мина през краката ми, после друг стъпи върху корема ми. Не успях да отворя очи — бяха залепнали и се задоволих да изръмжа няколко яростни псувни.

Усетих новият ден, разтърках продължително лицето си и прогледнах. Стаята се бе поопразнила. На пода лежахме само двамата с Бог, зидарите, Малкият и Александър бяха изчезнали, двете феи — също, нямаше го и Върхът — навярно потеглил към новото си пиянство. Боги се размърда, предложих му да се преместим на свободното легло, но той отказа. Стана, почисти масата, изми чашите и започна да чете. Аз се хвърлих на леглото и заспах отново.

Преди повторно да отворя очи предчувствах, че ще видя нещо необикновен но. Предчувствието ми не ме излъга — Червенокосият бе отворил някакъв учебник и го разглеждаше с недоумение. Боги четеше. Не исках да им преча, затова бързо и безшумно напуснах квартирата.

Тръгнах към „Академията на боговете“, там все щях да срещна някой познат. Бях, може би, единствения студент в града без всякакви проблеми. Не защото бях отличник и няхах достъп до поправителните сесии, не. Прекъснах миналата година за незаверен семестър, както би се изразил Боги за редовно ходене на училище. Предстоеше ми втори опит на височина пети семестър. Пристигнах в Кристалния град заради един злополучен шофьорски курс, който се записах през март. Въобразявах се, че до юни ще взема книжка, но... Курсът започна чак в края на май, после се прекъсна в края на юли и сега се възобновяваше, както казваше Боги за толкова време книжки за пилоти (серия П) можехме да изкараме, но не съжалявах особено, в Кристал Сити бе по-приятно да си пиляе времето, особено през поправителната сесия.

Вървах безгрижен и щастлив по „2 февруари“ и си подритвах празна кофичка от кисело мляко. Неусетно пресякох градинката пред института. Купих си сандвич и цигари, заседнах пред централния вход. Преминаха много колеги покрай мен и нито един познат. Странно!

Не скучаех. Облегнат на един стълб, дъвчех сандвичите и разглеждах краката на една мадама. Тя бе с толкова къса пола, че имах чувството, че само да се наведе и ще видя далеч по-интересни неща. Боже, какви крака! Това бяха най-съвършените крака, които някога бях виждал. Тя стоеше с гръб към мен, на два-три метра, леко разкрачена и разговаряше с някакви пъпести колежки. Този фон вдъхваше на фигурата ѝ още повече прелест и обаяние. Така се бях съсредоточил, че очаквах да се появят бримки по черния ѝ чорапогащник. Внезапно тя се обърна и ме изгледа с тъпо, диво изражение: „Какво си ме зяпнал, бе?!“. Бях потресен. Тя наистина имаше страхотно тяло. Приближих се и я поканих на кафе. Тя отказа твърде грубо за фигурата си и ми обърна гръб, което трябваше да значи, че разговорът ни е приключил. Неочаквано ръцете ми се оказаха върху гърдите ѝ — носеше сутиен нашенско производство, втори номер — полупразен. Красавицата се обърна рязко и зашлеви пространството пред лицето ми. Извиних се и тръгнах разочарован. Всъщност направих няколко крачки и спрях, не знаех на къде да тръгна. Взех празната кофичка, която бях доритал до тук, чак от къщата на Боги и я пуснах в едно кошче. Седнах върху кошчето и запалих цигара.

— Ей, Луд! — изкрещя някой от отсрещното кафе.

Погледнах на там. На една крайна маса седяха колеги от бившата ми група. Малко се притесних от обръщението. Винаги се притеснявах, когато ме наричаха „Луд“ и съм съвсем трезвен, макар че от години всички ме наричат така. Заслугата е изцяло на Червенокосия. Същевременно усещах някакъв порив, някакво неосъзнато желание непременно да покажа, да докажа, още в същия миг, че неслучайно ме наричат така. Ето и сега. Прекосих лехата с рай-грас, ритнах ламаринения параван ограждащ кафето и заставах пред масата на моите колеги. Ръкувах се поотделно с всички, взех си стол от съседната маса и седнах. Единият от колегите постави пред мен бира. Другият също почерпи. Имаха достатъчно добър повод — днес бяха взели философията, един от най-трудните изпити в Академията. Пих за техните успехи. Трите колежки на масата ме разглеждаха, като че ли ме виждат за първи път. Те бяха от онези жени, които умееха да превръщат скромността си в порок и не ме впечатляваха особено. Необяснимо защо и те решиха, че трябва да почерпят и скоро пиех вече пета бира. Разговаряхме оживено, или по-точно аз говорех, а

другите се смееха. Винаги имаше какво да разказвам, а когато нямаше си го измислях. Тъкмо разказвах как на един къмпинг-градина до Созопол откраднахме едно водно колело с една пияна полякия и излязохме в открито море, когато две нежни длани покриха очите ми, продължих да говоря, като че ли нищо не се е случило. Отбелязах, колко е готино да се любиш на сред морето в люшкащата се неизвестност на романтичната, лятна нощ. След миг дланите откриха очите ми, но аз все още жумях. Две топли устни бързо докоснаха моите, облак вълшебство обгърна главата ми. Светла. Не смеех да отворя очи, да не би да разваля магията. Спрях да дишам, стори ми се, че дори за миг спрях да живея, сякаш една огромна ръка бе стиснала сърцето ми и спряла победния му ход. Светла ме целуна отново и всичко си дойде на мястото. Прегърнах я както си седях през кръста и положих глава върху талията ѝ. Притиснах я силно.

— Стига, не е прилично! — Светла се опита да се освободи.

— Какво ме интересува!

— Стига! Хайде да вървим, изморих се да те чакам — прошепна тя.

— Добре, тръгваме. Седни за малко! — Поставих я в коленете си.

— Никакво малко! Тръгваме веднага!

— Само малко. Не е честно, идваш и ме отвличаш. Какво ще си помислят колегите? — Всъщност имах още половин бира. — Как така идвам и те отвличам? Я се погледни на какво приличаш — мръсен, смачкан, брадясал...

— Добре! Как мина днес изпита?

— Шестица!

— Я гледай! Сигурно си ошашавила баба Цона.

— А, бе, какво да ти говоря? Ще тръгваме ли?

— Разбира се. Пий едно кафе да се успокоиш. Така си много страшна.

— Не ми се пие кафе. В квартирата си имам една бутилка водка.

— Какво? Водка ли? Да вървим тогава! — Надух бирената бутилка и остатъка от съдържанието ѝ се вля в стомаха ми.

— Алкохолик! — отбеляза нежно Светла — Идиотче!

— Да, но влюбен в тебе! — усмигнах се аз и станах. — Извинявайте, наистина трябва да вървим. Бе ми приятно, че се

видяхме!

— О, и на нас! — Те също се усмихнаха. Като си помисля, бях в чудесна група преди да прекъсна, какви ли ще са новите ми колеги. Светла също бе от бившата ми група, най-милата и най-очарователната — богиня. Жената, която... всеки очакваше, а когато я срещнеш — съжеляваше. Диагноза — почти съвършена. Природата я бе изваяла с толкова много любов, че се съмнявам дали години след това е съумяла да направи нещо свястно.

Вървахме хванати за ръце. Забелязах, как възхитителната ѝ фигура обръщаше главите на всички мъже от 18 до 68 години и това ме изпълваше с гордост, чувствах се като отличник и нещо повече — бях щастлив, а това непременно подклаждаше моята лудост. Щастливите са луди. Струваше ми се странно, че Светла ми приставаше, тя забравяше положението си на богиня-интелектуалка, забравяше сякаш и за съществуването на другите хора около нас и норми на поведение, и често ме засенчваше. Почти винаги, когато тръгнем нанякъде заедно се държахме като олигофрени. Сега започнах, както подобава след месечна раздяла със серия от комплименти, от които най-милите бяха, че е нежна като смъртта и противоречива като капиталистическата действителност в творчеството на Елин Пелин. Най-неочаквано тя ме удари с дамската си чантичка по главата, аз ѝ откраднах чантата и избягах. Започна бясно преследване. Бе интересно да играеш на гоненица сред тълпата от бързаци хора. Когато взех достатъчно преднина, разтворих чантата ѝ, извадих от там първото попаднало ми нещо — червило „Кристиан Диор“ и започнах да го продавам на цена, която няма нищо общо с реалната. Не скривах факта, че току-що съм откраднал чантата, но ми трябваша не червила разни, а пари. Светла крещеше на десетина метра отзад. Един добросъвестен гражданин, взе всичко на сериозно и се опита да ме задържи. За малко да стане инфекция. Малко по-напред почти син бизнесмен се заинтересува от сделката, но в този момент Светла ме настигна и всичко се провали — полетях отново. Изморих се. Обясних на един милиционер, че онова момиче там, посочих я, е душевно болно и помолих да ми окаже съдействие, за да я отведем до болницата. Тя отново ме настигна и ми нанесе множество удари по гърба, доказвайки че наистина не е добре, но другарят старшина бе толкова шашнат, че не реагира. Казах му, че ще се справя сам, върнах и

чантата и я прегърнах. Спряхме пред една бабка, която продаваше карамфили. Поисках и купих цялата кофа. Бабката остана доволна, че става въпрос само за цветята в кофата, самата кофа не ми трябваше и можеше да си я задържи. Подарих карамфилите на Светла, бяха толкова много, че тя не можеше да обхване стъблата им с двете си ръце. Боже мой, колко красива бе Светла сред толкова много цветя. Притиснах я до себе си и устните ни се сляха над цветята. Целувахме се дълго, а когато се опомнихме бабката, от която бях извършил покупката ни пожела да си имаме много деца. Повървахме още малко. Спряхме се отново хлътнали в умопомрачаваща целувка. Толкова бяхме щастливи.

Около нас бе разкопано, от три години някой непрекъснато копаяше в самия център на града, сякаш очакваше да открие древен храм на инките. Отсреща извисяваше величествена снага партийния дом, а до него се гущеше дворецът на културата, който приличаше на ескимоско иглу в сравнение с дома, в който живееше партията. Боги казваше, че и тук, както на много други места в милата ни родина партията е високо, а културата — далеко (или ниско, не си спомням).

Минахме между двете здания и пресякохме градската градина. Зад градината бе блокът, в който се намираше квартирата на Светла. Тя живееше в една уютна гарсонiera, на четвъртия етаж, с една колежка от Видин, от самото начало на следването.

Отключи и любезно ме покани.

— Стела няма ли я? — попитах аз.

— Стела?! Какво би могла да прави тук през поправителната сесия, нали си спомняш — тя е отличничка. Започнах да мисля с любов и уважение за отличниците.

— Имаш ли цигари?

Подадох и цигарите си и се приготвих и аз да запуша.

— Не ми пали сега цигара, а влизай в банята! После ще пушиш. Хайде!

— Нали знаеш, че не обичам да ми се говори в повелително наклонение! — Запалих цигара.

— Извинявай! Искаш ли водка?

— Не, влизам в банята! — Загасих цигарата.

Тя се усмихна и ме целуна.

— Ето ти самообръсначка и четка, в банята има хавлия.

— С тази самобръсначка навярно си бръснеш краката! — казах докато се събличах.

— Престани! — Хвърли по мен обувките си.

— Добре, добре! Сега ще се върна, прави му сметката!

Не зная колко време прекарах под душа, но бе прекрасно. Мислех си за Светла. Колко неочаквано започна всичко. Чух за нея още преди да я видя, защото макар да бяхме в една група, аз не ходех на училище, а когато все пак се появявах, тя отсъстваше. Един глупак си срязва вените заради нея, едва го спасиха. На един купон описвах подробно качествата ѝ и предлагаша да се обяви за вещица, и да се изгори в градинката пред института. Видях я на първия изпит и се замаях, но веднага отхвърлих възможността между нас да се случи нещо. Тя ме заговори. Оказа се че и тя е чувала много неща за мен, представям си какви неща. Вечерта на отпразнуването на изпита се лепна плътно до мен. Започна дори да ми досажда. Отрязах се като талпа. После намерихме общи интереси. Тя играеше бридж и въобще всякакви игри с карти, табла, шах, твърде много за една жена. Като че ли най-много обичаше да си играе с мъжете. Веднъж, когато опита с мен не ѝ провървя. Разбих и носа и си тръгнах, но се върнах защото ме помоли. Едва успях да и спра кръвотечението, чаршафът стана само кръв, като че ли току-що се е сбогувала с девствеността си. Станахме малко повече от приятели, аз още не вярвах, а и до днес не вярвам, че е възможна любов между нас. Очаквам всеки момент да изхвърча през борда на препълнения с нейни обожатели кораб. И какво?

— Къде са ми дрехите? — попитах ядосано, когато излязох.

— На простора, скъпи. Бяха много мръсни.

— Какво?! — пристъпих към нея гол и страшен. Тя се сви уплашено в леглото. Най-много ме вбесяваше в нея това, че си бе въобразила, че е призвана от съдбата да се грижи за мен. Когато прекъснах миналата зима, си скрих книжката (а и самият изчезнах), за да не тръгна да ми събира подписите, както бе правила преди.

— Не се бой! — прошепнах аз и седнах на леглото ѝ. Тя направи опит да се усмихне. Отново си спомних оная кървава вечер. Много съм лош. Тя не заслужава. Не заслужава ли? Ако бях добър, какво трябваше да правя. Да си срежа вените или да ѝ лижа обувките като малоумен. Глупости, какво трябваше да правя, аз отдавна нямаше да съм при нея. Светла щеше да си поиграе с мен, докато и омръзне, а

след това да ме изчисти, като ненужна малка карта от цвят без значение за окончателния изход на голямата ѝ игра. Но аз съм топ-оньор и съм още в играта. Понякога се чистят и такива карти, но още съм тук, при нея, сега.

Протегнах ръка и я погалих. Този път тя успя да се усмихне. Сините ѝ очи блестяха яростно. Какво бе това — страх, желание, мъст, радост, болка? О, не! Хвана ръката ми и ме издърпа към себе си. Тялото ѝ трепереше. Устните ни се сляха. Опипах плътта ѝ — гореща. Ще се пръсна. Бързо! Сега! Сега... Тихо, на пръсти в стаята влезе нощта. Погали косите ни и ни покри с приказния си плащ. Бе прекрасна, луда, неописуема нощ. Нощ, в която разбрах колко много ми е липсвала Светла. Нощ, за която винаги ще си спомням, навярно с тъга. Най-хубавата нощ в историята.

— Ти никога ли не се изморяваш? — попита тя.

— Изморявам се, когато мисля за теб.

Тя не ми повярва, но и стана приятно. Притисна се до мен и промълви:

— Обичам те!

— Ти си вълшебница! — Спестих си още една лъжа, отпуснах се в обятията ѝ, целувах тялото ѝ, косите ѝ, а после — отново към върха, към върха, където сред тръните на граха, цъфтеше цветето на щастието. На нашето щастие. О, боже...

Каква жена! Такива жени трябва да се употребяват диетично. Бях третия мъж в живота на Светла, според нея самата или по-точно третият мъж имал невероятния шанс да притежава божественото ѝ тяло, като че ли това има значение. Аз съм си по принцип трети. Всяка жена, с която по някакъв повод попадам в леглото ме обявява за трети. Моите приятели биваха винаги втори, не мога да го проумея. Може би с мен жените са по-искрени или просто съм роден, за да бъда трети. Все трети, само веднъж една моя интимна приятелка ме класира на втори място и такъв катар улепих, че повече от седмица пикаех със здраво стиснати зъби. И никога не съм негодувал, че съм трети, а и на 333 място да съм бил, все същото. Важното е да ми е гот. Защо си мисля за глупости и то в момент, когато мраморната чаша на сърцето ми е препълнена с отлежалия елексир на щастието.

Зад спуснатите пердета се прокрадваше зората. Светла бе утихнала и си мислех, че вече е потънала в царството на сънищата, но

когато погалих косите ѝ, се оказа, че и тя си е помислила същото за мен. И заедно, с много плам, като че ли току-що сме си легнали почетохме приказния любовен роман на тази вълшебна нощ.

Когато се събудих моята прекрасна възлюбена я нямаше, нямаше я и в банята, нито в кухнята. Взех един душ и се изтегнах в леглото. Запалих цигара. Часовникът на нощното шкафче бе спрял, навярно защото и времето бе спряло. Навън бе полутъмно — слънцето бе забравило да изгрее. Нямах представа в кой час от денонощието се намирам, в кой ден, в кой месец, в коя година, не ме и интересуваше. Бях щастлив или поне така трябваше да се чувстват щастливите хора по земята. Опитах се да си спомня кога за последен път съм се събуждал толкова щастлив. Не успях. Замислих се за Светла. Да, сега наистина мислех само за нея и ако не бе пристигнала след малко, може би щях да се изморя.

— Ти вече си буден — тя се наведе и ме целуна. — Навярно си много гладен след такова денонощие.

— Ужасно си досетлива. Просто умирам от глад.

— Сега, миличък, сега ще те нахраня!

Светла отрупа масата с продукти и я премести до леглото, така че можех да се храня като виден римски гражданин. Колко вкусно бе всичко.

След обилната смесица от закуска, обед и вечеря, запалих цигара и си спомних за водката. Светла я донесе от хладилника — съвсем пълна, изпотена бутилка. Човек трудно би могъл да предположи, че аз и тя сме прекарали повече от денонощие в непосредствена близост и тя е все още непокътната. Нежно отвъртях капачката и отпих. О-о, чудесно! Красивата магия на водката.

Дали Александър е идвал тук и се е чувствал толкова добре. Едва ли! Струва ми се, че цялата тази история, която се случи между него и Светла на онази есенна бригада в началото на втори курс бе блъф от страна на богинята. Александър бе малка карта, която заплашваше да стане метър, но не стана, Светла я изчисти. А аз се хванах. Страхотен блъф. И жените са едни системи...

— Кога ще си ходиш? — попитах съвсем нетактично, но Светла се усмихна, сякаш очакваше този въпрос. Тя очакваше от мен всичко.

— Ами, мислех да си ходя още вчера, но... те срещнах. Вече съм в четвърти курс, нямам никаква работа в този град. И все пак не ми се

тръгва. — Тя се надвеси над мен и заля с прекрасните си коси. — Ще си отида, когато ти си тръгнеш. Искам да живеем заедно. Тук Сами. Много искам! Мога да остана до петнадесети, мога и след това, няма да отида на бригада, ако останеш. Представяш ли си колко гот ще бъде — заключени, тук, като затворници на любовта...

Представих си и се ужасих. Само след няколко дни щяхме да се чудим какво да правим в леглото. Казах ѝ, че трябва все пак да проверя какво става със злополучния ми шофьорски курс, да взема няколко часа кормуване, а след това съм обещал на Боги да отидем заедно във Варна, след два-три дни. Извадих и последния си коз — хазайката на Светла. Това бе едно петдесет годишно подобие на жена — мъжемразка. В договорните отношения нея и наемателките ѝ, имаше точка, която изключваше пребиваването на мъже в квартирата по какъвто и да е повод. Понякога старата моралистка и пазителка на женската чест и достойнство правеше неочаквани проверки. При една такава проверка ме завари буквално без гащи, тук или по-точно позвъня и се разтропа на вратата с истерични крясъци да ѝ отворят. Облякох се светкавично и предложих да се скрия на терасата. Тя одобри и отиде да отвори. Но преценявайки сериозността на положението реших да се прехвърля на терасата на долния, трети етаж, с пълно основание, защото хазайката — вещица не пропуснала да провери на терасата. Скачайки на долния етаж се оплетох в простора и съборих антената, от вратата водеща към терасата мигновено се показа една жена, досущ приличаше на хазайката на Светла, но крещеше значително по-добре от нея. След като осъзнах невъзможността за конструктивен диалог се обявих за крадец и скочих на терасата на втория етаж, но и там положението не бе сигурно, защото оня от горе продължаваше да крещи и скочих на тротоара, тъй като гарсонията на първия етаж нямаше тераса. Пробягах двайсетина метра и установих, че съм си навехнал крака, бях си разранил и ръцете, които поеха част от тежестта на тялото. Изчаках половин час на една пейка в градската градина и когато хазайката си тръгна се качих отново горе. Светла се зарадва и изплаши от раните ми. Нищо особено — бих повторил тази каскада още стотици пъти, заради Светла си струваше да се скочи от четвъртия етаж направо, но се преструвах, че много се страхувам от хазайката ѝ и не бих се навил вече да използвам

панорамния асансьор. В своя живот често вършим неща, които просто не знаем защо вършим.

Споразумяхме се да прекараме и тази нощ заедно, а утре аз ще отида до клуба на СБА, а Светла ще си тръгне.

3.

На другия ден не отидох до клуба на СБА. Привечер Светла си тръгна. Изпратих я на гарата. Когато се изгуби от погледа ми си отдъхнах. Любовта е робство. Поех бавно към механа „Хайдушка среща“ — едно уютно и страхотно заведение, но не му отиваше определението механа. Въпреки ранния час, свободните места бяха малко. Седнах на единствената свободна маса и си поръчах обилна вечеря и бира. Хапвах и се оглеждах високомерно, искаше ми се да създам впечатлението за човек, който се храни всяка вечер по заведения. Навярно успях. Наоколо имаше много момичета, повечето красиви, някои сами, но не можех да мисля за тях след две нощи със Светла. За да не развалям впечатлението, което смятах, че вече съм направил, приготвих се да платя веднага, след като се нахраних. И съвсем неочаквано пред масата ми се изправи Боги.

— Лудият си седи тук и си пие бирата, а аз обърнах целия град, за да го търся.

— Сядай! Ще пиеш една бира, нали? — махнах на сервитьора.

— Не! — Бог седна. — Няма да пия само една бира.

— А колко? — усмихнах се аз.

— Да кажем десет — едно добро начало.

Личеше си, че началото Боги бе положил на друго място. Сервитьорът вече стоеше пред масата ни.

— Двайсет бири! — поръчах скромно.

— Колко?

— Двайсет — потвърди Бог.

— Само двамата ли сте? — огледа се сервитьорът.

— Да! Пречили нещо. Много сме жадни.

— О, не! Просто исках да предложа, да ви ги нося по две, за да са студени.

— Много ще се разкарваш, но както искаш.

В това заведение обслужването бе на ниво. Сервитьорът донесе две бири и две чаши, отвори бутилките и с красиви жестове започна да разлива в чашите. Олеле, как се пенеше проклетницата! Още докато

наливаше чашите ние ги уловихме и преди да остави бутилките, му ги протегнахме отново. Той наля остатъка от бирата и преди да си тръгне свалихме празните чаши и помолихме да побърза. Сервитьорът донесе още две бири, които употребихме по същият начин. Той бе упорит, донесе други две бири и едва тогава се предаде и натрупа останалите 14 бири на масата ни. Успокоихме се и намалихме малко темпото.

— Луд, къде се изгуби?

— Бях в плен на една жена.

— Личи си. На шията то са се отпечатали оковите.

— Сериозно? Ще ѝ отвия манерката.

— Луд, държа тази вечер аз да платя сметката.

— Глупости! Имам си парички...

— Не, много искам. Моля те!

— Ще я платим заедно.

— Но аз имам добър повод.

— Я! И какъв е? Да бе, нали щеше да ходиш на изпити.

— Днес взех два.

— Чудесно! Пия за теб! И как се представи?

— Две петици — „ОЧЗ“ и „Компютърна техника“.

— Гений! Наздраве!... Червенокосият явили се?

— Взех ОЧЗ-то. Секирев наистина го нямаше. Големи майтапи.

Асистентът накара Червенокосия да му посочи пример за развиваща се държава и Пил посочи България. Онзи щеше да припадне, а нашият приятел съвсем убедително започна да му обяснява, как непрестанно се развиваме.

— Добре звучи, макар че може да се каже, че се намотаваме или още по-точно, че се замотаваме, но може и, че се развиваме.

— Асистентът се закани, че ще му развие една двойка в книжката, но в края на краищата го пусна. Бе в много добро настроение, една колежка много го развесели като му обясни, че „даухау“ означава: „плати ми и ще ти дам“. Той я попита не може ли да се перефразира: „пиши ми три и ще ти дам“ и тя почервеня като корицата на учебника. А, бе, големи майтапи.

— Скъса ли някого?

— Кого да скъса, след като пусна Пил.

Бог разказа за по-нататъшното протичане на изпита. Наистина майтапи и при това интерпретирани от най-великия разказвач на света.

Да, Боги бе роден разказвач и затова неусетно бирата намаляваше, а аз се тресях от смях. Същевременно си мислех, колко лесно се взема един от най-трудните изпити — достатъчно е да го няма Секирев. Ще уредим тая работа — няма да го има. Бог разказваше вече за другия изпит. Боже мой, свещено простотия! Не изпитвах никаква гордост, че съм студент — умирах от смях.

Бирата е чудесно питие, но... Нашите естествени нужди възпрепятствуваха до голяма степен приятния разговор. Започнахме често да отсъстваме от масата. Тоалетната пък я направили със стотинки. Предложих на лелката да си извадя абонаментна карта. Тя ми отказа. Колкото повече време минаваше, толкова повече се скъсяваха интервалите, които прекарвахме на масата. Стигнахме до там, че почти се засичахме, когато се върнех, ставаше Бог, когато той се върнеше, ставах аз. Ужас!

При едно от връщанията си установих, че Бог е поръчал водка. Бяхме изпили бирата и водката щеше да има великата мисия да установи ред в отделителните ни системи. Промяната се почувства.

Към дванадесет ни пожелаха „лека нощ“ с няколко загасвания на осветлението. Бяхме платили и не ни оставаше нищо друго освен да си тръгнем.

— Луд, днес те търсих цял ден. Исках да се напием заедно.

— За съжаление нямаме никакъв шанс. — Наистина съжалявах.
— Днес и нощния бар не работи. Сряда е, нали?

Станахме. Неусетно коремчето ми се прибра и между него и дънките усетих нещо твърдо. Бе пепелникът, който цяла вечер привличаше вниманието ми — подарък за Боги. Той въобще не забеляза, защото щяхме да се скараме. Миналата година при един от множеството наши запои в ресторант „Зора“, откраднах четири чаши. На излизане се похвалих на Бог и той се нахвърли върху мен със спонтанни уверения, че трябва да се върна и да оставя чашите. Не можех да си го представя. Предложи да му ги дам, той щял да ги върне. Решително отказах, защото си правех колекция от чаши. Скарахме се и след като разбра, че няма да стигнем до консенсус, Бог се върна и заплати чашите. В замяна получи само упреци и ругатни от персонала на заведението, но и до днес не желае да приеме, че не е постъпил по най-добрия начин.

Времето се бе застудило — капризите на оная циганка есента. Бог обясни, че над страната ни са преминали някакви неприятни въздушни маси, отговорих му, че предпочитам обикновените, като тази в квартирата му, стига да не са празни и продължих да зъзна, защото бях само по любимата си ризка. Пътят от механата до къщата на Боги ми се стори невероятно дълъг, затова като пристигнахме връхлетях в стаята. Изглежда стъпих върху някого, тъй като пронизителен рев раздра задрямалата тишина, преместих виновния крак, но настъпих друго тяло, опитвайки се да го предпазя, загубих равновесие и паднах върху мирно спящите обитатели на къщата.

— Добре е приятелю, както си паднал да си намериш място и да заспиваш! — посъветва ме съвършено непознат глас.

В тази минута влезе и Бог, запали лампата и започна да се смее. Оказах се очи в очи с някаква брадясала, грозна мутра. Освен него на пода се бяха натръшкали още трима, върху които бях паднал. Не ги познавах. На едното легло спеше Червенокосият, а на другото стоеше табелка „REZERVE“, която бях откраднал от кафе-сладкарница „ФАКЕЛ“. При такъв внимателен оглед на стаята, бе изключено да не забележа почти пълна бутилка с ракия, застанала самотна между гардероба и леглото на Боги. Протегнах ръка, улових я и се изправихме заедно. Боги продължаваше да се смее в рамката на вратата.

— Бог, виж какво намерих!

— Е-eee! — Не успя да прикрие възхищението си той. — Твоята мадама те е заразила с вълшебство.

След миг вече бяхме на масата и употребявахме моята находка. Бог ми обясни, че тези които са нападали по земята са негови приятели от първи курс. Представи ми ги. След всяко произнесено име, някой от тях се размърдваше и кимаше с глава, като че ли спеше на деловия президиум. Запознали се на някакъв подход в Родопите, голямо пиене паднало. Свестни момчета-пияници. Странен човек бе Боги, имаше толкова много приятели, всички негови познати автоматически се превръщаха в приятели. Всъщност той се казваше Иван, но отдавна бе провъзгласен за бог и всички го наричаха така. Сред неговите приятели, а те всички бяха „най-добри“ имаше от всякакъв дол дренки, като се започнеше от мен и Пил, Малкият и Върхът, Сержант Джоко и най-тъпият мъж в института, и се свърши чак с отличниците — онези прашни, мухлясали читанки, които прекарваха цялото си време в

отшелничество, свели тъп поглед върху книги с твърде непонятно за ограничените им умствени възможности съдържание, с една единствена цел — да изкарат високи оценки, зад които да покрият великото си невежество. Е, разбира се, не всички отличници бяха такова качество, сред тях имаше и хора с неограничен умствен потенциал, който бяха вложили от немай къде в преподавания материал.

Аз също имах много приятели, въпреки, че никога не съм си обяснявал какво точно е приятелството и често съм си мислил: от толкова много приятели съм почти без приятели. Възможно ли е човек да има много приятели и въобще приятели, та той си остава винаги сам. Човешкият живот е мъчителна, дива самота, а краят му — начало на безкрайна самота... А бог Иван? Той е сътворен за своите приятели и живее чрез тях. Или...

Цигарата изгори пръстите ми, бях я забравил. Едва сега установих, че Боги ми говори нещо. Последната фраза, която улових ми се стори много смешна, смешно бе и положението, в което бях изпаднал, смешен ми беше и Бог, който мислеше, че разговаря с мен. Разсмях се. Бог ме погледна учуден и разясни, че в това няма нищо смешно и той е наистина страшно самотен, аз се учудих по твърде необичаен начин, което накара Боги да се разсмее и с това сериозният ни разговор приключи. Ние никога не говорехме сериозно — бяхме ужасни несериозници. Не се и стараехме да бъдем сериозни, имахме достатъчно време — смъртта е пред нас.

Ракията, която неумолимо намаляваше, разпръскваше огненият си дъх из цялата стая и просто се чудех на нервите на Пил и четиримата приятели на Бог, които упорито се опитваха да заспят. За нас купонът течеше...

— Ей, вие откачените, не смятате ли, че е време да си лягате! — простена Червенокосият Пил.

— Спокойно, Пил! От сън полза няма — отговорих аз.

— Хубаво би било все пак да поспите, ако не заради вас, то поне за тези, които имат нещастieto и необходимите нерви да ви търпят.

Бог направи жест, който означаваше, че наистина прекалявахме и тихо предложи да си лягаме. Посочих му недопитата ракия и той въздъхна тежко.

— На твое място, Пил, не бих си губил времето в сън. Сигурно си чувал, че червенокосите живеят по-малко от останалите. Ако имах червена коса, бих оползотворявал пълноценно всеки миг.

— Гадни алкохолици, да не мислите, че ще ме надживеете. Алкохолът ще ви погуби. Не виждате ли че още сега е размекнал мозъците ви.

— Бих се радвал, ако трезвеността надърви твоя, Пил. Всъщност той е достатъчно надървен.

— Престани да се заяждаш! — обърна се към мен Боги, той като разбра, че няма да стане с жестове.

В този момент в стаята като призрак връхлетя негово пиянско високоблагородие Върхът. Той слаломира умело покрай налягалите на пода и след великолепно „фол-бъри“ се просна върху Червенокосия. Пил не бе на себе си. Той повдигна Върха и го изхвърли на пода. Връх се строполи с трясък. Кльощавата му глава, която показваше недвусмислено, как ще изглеждаме две седмици след като попаднем в Ада, така се удари о пода, че си помислих, че ще се разтвори и ще изтече нещо за пиене. Един от четиримата се надигна, огледа се и не виждайки нищо сериозно в положението, положи отново глава върху импровизираната си възглавница.

Върхът лежеше неподвижно. Аз и Бог се надвесихме над него. Ако бе някой свестен и трезвен човек, можеше съвсем спокойно да премине в небитието след това съприкосновение с пода (какво ли можеше да търси тук свестен и трезвен човек), но Връх дишаше спокойно, издихвайки на равни интервали прахта и дребните боклуци по пода. Успокоени, седнахме отново на масата и продължихме. Пил се надигна. Винаги съм подозирал, че не е добре с нервите това момче.

— Лягайте си веднага! — изкрещя той.

— О, я по-спокойно! — направих жест с ръка. — Не се дръж като господар на положението.

Пил стана от леглото. Аз се изправих. Той застана в някаква любопитна стойка и преди Бог да успее да каже каквото и да е, вдигнах светкавично стола и го стоварих върху главата му. Столът се счупи, главата му също, и той се свлече до Върха. Боги ми помогна да го пренесем в леглото, защото Червенокосият бе значително по изнежен от негово пиянско високоблагородие. Намокрих една кърпа с останалата в шишето ракия и я положих върху раната на главата му.

Бе ми страшно неудобно и затова промълвих:

— Съжалявам, Бог!

— И защо го направи? — попита Боги след кратко мълчание.

— Той си го търсеше, пък и си го мечтаех, откровено казано.

— Понякога си страшно лош.

— Знам.

— Ние бяхме виновни в случая.

— Не, аз не съм виновен, аз никога не съм виновен, аз си просто такъв. Какво трябваше да правя, да стоя мирно, докато ме бие ли?

— Всичко можеше да се избегне.

Замълчах. Може би Бог бе прав, когато отново срещнах тъжните му черни очи ми стана много тежко, потърсих опора в чашата. Ракията ми се стори блудкава и ужасна, стигна до гърлото и се поколеба. Изплюх я на пода, за да не влезе и изкара и другата. Преглътнах няколко пъти, за да сподавя идващите от стомаха вълни. Главата ми натеза. Трябваше да изплюя отровата, която се насъбра в душата ми, трябваше да я изплюя... За щастие Червенокосият се размърда и отвори очи.

— Е, Пил, как е на оня свят? Сподели впечатленията си! Всички гадове ли връщат обратно или и там си извадил връзки? — Поолекна ми.

— О, Луд, скъпо ще ми платиш. До Ада ще те преследвам, но ще ти отмъстя, скъпо, прескъпо ще платиш, запомни го добре.

— Как ми се иска да стана, за да те довърша. Имаш шанс, роден си под щастлива звезда.

— Я престанете! Що за глупости?! — извика Бог — Пил, искаш ли малко ракия? — Той стана и поднесе чашата си към устните му.

— Ще ти отмъстя! — прошепна Пил, отпивайки.

— Не се горещи! Нали си чувал, че който отмъщава, опустошава себе си. Нямах какво толкова да опустошиш, но все пак.

— Най-добре ще бъде да се помирите.

— Никога! — изсъска Пил и се обърна към стената.

Бог си легна. Запалих цигара и бавно допих ракията си. Бе ми малко тъжно, но за Боги и за това, че събитието се случи точно тук, в „Храма на веселието“. Въобще не се страхувах от Пил. По стар навик бях останал последен на масата.

Загасих лампата и легнах до Боги, но след малко станах, разрових си сака и облякох пуловер, бе доста студено. Върхът захърка. Всички спяха. Някой отвори вратата. Бях прекалено уморен, за да му обърна внимание. Той, не вярвам да бе тя, запали клечка кибрит, ориентира се в обстановката и легна на пода. Заспах.

Стори ми се, че въобще не спях, бях се вдървил от студ, всъщност, събудих се от нечии тракащи челюсти. Повъртях се и станах. В сака вече нямаше нищо подходящо за обличане. Отворих гардероба, разрових, имаше дузина костюми, оставени на съхранение в къщата на Боги, за през лятото. Премерих два, не ми станаха, третият стоеше върху дрехите ми като ушит по еталон. Отдавна не бях обличал костюм, жалко че не можех да се огледам. Легнах отново. Някой друг разрови в гардероба, а след това стана и Бог, но аз вече спях. Призори се събудих отново от минавачите навън, които сякаш препускаха из стаята. Бе все така студено. Колко ли можеше да те стопли един костюм. Надникнах зад спуснатите пердета. В лицето ме блъсна ледения дъх на новия ден. Прозорците, които се отваряха навън, бяха широко отворени. Затворих ги, бе се проветрило достатъчно, по-проветриво не можеше да стане. Огледах стаята, очаквайки да видя представители на фауната на Антарктика. Чудна работа!

Но видях нещо друго. Всички обитатели на стаята бяха костюмирани, като че ли са ходили предишния ден на сватба. Костюмиран бе дори Върхът, костюмът му стоеше като индианска палатка. Той бе избутал Червенокосия до стената и заел законно полагащата ми се половина от леглото.

4.

Малко преди обяд се събудих окончателно. Червенокосият и Върхът бяха изчезнали. Бог бе разлистил на масата някакви чертежи, имаше още един изпит. Двама от приятелите му учеха на пода, а третият — на другото легло. Брадясалата, грозна мутра, която бях зърнал от съвсем близо, я нямаше, нямаше го и тайнствения гост пристигнал последен. Този, който учеше на леглото попита нещо Боги на напълно непонятен език. Бог обясни горе-долу следното:

— Да кажем, искаме да установим съществува ли някаква зависимост между две случайни величини — например — пиене на водка и пиене на бира. За целта разглеждаме една произволно избрана генерална съвкупност, такава може да ни бъде някоя кръчма — например — „Зора“, а обекти на нашата генерална съвкупност ще бъдат хората от М.А.О (Местна Алкохолна Общност). Сега, трябва да установим възможностите и уменията на всеки обект от тази генерална съвкупност спрямо избраните величини. Съвсем ясно е, че хората от М.А.О. употребяват и бира, и водка, следователно между двете величини съществува зависимост, тази зависимост се нарича корелационна зависимост. Ако даден обект употребява добре както големи количества водка, така и големи количества бира или не е в състояние да се справи, както с малки количества водка, така и с малки количества бира (за дадения пример това е изключено), то казваме, че между величините пиене на водка и пиене на бира съществува положителна корелационна зависимост. Ако обаче обектите пият добре бира, но не им върви водката или обратното, казваме, че между пиене на бира и пиене на водка съществува отрицателна корелационна зависимост. Разбра ли?

Е, бивало и да не го разбере, чак аз го разбрах и си го представих, но нямах особена полза, защото този изпит, навярно съм го минал. Боги беше велик.

— Ето, виж! — продължи Боги. — Сега ще ти го представя графично. Това то е величината пиене на бира, ще я означим с „X“, а това пиене на водка — „Y“...

Протегнах се и измънках мързеливо. Взех си цигара и я запалих. Увлечен в обясненията, Бог пропусна да отбележи странния факт, че вече съм буден и едва когато димът от цигарата го обгърна целия, той извърна глава и се усмихна.

— Ето, че изгря най-после. Ще ми помогнеш ли?

— Разбира се! — станах решително. — Надявам се нямаш предвид това, което толкова сладко обясняваш.

— Опазил ни Господ! — Боги ми показа купчина костюми върху пода. Свалих и моя и ги натъпкахме в два сака.

В магазина за химическо чистене ни посрещнаха с изненада и неразбиране. Държаха се с нас, като че ли сме дошли да ги уволняваме. Бог неубедително излъга, че сме от студентския театър и се готвим за новия сезон, аз добавих, че ще поставяме „Дванадесет разгневени мъже“. Все пак, приеха костюмите и ни издадоха фактура.

По всяка вероятност минаваше дванадесет, защото една от лелките в магазина за химическо чистене затръшна след нас вратата и я заключи, а работното им време бе до един часа. Денят бе слънчев и приятен и нямаше нищо общо с нощния студ, навярно неприятните въздушни маси са престанали да преминават над слънчевата ни родина. Минахме през клуба на СБА, оказа се, че съм на градско кормуване следобед от един. Предупредих Бог да не напуска квартирата си от един до три, защото би било много жалко, ако се срещнем из града по това време.

Обядвахме в студентския стол. Изпушихме по цигара пред него и се разделихме. Бог се прибра в квартирата си, а аз се озовах на сборния пункт, пред втори блок, за да чакам учебната „Жигула“. Бях изтървал четири часа, но както казваше бате Жоро — инструктора — това си оставаше за моя сметка.

Колата пристигна минута след мен. Не обичах да закъснявам, да нося часовник и да бързам.

Стори ми се, че инструктора се зарадва на срещата. Кой знае защо му бях станал любимец от настоящия курс. Наричаше ме Херко, защото съм му приличал на Херкулес, значително по-често ме обозначаваше с псевдоними като Перко, идиот, крети, и най-често сиво искърско говедо, което апострофирах с твърдението, че съм симентал.

Бате Жоро бе съхранил през лятото старите си навици (аз също) и още като потеглихме, ме заудря през колената. Ама, здрави ръце

имаше, проклетника.

— Отпусни тая газ, бе! Не си на състезание. Ей, Перко, това е градско кормуване... Гледай го, гледай го идиота!... Ох, изпочупих си ръцете у твоите крака. Следващият път ще взема щангата от багажника.

Погледнах го и му се усмихнах. От първия час ме плашеше с щангата. Натиснете отново газта. Взех един завой със свистене на гуми, един от любимите ми звуци от ранно детство.

— Ей, идиот, ще ме убиеш някъде, бе. — Последваха няколко удара през краката ми. — Ама ти от дума не разбираш. Ще взема щангата.

— Няма вече! — обещах, за да го поуспокоя.

— Завий на дясно и карай към студентското градче, оттам към стадиона! И по-бавно, ето тук имаш ново ограничение!

— Слушам, шефе!

Кристалния град бе удобен за шофиране. Нямахме голямо движение, нито никакви специални маркировки. Имаше светофари на три-четири кръстовища, но обикновено не работеха. А надве от кръстовищата бяха така регулирани, че трябваше да се тегли жребии, за да се установи кой да мине пръв. На тези тези кръстовища винаги бях с предимство от където и да идвах и на където и да отивах. Имаше и множество безсмислени и ненужни ограничения на скоростта, но те не ме притесняваха особено.

— Отбий в дясно и спри! — изкрещя инструктора.

Скочих на спирачката и съединителя.

— Гледай го, как спира! — запротестира бате Жоро прилепен за предното стъкло. Пак не си бе сложил колана.

— Какво има? — невинно попитах.

— А бе, сиво искърско говедо, какъв беше този знак?

— Кой знак?

— Ей онзи там! — посочи назад.

— А-а, оня ли? Ами означава, че не е необходимо да се движа с повече от 40 километра в час.

— Не, че не е необходимо, а е забранено. Ти с колко караше?

— Не обърнах внимание.

— Охх! — въздъхна тежко той. — Ще ме побъркаш! Слушай, ако отсега нататък се позволиш да караш с повече от 40 километра, ще те

изгоня от курса! Разбра ли?

— Четиридесет километра?

— Карай и помни!

Потеглих отново. Пълзях едва-едва, не, че се изплаших, бате Жоро така си се заканваше. Тъй като улицата бе една от централните и достатъчно тясна, за да рискува някой да ме изпревари, зад мен се образува колона. Движех се като трактор, а улицата бе забранена за трактори. Онези отзад се побъркваха, пицяха клаксони. Намалих още. По тротоара млада майка буташе детска количка, изравних се с нея и коригирах скоростта си с нейната. Клаксоните отзад полудяха, навярно приличахме на сватбарска колона. Не ми пукаше. Бате Жоро пухтеше нервно и очаквах всеки момент да избухне. Ако бях всеки ден на кормуване, щеше да пропуши.

— Завий на дясно! — Завих по всички правила. — Спри пред този блок, имам за две-три минути работа.

На паркинга имаше много коли и никакво свободно място, само между две Жигули имаше пространство, което ми се стори напълно достатъчно и докато инструкторът разгадае намеренията ми ловко се вмъкнах между тях.

— Какво направи, бе говедо?

— Паркирах! — гордо паркирах аз и очаквах да бъда похвален за проявената съобразителност, но бате Жоро, кой знае защо, се държеше за главата.

Отворих вратата, но тя само се откряна и опря в жигулата отляво. Вратата откъм инструктора бе в по-лошо състояние — не можеше да се отвори. Надигнах се и огледах положението на трите коли — на това му се казва паркиране на една боя разстояние.

— И ти на това му казваш паркиране? Браво! Давай да видим как ще излезеш сега!

Включих мотора, наместих скоростния лост на задна и се приготвих да отпусна съединителя, но като си представих положението погледнато от страни се отказах. Положението бе сложно и за съжаление бях го установил, защото човек може да се измъкне и от най-сложното, стига да не знае колко е сложно. Колкото и добре да се ориентирах в обстановката не можех да измъкна учебната „Жигула“ без да осъществя контакт с една от двете коли, последната мисъл ме ужасяваше и сковаваше. Отново изключих двигателя и заоглеждах на

ляво и на дясно. Не, няма да стане без рани. Бе невъзможно да си раздвоя вниманието на двете страни на колата, тъй като в тази ситуация, се изискваше и от двете страни пределно внимание. Ако поне от едната нямаше кола щях да се справя. Окрилен от новата си идея, натиснах клаксона.

— Чакай! — извика бате Жоро и ме удари този път през ръцете. — Защо натискаш клаксона?

— Как защо! — учудих се искрено и набързо му разясних идеята си. Нали трябва, все пак, някой от тези нещастници, между чиито коли така злополучно се наврях да дойде и да си премести колата, за да можем да се измъкнем.

— Bravo! — за малко не изръкопляска инструкторът. — Ама ти наистина не си добре. Аз си мислех, че само се правиш. Обзалагам се, че бележката ти от психодиспансера е фалшива. Хайде, давай назад!

— Не мога, ще закача някоя от колите.

— А, да влизаш можеш, нали!

— Не винаги изкарването е по-лесно от вкарването и винаги е по-неприятно!

Бате Жоро, който винаги се развеселяваше от моите сентенции, сега остана невъзмутим, което още веднъж доказваше сериозността на положението.

— Какво предлагаш да предприемем?

— Нищо! Ще чакаме. Все някой от тези двамата ще дойде и ще си премести колата. Тогава...

— Ама ти ще ме побъркаш, крети! После като слезем от колата, няма да личи кой е откачен и кой — нормален.

— Всички сме ненормални.

— Това комплимент ли бе?

— О, не! Това го бе казал някой, мисля че Фройд.

— Хайде сега пък Фройд. Само Фройд липсва в празната ти катуна.

— Фройд е велик психолог. Според него всяко наше действие е свързано със сексуалността. Жалко, че не е преведен. Морал...

— Стига! Ще те убия! Минавай на задната седалка! Бързо!

Бате Жоро не бе на себе си. Никога не съм го виждал толкова ядосан. Сигурно имаше клаустрофобия. Измъкнах се на задната седалка. Той седна на моето място и след няколко минути, сантиметър

по сантиметър измъкна колата. Изхвъркна, като че ли, вътре освен мен имаше плътеници и талъсъми. Върна се след две цигари време. Беше се поуспокоил, но не ми говореше. Бях много внимателен. Изръсих няколко бисера и той дори започна да се усмихва.

— Най-лошата ти черта като шофьор е, че въобще не можеш да шофираш, — заключи той, когато спряхме на сборния пункт пред втори блок — а най-тъжното е, че ще вземеш документ, който ще удостоверява, че можеш. — Мисля, че бе прав. — В това е и нашата велика трагедия... — продължи да философства той, но аз вече не го слушах, защото на пейката отсреща седеше Ани, а Ани бе най-милото и най-прекрасното създание в нашия злополучен курс, за който бате Жоро твърдеше, че е съставен от кретени, олигофрени, диваци, варварки, дивачки, олигофренки и кретенки.

— Здравей! — казах, когато ѝ отстъпвах мястото си. — Мечтаех си да те видя. Какво ще кажеш да прием по едно кафе някъде тази вечер?

— Добре! — извънтя нежният ѝ глас. — След кормуването.

— Чудесно! Ще те изчакам.

Почти прелетях към трети блок. В този блок кипеше живот и през лятото, в него живееха семейните.

— Здравей, Питонче! — поздравих весело и показах езика си, наместо паспорта, който портиерката навярно очакваше. Тя изсъска и скочи, но аз бях вече на стълбите. Портиерката, която всички наричаха Питона ме подгони с истерични крясъци. Мара Питона бе най-лошата портиерка, винаги ме гонеше до четвъртия етаж. Само веднъж бе успяла да ме хване, но тогава бях толкова пиян, че не можех да ходя. Още когато влязох в блока, забелязах, че асансьорът стои на четвъртия етаж, затова когато се качих до там, хванах вратата му и се закашлях. Нечовешките крясъци продължаваха и когато нещастницата се изправи очи в очи с мен, скочих в асансьора и полетях надолу. Както и предполагах вратата на стаята ѝ бе отворена, а ключът — от вътрешната страна. Превъртях два пъти ключа и прибрах в джоба на дънките си. Изчаках я да слезе, бях залостил асансьора и когато я чух съвсем близко, се качих и полетях нагоре. Слязох на десетия етаж, за заблуда на противника и изкачих два етажа по стълбите.

За щастие моите приятели бяха в стаята си. Установих го още докато приближавах, от вътре се носеха последните акорди на

следобедния им скандал. Те бяха едно мило и хармонично семейство, приятелско настроено срещу мен. Изчаках малко до вратата и почуках. Отвори ми Вальо. И той бе от бившата ми група. Направи се на много зарадван. Извиних се, че много бързам и помолих да използвам банята им. Те, разбира се нямаха нищо против. Между другото им разказах за скорошната схватка с Мара Питонова и това ги развесели, защото и те както огромната студентска маса, посещаваща по някакъв повод трети блок, ненавиждаха строгата пазителка на реда.

Когато излязох от банята и запалих цигара на прозореца, видях пред блока гъбарката. Кого ли търсеха, този път, ченгетата? Огледах се и ослушах внимателно преди да тръгна от стаята на моите приятели. Внимателен бях по стълбите. Напуснах блока през един офис на втория етаж, на първия всички прозорци бяха заковани пък и беше опасно. Зарових ключа от стаята на портиерката в рохкавата земя и си представих как след време ще израсне дърво, от което всеки студент ще може да си откъсне ключ за сърцето на портиерката.

Седнах на пейката пред сборния пункт, който се намиреше зад трети блок. Помислих се, че може да ме забележат, но не реагирах. Какво пък, ще изкарам портиерката малоумна. След миг пристигна учебната кола. Приблжих и отворих вратата на Ани, а когато погледнах бате Жоро, констатирах, че аз въобще не мога да го ядосвам. Пожелал му приятна почивка, той изпсува не адресирано и твърде вулгарно, премести се на другата седалка, трясна вратата и потегли така, както ни учеше никога да не потегляме. Обърнах глава към Ани и тя се усмихна, колко хубаво се усмихваше. Весел ветрец развя прекрасните ѝ руси коси и ми се стори, че е божествена. Пожелал я. Тя поклати глава, сякаш да разбие мечтите ми. Беше се отчаяла, че ще вземе книжка. Успокоих я и обещах, че когато пристигне моят приятел Йото, ще вземем колата му и ще я науча да кара перфектно. Всичко може да се научи.

Неусетно бяхме тръгнали и вървахме към центъра по „2 февруари“. Ани разказваше, как е създала голяма автомобилна суматоха на площад „Република“, как бате Жоро пет-шест пъти е скачал на педалите, за да предотврати пътно-транспортно произшествие. Умрях от смях. Интересно ми бе как инструкторът се обръща към жените, когато е много ядосан, попитах Ани, тя се засмя и отговори, че е много цапнат в устата. Ясно.

Отминахме къщата на Боги. Хванах я за ръката, но тя деликатно я измъкна под предлог, че търси нещо в чантичката си, а после я държеше така, че за да я хвана отново трябваше да проява насилие и реших, че този жест е нецелесъобразен.

Във „Фея“-та, където Ани с готовност прие да поседнем, бе прохладно и уютно, нямаше много посетители, а диско музиката пулсираше толкова тихо, че не дразнеше слуха и можех без усилие да се наслаждавам на прекрасния глас на Ани. Тя отказа да употреби алкохол, затова сервитьорката, една страхотна мадама с възкъса пола, ни сервира кафе, водка и две коли. Водката бе изстудена чудесно и когато отпих, бях готов да се обзаложа, че и боговете в Древния Олимп са я пиели точно така изстудена, но едва ли толкова чиста. Бях изпаднал в така необичайната за мен роля на слушател. Ани непрекъснато говореше. Нищо, толкова бе приятно да я слушам.

Дългите, изящни крака на сервитьорката спряха пред нашата маса и ми напомниха, че трябва да си поръчам още една водка. Ани внезапно реши, че трябва да си тръгва. Едва я уверих да остане, докато допия ново сервираната ми водка. Впоследствие съжалявах, защото красавицата стана много досадна — на равни интервали (през две минути) повтаряше, че е станало твърде късно и трябва да си върви. Часовникът над бара показваше шест.

„Най-после“, както тя се изрази, станахме. Тръгнах с нея надолу към центъра. Опитах се да хвана ръката ѝ, без особен успех, след това да си изпрося покана — не стана. Отговори ми, че нито един мъж не е влизал в тяхната квартира и едва сега разбрах накъде вървя, но продължих да вървя. Мълчахме и бе адски тъпо. Всичко хубаво, което можеше да се случи тази вечер, ни подмина, а самата вечер, накуцвайки, бавно и мъчително кретаеше след нас.

Спряхме пред блока, в който живееше Ани и аз съвсем безпредметно се опитах отново да си изпрося покана за светлата обител. За щастие този мой опит имаше същият успех какъвто би имал и опитът да измоля от св. Петър покана за Рая. Какво ли щях да правя в квартирата ѝ, ако все пак ме бе поканила? Откраднах си една целувка, една идиотска и безнадеждно глупава целувка, която удостоверяваше, че в този момент не съм в състояние да извърша нищо разумно. Ани влезе, а аз дълго време стоях с отворени уста и поглед зареян в нейния вход. Не можех да се опомня, бях като омагьосан. Когато човек

извърши някаква глупост се увлича и опитвайки се да я поправи, извършва глупост след глупост.

Ани живееше в новия комплекс. Блокът ѝ се намираше точно срещу централния вход на гробищния парк, а до самия вход — ресторант „Последна среща“ и не се двоумих въобще. Ресторант бе страшно силна дума за означаване на тази мазна, опушена, задимена, квартална бърлога — свърталище на гневни, отчаяни и вечно пияни типове. Въобще „Последна среща“ бе велико заведение. Пред входа му имаше лабиринт, който възпрепятствуваше влизането в него с коне, магарета и каруци.

Кръчмата бе на самообслужване и след като с огорчение разбрах, че е свършила водката, поръчах двоен коняк (още една много силна дума). Седнах на празната маса в ъгъла, запалих цигара и мечтателно отпих голяма глътка. Що за човек съм аз — продължавах да мисля за Ани. Човешката глупост е безгранична като вселената. Когато не успеем — полудяваме... Съвсем скоро главата ми се отказа от космическите и общочовешките теми, но продължих да мисля за Ани. Допи ми се бира, а когато я опитах ми се стори блудкава. Не ми се пиеше коняк повече. Новият ми скок бе в областта на джина... с бира за разреждател... естествено двоен, нямаше да ставам сто пъти, бирата бе чудесен разреждател, но да видим по-нататък.

Алкохолът бавно, но затова пък съвсем сигурно установяваше злокобната си власт над изпразнената от съдържание глава (всъщност главата ми бе пълна с Ани, но все едно). Всички предпоставки за едно безпаметно, змейско пиянство бяха на лице и ясно съзнавах неумолимата невъзможност на противното затова извърших малък пиянски ритуал: помолих се на всички богове и светии, които закриляха и (окриляха) пияниците, опитвах да си внуша, че хората са прекрасни и не бива да се бия с тях и че всичко наоколо е красиво и трябва да го пазя (точно срещу мен голяма, метална табела указваше: „Опазвай социалистическата собственост!“). След всичко това си взех още един двоен джин и се отпуснах на течението, да става каквото ще...

Какви прекрасни и мили хора имаше около мен и колко хубаво и приятно е наоколо...

Някакъв дядка седна срещу мен и започна да разказва, как се е развел с жена си. Какъв приятен и досаден старец! Езикът ми бе

придобил необичайни размери и не можех да говоря, седях, кимах с разбиране и се усмихвах съучастнически — чудесен компаньон. Струва ми се, че старецът ме почерпи един джин... Той не спираше да говори — много приятен старец...

Спомням си лабиринта пред кръчмата, доста време ми бе необходимо докато го преодоля. Духаше силен вятър и правеше стъпките ми несигурни...

Събудих се, но не смеех да отворя очи. Къде съм, какво ли се случило? Снощната вечер ме се струваше като един отдавна гледан филм. Любопитството ми надделя. Всичко си бе както обикновено. Боги седеше зад масата и четеше. Освен него в стаята нямаше никой друг. Надигнах се. Нещо в главата се тресеше и боботеше, сякаш огромен булдозер разчистваше остатъците от снощния пир, стържейки кората на мозъка ми. Легнах отново. Така се чувствах значително по-добре. Трактористът загаси машината и слезе, за да се поразтъпче и изпуши една цигара.

— О, пияницо, събуди ли се? — усмихна се Боги.

— Малко. Подай ми водичка, ще се възпламеня, като сушена скумрия съм! — въздъхнах тежко. Боги ми подаде чашка с вода, той обичаше да се шегува. — Още! — Не съм сигурен дали въобще водата достигаше до гърлото.

— О-о, да ти донеса коритото.

— Никога не съм твърдял, че си без чувство за хумор.

Поех с жар подадената ми бутилка и скоро жизнеутвърждаващото й съдържание заля пустинния организъм.

— Къде се бе натряскал така сполучливо?

— В „Последна среща“.

— Сигурен ли си?

— От там датират последните ми спомени. Сам ли се прибрах?

— Не, естествено. Червенокосият те донесе. Гастролирал си в нощния бар.

— Кой ме е донесъл? — за малко да изтрезнея.

— Пил!

— Какво съм правил в нощния бар?

— Много неща. Най-напред си се сбил с портиера, после си искал алкохол, след това си се карал със сервитьорите, свалял си гаджето на бармана, въобще кадърно. И тъкмо, когато онези изроди от

персонала обмисляли дали да повикат милиция или сами да те натупат, се появил Червенокосият. Казал, че си с него и ще се погрижи за теб.

— Голяма свиня съм! — подложих себе си на безмилостна самокритика.

— Луд, всички си заминават за празниците. Оставам сам. На единадесети съм на изпит. Безсмислено е да пропилявам два дни по пътищата, защо не останеш и ти. По-весело ще бъде.

— Няма проблеми, но ми се струва, че моята неустойчива финансова система е издала багажа. — Извадих от джоба си всички парични знаци — два лева и три по пет стотинки.

— И аз съм зле. Искаш ли да поработим след обяд.

— Глупости! — решително отхвърлих, но размислих и попитах — Къде?

— Бихме могли да отидем в хлебозавода.

— За да мъкнем чували като ненормални шест часа и да ни платят по четири и шейсет, общо девет и дващест, което ще рече — три водки и нещо във „Фея“-та. Великолепно!

— Десет лева са все пак нещо. Нямаме други перспективи.

— Десет лева са абсолютно нищо. Ще помисля, но нека си поспя още малко.

— Да те събудя ли?

— Не! След два часа съм буден.

— Луд, благодаря ти!

— За какво?

— Затова, че ще останеш.

— Глупости!

— Ще прекараме чудесно.

— Разбира се.

5.

Точно след два часа се събудих и дълго се протягах, за да може всяка част от изпияненото ми тяло да отиде на мястото си. Спомних си крайно неуместното предложение на Бог да отидем на работа и се разсмях. За мен труда винаги е бил лишена от всякакво съдържание категория обезценена безсмислица. Работи се, за да се напълни двойната гушка на някой, който отгоре на всяко ти е и другар. Бях ходил вече веднъж в хлебозавода, работил съм и преди да започна да уча — ясно ми е положението. Пък и не познавам някой, който да е забогатял чрез честен труд.

Докато размишлявах изпуших една от цигарите на Боги. Той продължаваше да чете, бе станал много прилежен и ученолюбив и само факта, че е пристигнал с две двойки и един отложен, на есен, напомняше колко готин е всъщност.

Написках с вода подпухналите си очи — сега вече улавях без усилие всички цветове от слънчевия спектър. Бог предложи да отидем да обядваме. Това предложение ми се стори твърде разумно — усещах крещяща нужда от храна.

В студентския стол нищо ново. Картофи с месо (Боги предположи, че е от динозавър, но не ми се вярваше), някаква отвратителна течност, наречена, кой знае защо супа и крем, напомнящ слонска семенна течност. Хапнахме все пак. Бог ми зае поисканите десет лева и тръгна към хлебозавода. Не бях в състояние да го убедя да не се подлага на експлоатация.

В кафе-сладкарница „Факел“, оазиса на местните комарджии, седяха само лица, които ми трябваха, всъщност това не бяха никакви лица, но не ми се употребява точната думичка.

— О, Луд! — ахнаха от изненада тримата.

— Терца, нали не си забравил, че ми дължиш тридесет лева?

— Не съм, бащице! Ша ти ги върна. А да фърлим едни зарчета.

— Мразя зарове! — седнах на тяхната маса. Мразех въобще комара. Повече от година не бях играл. Мислех, че няма повече да играя, но историческата повеля на времето го изискваше.

— Може и карти.

— Не ми се играе! — Направих се на интересен.

— Айде, бе, бащице. Три игрички само.

— Добре, но само три игри. Тук ли?

— Тук вече не може. Опасно е! — обади се един от другите.

— Къде?

— Ами, май в нас ще стане. Знаеш, нали?

— Разбира се! Тръгваме ли?

— Един по един, — нареди Терцата, — щото ни шлекат. Луд, върви и ни чакай пред блока.

— Глупости! Ще ми вържете тенекия. Ти си пръв, аз те следвам, а тия двамата да идват когато си искат.

— Няма, бе бащице! Нали ще играем.

— Хайде! — повдигнах категорично вежди. — Дигай се!

Терцата стана и излезе. Тръгнах след него, на порядъчно разстояние, не го изпусках от очи. Той бе тартора на тайфата непълнолетни, безпризорни циганчета, които се правеха на комарджии. Продаваха, препродаваха, крадяха, изнудваха, само за да се сдобият с пари, които да проиграт. Естествено, Терцата чуваше комара най-добре, но не дотолкова, че да си мери пишката с големите. Ходеше да играе с тях, обираха го, той пък обираше хлапетиите.

Живееше сам в тристаен апартамент. Майка му някога избягала с най-красивия циганин в града, баща му се алкохолизирал и завършил безсмисления си жизнен път, скачайки (без парашут) от осемнадесетия етаж. До миналата година живеел с баба си, но и тя се поминала. Лека й пръст.

Отключи и ме покани любезно. Апартаментът бе оголял още повече, в сравнение с последното ми идване през юни. Тогава му доведох един познат, който го разори, оттогава ми дължи тридесет лева. Седнахме в кухнята. Той се зае да прави кафе. Пристигнаха и другите две циганчета. Поисках най-напред да ми върне заема, той се усмихна, донесе от хола една бонбоньера натъпкана с едри банкноти. Подхвърли ми небрежно двайсетолевка и десетолевка и остави кутията до себе си. Зави ми се свят, представям си как са ми святакали очите, не си спомням да съм виждал толкова пари закуп. Терцата извади тесте карти. Внимателно ги разгледах и започнахме. Първата игра бях още замаян и понесох солиден удар. Втората си възвърнах загубеното,

третата санкционирах невниманието му с петдесет лева и се приготвих да си тръгвам.

— Айде бе, бащице, айде още три игрички!

— Нямам време! Да не си мислиш, че съм дошъл тук само, за да играя комар. Изпити имам. Играй с тях!

— Те немаат пари. Айде само още една!

— Добре, но последна.

Наистина трябваше да е последна, защото ставаше опасно. Терцата не случайно сложи бонбониерата, натъпкана с пари до себе си. Над нея витаеха зли духове, които се любеха с човешката алчност. А алчност имаше и в мене, това бе под всякакво съмнение.

Терцата блъфираше. Залових го с риск да изгубя всичките си пари. Прибавих към печалбите си още сто лева и станах, като се стремях да не поглеждам към изкусната съблазнителка. Останах глух към молбите на циганчето и твърдо си тръгнах. Терцата бе тъпо копеле, комарът не бе игра за него. Човек не става комарджия, той се ражда такъв. Съмнявам се дали ще го научи и след специализацията си в затвора, а че ще отиде зад решетките — нямаше съмнение, за хора като него, тази школа е нещо като задължително средно образование.

Когато се прибрах в „Храма на веселието“, Бог все още го нямаше. Грабнах един сак и отидох до магазин „Сандански“. Едва домъкнах сака обратно. Бях купил 18 бири, две бутилки водка, швепс и храна за един взвод. Боги още го нямаше. Стаята, която обитавахме бе толкова мръсна и разхвърляна, че ме впечатли. След час всичко светеше — измих дори и пода (спалнята, както вече го наричаха). В къщата на Боги имаше и баня, но той почти не я ползуваше или поточно използваше я за склад на празни бутилки. Вратата не можеше да се отвори, а когато все пак я отворих, установих, че тя е пълна на височина човешки бой. Това бе цяло състояние, може би бях открил спестовната касичка на Боги. С бутилките напълних двата контейнера за боклук пред къщата.

Най-после Бог се върна. Въобще не приличаше на човек, но твърдеше, че е щастлив. Развесели се още повече, когато забеляза промените в своята къща. След като се избаня и вечеряхме, единодушно решихме да се наливаме с бира. И колкото и да е невероятно, не ни се отдаде. Криза.

Пихме кафе в студентската сладкарница и гледахме някакъв тъп видеофилм. Бог заспа на масата. Прибрахме се. Домакинът извади нови чаршафи. Най-после щях да поспя като бял човек. Не ми се спеше, отворих си бира. Странно! Не ми се пиеше.

— Бог, имаш ли някаква книга?

— Да не ти е ниска възглавницата?!

— Не, искам да проверя дали не съм забравил буквите.

Боги ми подаде някаква книжка и си легна. Разлистих я. Необикновена книга, буквите се сливаха, редовете ѝ играеха, така и не разбрах как се казва... После съм заспал. Следващият ден бе велик — девети септември — деня на свободата, самия ден навъсен и кисел. Слънцето засрамено се криеше зад купесто дъждовни облаци. На този ден преди много години от горите са дошли смели народни синове и са освободили българския народ от тежкото бреме на капитала. Като че ли вали. Жалко.

С Бог се събудихме едновременно, придадохме си порядъчен вид и излязохме. На централния площад, около археологическите разкопки се бяха струпали много хора, всички — весели и щастливи, и свободни. Заехме стратегическа позиция в една открита бирария в единия край на площада. Бира не продаваха заради манифестацията, но оттук се виждаше цялото мило тържество. На високата трибуна стояха високопоставените лица, които приветстваха манифестиращите трудещи се. В бирарията се суетяха двама мъже с бели престилки. Чудех се, няма ли да започнат да продават бира. Трудещите се размахваха цветя и червени знаменца. Бяха толкова весели, в отговор на поздравите на другарите скандираха лозунги, от които настръхваха косите. Бог гледаше втрещено в бирарията, навярно го вълнуваха същите мисли. Наоколо цареше истинско веселие. Хората се прегръщаха и поздравяваха с „Честит празник!“ и „За много години!“. Ужас! Пресъхна ми гърлото. Ония в бирарията продължаваха да се шматкат насам-натат. Потокът на трудещите се изтече и екна бодра песен. Пред трибуната преминаваха учащите се. „На жизнерадостната учаща се младеж — деветосептемврийски привет!“ — прогърмя по всички колони, пръснати из целия площад. Жизнерадостната учаща се младеж отговори с мощно „Ура“... Бог каза, че страшно му се пие бира, но той не предполагаше колко страшно е положението при мен. Отново екна бодра песен. Манифестацията вървеше към своя край.

Оставаше само високопоставените лица да произнесат своите високопоставени речи. Защо ли ми се пиеше толкова много бира, като че ли снощи съм плувал в басейн от джин. (бел. на Ломския — Къде бе?) Бурни аплодисменти разтърсиха площада, гръмко мощно „Ура!“, хората наистина се радваха. Най-после този фарс свърши. Неочаквано се оказахме в началото на огромната опашка пред бирарията. Онези от вътре продължаваха да се ослушват, вероятно чакаха специално разрешение. Опашката се раздвижи и запротестира. Надвисна опасност да се помрачи празника. Започнаха да продават. С Боги си взехме по шест бири, с оглед на това, че после трудно ще се доберем до бирарията, можеше да си вземем и по десет, но нямаше как да ги носим.

Седнахме в градската градина и запихме жадно. Всенародното веселие продължаваше. Около нас минаваха весели, щастливи и свободни хора, някои от тях все още размахваха червени знаменца.

— Знаеш ли, Луд, има нещо прекрасно в нашата съдба — ако не бяхме пияници, трябваше да бъдем идиоти.

Мисля, че Бог бе прав, а бирата чудесна, макар и разредена.

Времето летеше. Увлечени във философски разговор допивахме последните бири. Решихме да обядваме в „Зора“ и тъкмо ставахме, когато от някъде изникна един вуйчо на Боги и принуди моя приятел да му отиде на гости. Енергично и съвсем безсмислено протестирахме.

— Луд, съжалявам, трябва да отида. Тази вечер няма да се прибера.

Тръгнах сам. Майката на Бог бе родена в Кристал сити и много често някой от роднините му го отвличаше. Да знаеха само как ги мразех. Влязох в ресторанта, но ми стана тъпо и си тръгнах.

В квартирата изпуших няколко цигари и си отворих бира. Навън валеше проливен дъжд. Стана ми студено. Обвих се с няколко одеала и заспах, събудих се, отново заспах и отново се събудих. Дъждът бе престанал. Реших да се поразходя.

Разходката ми се оказа съвсем кратка — от квартирата до „Фея“-та. Повечето места бяха заети и въпреки това ми се стори тихо и приятно — алкохолни пари, цигарен дим, музика. Струваше си човек да остане и да погуби част от времето си тук. Огледах се за познати. Като че ли всички са си заминали за празника. На една маса седеше момиче с приятна външност. Погледите ни се срещнаха, но нейният

избяга в една табела на отсрещната стена, която гласеше: „Чистотата — мерило за културата на социалистическия гражданин“. Приближих се и съвсем любезно попитах:

— Имате ли нещо против да поскучаем заедно тази вечер?

Тя ме погледна с безразличие и мълчаливо отпи от кафето си.

— Благодаря! — оставих си цигарите на масата и седнах. — Тук е чудесно. Хубаво ли е кафето?

Дали пък не бе глухоняма. Потърсих с очи сервитьорката, искаше ми се да бъде отново оная прелест с изящните крака.

— Здравей, Луд! — дочух зад гърба си. — Какво ще пиеш? — До масата застана Оги в твърде необичайна за него униформа на сервитьор.

— О-о! — изненадах се аз. — От кога работиш тук?

— Има месец. Нали прекъснах това лято.

— Как е кафето?

Оги се огледа и поверително съобщи:

— Боклук!

— Жалко! Пиеше ми се кафе. Донеси една водка, не, по-добре две водки и две коли.

Оги се отдалечи. И той ми беше колега, от бившата ми група. В първи курс се прехвърли в друга специалност.

— Как се чувства една фея сама в „Фея“-та?

— Чакам една приятелка.

— Чудесно! Обзалагам се, че няма да дойде.

Тя се усмихна. Извади си цигара. Поднесох ѝ огънче, като едва не разлях кафето ѝ. Това бе достатъчно добър повод да се преместя на стола до нея. Оги донесе водките.

— Наздраве, Луд! Весело прекарване ви желая!

— Аз не съм си поръчвала водка! — възпротиви се феята.

— Да, но нали собственоушно чу, че кафето е боклук.

Тя се усмихна отново и вдигна чашата си.

— Благодаря! Наздраве, тогава!

— Наздраве! — отпихме.

— Както вече разбра, наричат ме Луд, защото се казвам Лудвиг — излъгах аз, всъщност се казвах Детелин, но това нямаше особено значение.

— Приятно ми е! Наричат ме Светла, защото се казвам Светла.

Ох, още една Светла. Тя се усмихна чаровно. Загубих за малко нишката.

— Радвам се, че се запознахме. Наздраве! Аз, съм студент и ще бъда в трети курс през настоящата учебна година.

— О-о-о! — Интересът ѝ се повиши с няколко октави. — А аз ще бъда в първи курс. Сега съм на бригада.

— Къде? В „Не се кради човече“ ли?

— Какво е пък това?

— Така наричат консервения комбинат.

— О, не! Работя в завода за олово и хартия — ЗОХ.

— Миналата година работех там. Ужасно е.

Разговорът потръгна и съвсем скоро придоби сериозни измерения. Оги донесе още по една водка. Мислено разсъбличах събеседницата си. Тя имаше божествено тяло. В това, че си мислех само за секс, нямаше нищо лошо. Лошото бе това, че не си мислех само за секс. Поръчах още по една водка. Господи, колко съм грешен, дали ще се намери грехомер, който да побере душата ми. А водката е великолепна. Поръчах още две. Толкова я обичам тази проклетница.

За съжаление трябваше да ставаме. Заведението преустановяваше работа. Оги каза, че сметката е оправена още преди две години и категорично отказа да вземе парите ми. Възпротивих се, но... Светла ме гледаше вече подчертано влюбено. Навън ведрееше прекрасна нощ.

— Да отидем до моята квартира. Ще послушаме малко музика. Живеея наблизко.

— Добре. В бригадирския лагер е невероятно тъпо. Не ми се прибира. — Съгласи се тя и нежно се притисна до мен. Звездите ни се усмихнаха отгоре. Тръгнахме прегърнати и щастливи.

Включих касетофона, нали за това бяхме дошли. Най-последна истинска музика — силна, вбесяваща, опияняваща. Светла също я хареса. Загасих лампата и запалих свещ. Тя седна на леглото, което вече наричах свое, някои жени имат интуиция. Запали цигара.

— Искаш ли швепс? — Тя ме погледна така, сякаш искаше да каже: „Ти наистина си Луд“, затова бързо добавих — Или бира? — Забравих за двете бутилки водка, може би и заради това, че много ми се пиеше бира. Тя се усмихна и заяви, че обича страстно бира. Бе изключителна жена, още се чудех как успя да изпие четири водки без

това да ѝ се отрази фаталистично. Четири е нещастно число за представителките на нежния пол. Тя дори бе по-трезва от мен. Каква жена!

Донесох две бири и оставих останалите да се изстудяват в банята под течащата вода. Седнах срещу нея, запалих цигара и започнах да ѝ говоря глупости. Тя се справяше с бирата чудесно, което говореше, че между двете алкохолни величини — пиене на водка и пиене на бира — съществува положителна корелационна зависимост, ако приемем, че Светла е част от представителната извадка на една генерална съвкупност. Стори ми се, че съм в състояние да го представя графично. Тя започна видимо да сучае, а аз продължавах да ѝ говоря глупости.

— Хайде да си лягаме! — тихо предложи тя.

Великолепна идея. Какъв съм загубеняк. Станах и я прегърнах. Устните ни се сляха. Оставихме бутилките на пода и паднахме в леглото. То ни посрещна с яростно ръмжене, но когато го залюляхме постепенно се примири. Любовта приседна при нас и майчински погали главите ни. Като във вълшебен сън...

Станах и се досъблякох. Изпих остатъка от бирата и донесох от банята други две. Светла пое с готовност пълната. Седнах до главата ѝ, запалих цигара и я погалих.

— С теб ми е много хубаво! — промълви тя и това стигаше, за да подновим любовните занимания. О, тя бе страшно дива, като че ли бе прекарала последните няколко месеца на пуст остров.

— Очарователна си! — прошепнах и безсилен, безпомощен заспах. Стори ми се, че съвсем след малко Светла ме разтресе.

— Луд! Луд, има ли още бира?

— В банята — отговорих аз сънено и сърдито, наместих се поудобно и се приготвих да довърша съня си, а бе страшно хубав сън.

— Няма повече бира в банята. Бяха останали само осем.

Това „само осем“ окончателно ме събуди (жалко за хубавия сън). Облещих се. Надигнах се, разгледах я внимателно и легнах отново.

— Кажи, има ли още бира! — задърпа ме тя.

— Няма бира! Върви по дяволите! — ядосах се аз.

— Не ми се прави на интересен, дай нещо да пия!

Станах с доброто намерение да я изхвърля, но не успях, защото тя бе все така красива. Разнежих се и я покрих с тялото си... И тя ме поведе нагоре, все по-високо и по-високо...

Замаян и омагьосан извадих от гардероба бутилка водка и заедно започнахме да унищожяваме съдържанието ѝ.

Развиделяваше се. Водката в бутилката достигна критичната си точка. Богинята бе безбожно пияна (по-добре можех да го правя само аз), всъщност това не бе вече онази приказна красавица, която седеше сама във „Фея“-та, а едно потно, разчорлено, разголено, похотливо, безобразно чудовище, изпратено от съдбата по неведоми пътища в леглото ми, за да накаже пределното ми лекомислие и неутолима жажда за секс и алкохол. Или това е предвестникът, а голямото наказание тепърва предстои. Не знам, но ако някой е в състояние да ме убеди, че в Ада не рогати, черни дяволи, както е всеизвестно, а жени, като тая в леглото ми поддържат огъня под казаните, бих се поправил, бих станал най-порядъчния и смирен мъж.

Тя (или то — не зная вече) ми разказваше за бурния си сексуален живот и от време на време ме призоваваше да се любим с дрезгавописклив глас, който бе в състояние да убие мъжествеността и у Казанова. Аз си мислех сериозно за смъртта.

Заедно със слънцето в стаята надникна и щастието, което ми бе обърнало гръб през последните няколко часа и Светла заспа. Във всеки случай Джером греши, твърдейки че няма нищо по-ужасно от пияно уелско пони, при все, че не съм виждал такова. Пренесох я на другото легло, завих я, погалих косите ѝ и я целунах. Милата!

Когато се събудих, Светла се бе мушнала под завивките ми и се притисна до мен. Отблъснах я нежно и се обърнах на другата страна.

— Какво има?

— Нищо. Остави ме!

— Много ли бях пияна тази сутрин?

— Не. Отвратително.

— Беше ми много хубаво, затова, миличък. Съжалявам...

— Не ми се извинявай!

Тя не прегърна и силно притисна тялото си до моето. Усетих гърдите ѝ, устните и влажните ѝ очи върху гърба си. Обърнах се. Тя стискаше зъби и плачеше беззвучно. Милата! А аз какво се правя на светец, нали съм много по-похотлив и алкохолизиран. Вината за снощи бе изцяло моя, защото трябваше да се напия. Доколкото си спомням досега съм бил трезвен само в най-неподходящите случаи, за сметка на

това не съм пропуснал да се напия, нито веднъж, когато пиянството е било недопустимо. А снощи трябваше...

Погалих нежно косите ѝ и изпих сълзите от красивото ѝ лице.

Какъв глупак съм само! Светла бе толкова истинска...

Бог нахълта в стаята, като у дома си, но като видя как страстно се тресеше леглото, промълви: „Извинете!“ и тихо се измъкна. Светла дори не го забеляза.

— Съквартирантът ми се прибра — казах след време, отлепяйки устни от нейните.

— Така ли?! — тя трепна така, че ако не бях над 90 килограма щях да съм на пода.

— Спокойно! Той е навън. Чака. — Целунах я отново.

— А влиза ли тук?

— Не, разбира се. С него си внушаваме мисли от разстояние. Когато отвори пътната врата, чух в съзнанието си: „Луд, аз се връщам“, отговорих му: „Почакай малко отвън, имам работа!“ и той чака отвън, може дори да се разхожда някъде по „2 февруари“.

Светла се разсмя. Целуна ме, стана и започна да се облича.

6.

Рано сутринта на другия ден (защото 9 часа за мен е много рано) вървах като рапатничева овца към студентското градче. Снощи имахме мероприятие и отново се оляхме. Малкият бе донесъл една туба ракия. Едва се добрах до студентската сладкарница. Изпих десет кафета. Главата продължаваше да ме цепи, затова предпочитам да изтрезнявам с бира, защото от бирата не се изтрезнява, но от 10 часа бях на кормуване и не исках бате Жоро отново да не изхвърля.

Това бе най-скучното ми шофиране. Карах бавно и внимателно. Инструкторът не ме удари нито веднъж през краката. През цялото време ми говореше за вредата от алкохола, за алкохолизма като социално бедствие, за алкохола и пола и т.н., все неща — до болка познати, това помагаше да съсредоточа цялото си внимание върху пътя и автомобила.

Когато след кормуването се прибрах в къщата на Боги заварих там само Червенокосия. Той седеше зад масата и пиеше бира. Не благоволи да отговори на поздрава ми. Нищо. Легнах на едното легло и разлистих някакво старо списание.

След малко пристигна Бог. Изкарал шестица на последния изпит. Боги бе велик. Радвах се за него. Това във всички случаи щеше да бъде добър повод да се предприеме нещо и да направим решителна крачка към новото пиянство, но присъствието на Пил ме обезсърчаваше. Обстановката ставаше все по-тягостна. Дълго умувах да ли да не вдигна стола и да разбия главата на Червенокосия. В края на краищата реших, че ще бъде по-добре да изляза и да се разведря.

Главата не ме болеше вече, но за всеки случай пих една бира на път към института. На срещнах нито един познат. Реших да отида на филм, не бях ходил отдавна. То пък имало седмица на българския филм и аз да не знам. Отгоре на всичко заваля, така че отидох на кино.

Филмът бе изключителен. Този филм трябва да се гледа поне още два пъти, за да се разбере посланието на авторите. Естествено бе завоювал престижни награди на международни фестивали. Винаги съм

подозирал, че нашите кинематографисти творят нов вид изкуство и винаги ми е било интересно защо продължават да го наричат кино.

Когато, все пак, това екранизирано безбожие свърши в залата бяхме останали петима и петимата без чадъри, което обясняваше донякъде невероятния зрителски интерес.

Навън дъждът продължаваше. Засуетих се пред киното, после тръгнах уверено към „Зора“ — най-подходящото място за случая. Тъкмо се готвех да седна на първата изпречила се пред мен маса, чух викове. В дъното разгорещени и развеселени ми махаха от една доста буйна маса мои приятели — задочници. Приближих, посрещнаха ме с овации. О, каква среща! Нищо добро не предвещаваше тази среща.

От днес бяха започнали така наречените „очни“ занятия за задочните студенти, а това означаваше, че консумацията на алкохол в града ще се увеличи със 100% в сравнение със същият период на миналия месец. Ресторант „Зора“ бе една от най-посещаваните аудитории от задочниците, не само поради близостта му до института, а и защото тук бе много по-приятно и весело.

Според Иво „очните“ са за това — човек да се отпусне, да се види с приятели и колеги, да се напие далеч от семейното или домашното огнище, да се почувства студент. С него живеехме заедно преди две години в четвърти блок на студентското градче, какъв живот бе само. Иво бе страхотен мъж, цар на всяка компания и любимец на жените. Когато живеехме заедно през онази славна година рядко преспиваше в стаята ни, но за сметка на това в четвърти блок почти нямаше стая, в която да не бе спал. Жалко, че се ожени. Не разчете добре крачките си и събори летвата, добре поне, че летвата бе вдигната доста високо — жена му олицетворяваше женската красота и като че ли Иво единствен не бе убеден в това. Но все пак... След като се ожени видния бохем стана прекалено сериозен — глава на семейство, размисли, че вече обстоятелствата не позволяват да живее както преди, а щом не можеше, нямаше смисъл да си губи времето и се прехвърли задочно.

С Жорката и Ники се познавах покрай Иво. Всяко тяхно пребиваване в Кристалния град ознаменувахме с буйно пиянство. А трите техни колежки виждах за първи път. Запознахме се. Атмосферата в компанията достигаше твърде висок градус и затова изпих светкавично четири малки ракии — трябваше да догонвам.

— Наздраве, Луд! Да живеят нехранимайковците! — бе любимият тост на Иво. — От 10 часа пиянстваме. Не е ли прекрасно?

— Наздраве! — допих петата си ракия. — Разбира се, че е! Не сте ли чули? Спусната е директива на партията, която призовава да се натиска на пиене — всеотдайно, неуморимо, непрестанно, ежедневно, ежечасово, ежеминутно...

Съвсем спонтанно трите момичета решиха, че трябва да тръгват, защото не бива да пропускат следващата лекция. Иво ни даде изрични указания, как да действуват в случай на проверка от страна на преподавателя. Те тръгнаха. Продължихме.

— Слаби жени, Луд! И по две ракии не могат да изпият. — Отбеляза Ники. — А моята как порка!

Спомних си за Светла и се усмигнах. Запоят продължаваше. Пиех шестата си ракия. О, колко не обичах малките ракии, винаги съм считал, че само децата може да си поръчват такива, но това бе традиция в пиянството на Иво, с която се съобразявах.

Жорката повика келнера и му предложи да донесе поредните осем ракии. Навън дъждът продължаваше.

— Да живеят нехранимайковците! — произнесе Иво с дрезгав, гробарски глас и вдигна чашата си.

Заведението започна да се изпълва. Привличахме вниманието на околните маси. На подиума излязоха музикантите и започнаха да настройват китарите си. Ужас! Подиумът бе до нашата маса.

Към нашата маса се приближи един комарджия и предложи да играем на клечки. Имах честта да го познавам лично. Абсолютен мошеник. Магнах му да изчезва, но Ники му показа празния стол да него. Решително се противопоставих на играта. Ники бе видимо пиян. В подобно състояние загубих веднъж над сто лева в кафе-сладкарница „Факел“. Иво ми направи успокоителен жест, след като ме настъпи под масата. Не се успокоих, но се постарях да съсредоточа цялото си внимание върху чашата. Започнаха.

Играеха с малки залози. Ники непрекъснато губеше. Какво можех да направя — в края на краищата, това си беше негова работа. Една подходяща загуба можеше да му е от полза. Загубата винаги е по-мъдра от победата.

— Да вдигнем малко залога, а? — предложи местния мошеник.

— Добре — съгласи се задочният. — Колко?

— Ами да кажем петачка. Става ли?

— Разбира се! Кой говори?

— Аз. Казвам — пет.

— О, нищо подобно! Три.

Ники позна, а това бе още по-опасно. Започнах да се въртя нервно на стола. Иво отново ме настъпи. Ники спечели и следващия рунд. Вече си върна загубеното. Удвоиха залога. Нашият приятел спечели следващите пет игри. Напразно съм се притеснявал. Той наистина е добър и не чак толкова пиян. Комарджията разпери безпомощно ръце — свършил парите. Пригответи се да стане, но Ники му направи жест да почака. Извади един ключодържател, съвсем обикновен на външен вид.

— Разгледай го добре!... Разгледа ли го? Така! — Той скри ключодържателя в ръката си. — Какъв бе цветът му?

— Зелен! — отговори другият без да се замисля.

Никога не бях виждал по — зелено нещо.

— Не си видял добре. Ето виждаш ли, а си тръгнал комар да играеш.

Няма по — голяма обида за един комарджия. Той свали златния си пръстен и го постави върху масата. Ники понечи да отвори ръката си, но другият я хвана.

— А, ако се окаже, че наистина е зелен.

Ники посочи пръстена си, но комарджията промърмори нещо, и Жорката го свали и постави до другия. И двата пръстена бяха големи и красиви. Нашият приятел съвсем бавно отвори ръката си. Местният мошеник разтърка очи, аз също. Този ключодържател бе най-синьото нещо, което съм виждал. Ники сложи другата си ръка върху пръстените и прибра ключодържателя.

— Е, как ти се струва? Нали ти казвам-комарът не е за теб. Най-добре е да се откажеш и захванеш с нещо друго, например с успех можеш да практикуваш „Черен Петър“ и „Не се сърди човече“. А сега си взимай пръстена и се омитай!

— Чакай! Продай ми този ключодържател!

— Да ти го продам!? Та ти нямаш пари.

— Да го разменим срещу пръстена.

— Ха! Ти май забрави, че този пръстен е мой и току-що ти го подарих.

— Мога да намеря колкото пари ми поискаш — за половин час.

— Не се продава! Хайде разкарай се!

— Чакай бе, брато! Не може ли...

— Разкарай се! — изръмжа Иво и се надигна.

Онзи си тръгна. Ники поръча още ракии. Пихме за неговия успех, а после за всички нехранимайковци. Развеселихме се. Разгледах добре ключодържателя — нищо особено, сменяше си цвета в зависимост от топлината. Музикантите настроиха най-последно инструментите си и се оттеглиха да починат. Поръчахме още ракия. Към масата ни приближи Гробарят, един от най-големите, ако не най-големият изрод в този град, пуснат за малко от своя втори дом, където току-що бе излежал поредната си присъда и живееше в очакване на новата. Той каза нещо, Иво му махна пренебрежително. Гробарят се върна на масата си. Погледнах на там. Освен нашия комарджия на тази маса седяха още четирима, човек може да си представи трудно толкова боклук, събран на едно място.

— Какво искаше тоя? — обърнах се към Иво.

— Не разбрах, но ми се стори, че си го търси.

— Познаваш ли го?

— Не! И не ме интересува. Помияр някакъв.

— Абсолютен гад. Пандизчия.

Иво въобще не се стресна.

— Луд, ти изплаши ли се?

— Аз?! Чуваш ли се?

— Няма страшение, пардон няма сношение... Както и да е. — Махна на келнера. — Донеси още четири ракии, за да станат осемдесет. И две салати. Учудих се не на количеството, колкото на съхранените способности на Иво да смята. Келнерът донесе поръчката.

— Да оправим сметката! — предложи му Иво и съвсем разумно, защото музикантите щяха да засвирят след малко. — Имаме осемдесет малки ракии, тридесет салати, шест коли и дванадесет газирани води. Това прави... деветдесет и осем лева и тридесет и шест стотинки, кръгло сто.

Келнерът се учуди повече от мен. Той извади тефтера си и дълго смята. Оркестъра засвири. Ники бутна спечелените 50 лева, които си стояха на масата, върху тях се изръсихме и ние.

— Браво! — изкрещя келнерът. — Точно деветдесет и осем лева и тридесет и шест стотинки. Благодаря ви!

— Чакай! Тук се оказаха тридесет лева в повече, дай три бутилки за из път.

Той прибра парите, донесе бутилките и благодари още веднъж. Оркестърът гърмеше с пълна мощ, добре би било ако можеха и да свирят. Излязохме с радост. Дъждът бе спрял, но навън бе мокро и студено. Иво предложи да продължим в тяхното общежитие, каза, че ще бъде интересно, колегите им са се прибрали от тежкия и нерадостен първи учебен ден. Разбира се нямах нищо против. Тръгнахме към първи блок, този който се намираше в центъра, до института. От замрежения ми, пиянски поглед не убягна голямата група гадове, която излезе след нас от „Зора“. Показах на Иво, но той отново потвърди, че няма страшно. Продължихме смело напред. Положението не изглеждаше на най-безстрашно. Тези боклуци не се биеха като мъже, обзалагам се, че всеки от тях влачеше верига, нож или нещо подобно, но щом Иво казваше...

— Ей, копелета гадни, я се спрете! — изкрещя някой зад нас.

На нас и през ум не ни мина да не се спрем, още повече, че пред нас изникнаха три фигури, които явно бяха от същата смет, но обръщението ни впечатли.

— Хубаво меле ще стане — отбеляза Иво като че ли се радваше.

Ники се обърна към тримата пред нас, а ние към основната група. Ония бавно приближаваха. Стиснах здраво двете бутилки, които ми бяха поверени и бях уверен, че някой цял живот ще си спомня тази вечер, освен ако животът му не свърши след малко. Поизтрезнях. Да, небе кой знае колко страшно. А ако... За миг си представих как Гробарят забива нож в гърдите ми. Глупости! Предчувствах, че няма да ми се случи нищо лошо.

Съвсем внезапно пред нас застана Червенокосият Пил и вдигна ръка.

— Гробар, какво се е случило?

— Нищо особено, тия момчета се държаха малко неприлично и решихме да им дадем урок по вежливост.

— Не е необходимо! — каза Червенокосият. — Те са мой приятели, а освен това са приятели и на Буцата. Вървете да си пиете пиенето!

Иво се раздвижи и се готвеше да каже нещо, но аз го хванах за ръката. Наистина бе по-добре да избегнем кръвопролитие. Онези се обърнаха и си тръгнаха и си тръгнаха с явно неудовлетворение. Моите приятели се учудиха как тези закоравели изроди се подчиниха на тази плюнка Пил. За мен не бе никак чудно.

— Благодаря ти, Пил!

— Няма нужда, Луд, пазя те за себе си!

Червенокосият тръгна към нощния бар.

— Кой бе тоя? — попита Жорката.

— Един приятел — отговорих замислено.

Първи блок бе трудно достъпен, навярно архитектът му е страдал от мания за преследване. През входа му не можеше да се мине по никакъв начин, особено при тая портиерка. Единственият шанс бяха терасите на коридорите или така наречения „панорамен асансьор“. Тръгнах на там.

На първия етаж отсъстваше тераса. Поставих два варела за боклук и се покачих върху тях, внимателно. Варелите се люлееха, тъй като не бяха направени с тази цел да се поставят един върху друг. Запазих равновесие, изправих се и вдигнах ръце, не достигаха около тридесет сантиметра. Приклегнах внимателно и отскочих. Варелите паднаха с трясък, а аз увиснах на терасата. Опнах мишци и след миг бях на нея. Вратата бе здраво закована и за по-сигурно заключена. Аз разбира се, знаех това — не за първи път използвах „панорамния асансьор“.

От горната тераса Ники и Иво ми пуснаха одеало. Вкопчих се в него и това бе достатъчно да се почувствам в първи блок.

В стаята на Иво купонът вече течеше. Масата се олюляваше от тежестта на струпания отгоре ѝ алкохол. Около нея се олюляваха задочниците, никой не бе в състояние да ме увери, че присъстващите днес са били на училище. Започнах да пия. Една дама ме убеди, че толкова колеги, колкото виждам тук, днес не е имало на нито една лекция. Погледнах я и ми се стори мило и приятно момиче, а след като разбра, че уча редовно, ме заразително за редовното обучение и какви са ѝ шансовете да се прехвърли редовно. Разказах ѝ, доколкото можех да говоря.

— О, така ми се иска да уча редовно. Искам да се прехвърля.

— Ще се моля за теб — обещах аз.

— Вярваш ли си? — Погледът ѝ се спря върху кръстчето, което носех на врата си.

Тя се разсмя. Продължих да се наливам с бодро темпо.

— Как се казваш, красавице?

— Светла! — отговорихме в хор.

— Откъде знаеш името ми?

— Не го знаех, просто предположих или навярно ми се е искало да се казваш така.

— Лъжеш!

— Лъжа само, когато свалям мадами.

— Сега свалям себе си.

Тя отново се разсмя и закоментира с колежката, седяща до нея: „Страшно е сладък!“. Колкото и да е невероятно това се отнасяше за мен. Поканих я да танцуваме. Тя прие. Излязохме чак в коридора, танцуваха и други. Усетих, че желая, да, страстно я желяех... Нали все пак се казваше Светла. Светла ли? Боже мой! Когато танцът свърши не бях на себе си. Седнах. Бяха заели местото ѝ и тя седна на колената ми. Опипах талията ѝ, и я пожелах още по-силно, тя се обърна и ме целуна бързо. Танцувахме отново и отново. Пихме...

Събудих се в пълно алкохолно затъмнение. Трябваше да съм в първи блок и наистина бях в него. Около шията ми като змия се увиваше женска ръка, което ме накара да си помисля, че съм в леглото на жена, усетих диханието зад гърба си. Огледах стаята — другото легло бе празно. Констатирах, че съм свършено гол, протегнах ръка и установих същото и за жената зад мен. Да, отново бях пропаднал в царството на приказките, жалко, че нищо не си спомням. Станах и отидох в банята, а когато се върнах си спомних, че тази жена съм я виждал някъде и по всяка вероятност се казва Светла. Тя се усмихваше мило. Прегърнах я, Светла се отпусна.

— Снощи бе много мил и добър.

Облещих очи и я целунах, за да прикрия смущението си. Пригответих се да чуя и че съм бил съвсем трезвен, но тя забрави да ми го припомни.

— Обичам те!

Целунах я отново. Доза силна любов е най-доброто лекарство срещу махмурлук. Поех я.

— Трябваше да отида на лекции сутринта, но тук ми бе приятно. След обяд непременно трябва да отида. Имаме ОЧЗ. Тя започна да се облича. Всички Светли ли са толкова красиви! Господи!

Облякох се и аз и тръгнахме. Портиерката искаше да ме попита нещо, но аз я изпреварих и се оплаках, че прозорецът на 316 стая е счупен. Помолих я да се обади на когото трябва, защото нощите са студени. Тя записа в една тетрадка и ме увери, че още след обяд ще сложат ново стъкло. Този път познах, защото миналата година, когато излязох с този номер в трети блок, портиерката ми разясни, че такава стая в блока няма, защото всички стаи имали нечетни номера и се опита да ме задържи, горката. Съвсем безуспешно.

На излизане от блока, Светла вече не можеше да се сдържи и се разсмя звънко. Разсмях се и аз, защото тя каза, че съм бил много сериозен.

В студентския стол бе лудница, винаги настъпваше ужасна суматоха, когато пристигнеха задочниците. Те като че ли не идваха тук само за да пият и да се любят. За щастие Иво и Ники бяха заели по-предни позиции. Минахме пред тях и когато дамата тръгна на пред, Иво успя да ми прошепне:

— Ти наистина ли ще се ожениш за Светла?

— Какво?!

Ръцете ми затрепериха, половината супа се разля в таблата. Леличката, която събираше купоните ме гледаше уплашено, сякаш всеки момент ще хвърля топа. Овладях се, все пак.

Започнахме да се храним. Иво разясни програмата за деня. Тя съдържаше една единствена точка — ресторант „Зора“, после отпрати упрек към Ники и последният трябваше да обещае, че днес няма да играе комар. Светла го обвини, че мислят само за алкохол. Иво й каза, че докато тя си е спала сладко тази сутрин, те геройски са слушали шест часа глупости и са емоционално изморени, затова ще разпускат през останалата част от деня. Смятам, че бяха прави.

Хранех се с големи усилия. Навярно отстрани съм изглеждал много зле, защото Светла на два пъти ме попита: „Какво ти е?“. Какво можех да й отговоря. Тя ми направи едно твърде интересно предложение — да отида с нея на лекции — при други обстоятелства бих умрял от смях. По-нататъшното ми оставане на масата не бе целесъобразно, затова се хванах за главата, информирах се за деня и

часа, в който се намирахме, паникьосах се, изрекох няколко силни думи по собствен адрес. Обясних припряно за една много важна работа, която съм на път да проваля, скочих, сбогувах се набързо, обещах да им се обадя и хукнах. Върнах се и целунах Светла.

— До утре мила. Много съжалявам, но...

7.

Още не бях отворил очи, когато чух клаксон отвън. Скочих и погледнах през прозореца. Йото. Най-последно. Цяло лято не сме се виждали. Бог също се размърда, до този момент редеше пасианс върху масата. Той всячески успяваше да натовари главата (или ръцете си) с нещо напълно ненужно и без мислено. Излязохме да посрещнем Йото. Той тъкмо бе паркирал колата си („Червения ураган“ — както я наричахме), ако тази кола можеше да отрони една единствена думичка, баща му никога, вече няма да му я даде. Уви!

С Йотата започнахме първи курс, бяхме в същата велика 14 група. Веднага след тази паметна учебна година, той прекъсна, подобрявайки всички рекорди на института — девет двойки и шест месеца условна присъда. Работи необходимото време, взе си всички изпити и миналата година започна втори курс. Видимо се поправи, в тази работа имаше замесена жена. Тази година остана само с една поправка — френски език. Отново ще бъдем в една в една група.

Поправителната сесия бе достигнала последната права. Оставаха само поправките по западен език, а той не бе изпит без значение, голяма част от студентите на „Академията“ го взимаха наесен, други прекъсваха, а някои дори губеха студентски права. И аз влачих френския две години наесен. Йото каза, че е научил перфектно френския и няма никакви проблеми.

С Йото си говорехме за лятото, Бог продължаваше да си реди пасианси. Вратата се отвори загадъчно и се чу автоматичен откос, а след това:

— 21... 22... 23! Фи — и... Буфф!

След миг някой пропъзля през отворената врата. Разбира се този някой бе Джоко. Никой друг не може да бъде освен Сержант Джоко.

— Мислих, че тук вече не е останала жива душа, но нищо! — Сержант Джоко се изправи. — Привет на оцелелите!

— Джоко! — възкликна Бог. — Ти чак сега ли пристигаеш?

— И питашиш! Утре съм на френски. Парле ву франсе?

— Само френски ли имаш?

— Пуффф! — изстреля Сержантът. — Имам още три поправки, но ще ги взема друг път. Джоко погледна през прозореца и хвърли няколко въображаеми гранати по минувачите. Той бе съвсем откачил. Страдаше от някаква милитаристична мания, непрекъснато стреляше, хвърляше гранати, залягаше, пълзеше и добре все пак, че използваше въображаеми средства. И с него започнахме първи курс.

Когато веднъж, към края на първия семестър попаднах на някаква лекция, чух съвсем ясно зад себе си: „21... 22... 23! Фии-и... Буффф!“. Обърнах се, отзад нямаше никои (Джоко бе залегнал да не би въображаемата експлозия, да отнесе празната му глава.) Погледнах напред и помислих, че ми се е сторило, но виждайки усмихнатите лица на колегите, се обърнах отново. Някакъв кретен се изправи и съвсем искрено се учуди защо още сме живи, а после монтира върху банката лека картечница (по всяка вероятност „Калашников“) и застреля по нас. В аудиторията стана като на бойно поле, Сержант Джоко така сполучливо възпроизвеждаше експлозии, взривове, изстрели и откоси, че понякога ми настръхваха ушите. Преподавателят продължаваше невъзмутимо да си чете лекцията. Една колежка ми поясни, че отначало лекторите му се стягали, но после свикнали и се стараят да не му обръщат внимание. Наистина, след малко на храбривия воин му омръзна стрелбата, метна няколко гранати, стана и напусна аудиторията. На излизане „застреля“ преподавателя с пистолет, но той продължи да чете.

По-късно видях същия кретен в нашата група, а на купоните през сесията станахме приятели. Ама, такава страшна група бяхме в първи курс, сякаш ни бяха избирали с конкурсен изпит по дивотия. После всички прекъснаха и аз останах сам сред читанките. Последният дивак. Не за дълго обаче.

Януарската сесия в първи курс Сержант Джоко започна с две двойки, но след телефонният разговор, който проведе с родния си град, положението се нормализира — изкара две шестици. Бях един от многото свидетели на този велик разговор. Той се състоеше от изложение, седем еднакви едносрични думи и поанта. Или, когато телефонистката го прикани да разговаря с желания номер, Джоко остави всички врати, включително и на телефонната кабинка широко отворени и произнесе:

— Тъп съм! Тъп, тъп, тъп, тъп, тъп, тъп, тъп! Много съм тъп! — И трясна телефона, а след това и вратите. Застреля всички очевидци, а те не бяха малко, тъй като след изпит всеки бързаше да се обади в къщи и хукна на вълн.

На другия ден пред института спря една черна „Волга“ с регистрационен номер 33–33 и учението на Джоко потръгна, защото той бе единствения и многообичан син на авторитетни и отговорни другари.

Все пак, Сержантът прекъсна за незаверен втори семестър. Не искаше да си събере подписите. Преподавателите го търсеха, разпитваха за него, а той си хвърляше гранати някъде по южното Черноморие.

От тогава в края на всеки семестър черната „Волга“ 33–33 паркираше пред института и си тръгваше след сесията, но Джоко бе истински суров воин и се измъкваше и от най-добре скроените засади. Йото разказваше как това лято баща му го докарал на изпит. Джоко влязъл в института през централния вход и се измъкнал през северния. Джоко си е Джоко.

— Йото, ще отидем ли с Ладата до студентското градче, за да докараме един хладилник? — попита Бог.

— Няма проблеми! Тръгваме.

— Луд, идете с Джоко за бира. Такава среща трябва да се полее.

Йото и Бог излязоха, ние с Джоко взехме два сака и тръгнахме след тях. В магазин „Сандански“ нямаше бира, продължихме към студентското градче. Изведнъж Сержантът залегна зад едно кошче и започна да обсипва с автоматичен огън две момичета, които спокойно си вървяха по отсрещния тротоар, не подозирайки опасността да бъдат убити. Двама минувачи се спряха и с интерес разгледаха залегналия зад кошчето боец. Джоко обърна въображаемия си автомат към тях. Те се смутиха и си тръгнаха, но продължиха да се обръщат през рамо. Двете момичета, навярно не бяха го видели или го познаваха. С прибежки и припълзвания Джоко се придвижи до следващото кошче за боклук и отново откри огън. Никакво внимание от страна на дамите. Сержант Джоко стана, хвърли автоматът си „на ремък“ и се изтърси от прахта.

— Страхотен си! — казах, когато го приближих.

— И питашшшшш!

В малкото магазинче, в началото на студентския град имаше бира и много хора. Когато отворих вратата отчаяна предложих:

— Джоко, да вървим на друг магазин. Виж колко хора!

— Почакай! — Джоко свали автомата си, застана в положение полуклек и обсипа с огън мирночакащите граждани — Тък-тък-тък-тък, фииу, фииу, тък-тък-тък... Хората се спогледаха изненадани, Сержантът Джоко смени пълнителя и продължи.

— Луд, влизай спокойно, всички са мъртви!

Влязох, но се оказа, че Джоко греша, защото когато застанах най-отпред, вкупом ми напомниха, че опашката в отзад.

Сержантът опита с още няколко гранати, но нямаше ефект. Трябваше да изчакаме реда си. Докато чакахме, Джоко не спря да говори, а какви работи говореше! Ужас! Хората се оглеждаха уплашени, гледаха ме с упрек, като си мислеха, че съм по-нормален и трябва да му окажа положително въздействие. Постепенно опашката орediaваше, зад нас не застана никой и затова, когато дойде нашият ред в магазина бяхме само двамата.

Бог и Йото вече ни очакваха. Масата бе отрупана с неща, при вида на които, студентският ми стомах се сгърчи в приятна усмивка. На Йото баща му работеше в месокомбинат.

Хапнахме юнашки. Пиехме бира, блажено отпуснати, бих прекарал така остатъка от живота си. Говорехме за жени, алкохол и поезия. Джоко не участваше в разговора, той бе страшно зает — някакви хлапетии от улицата му бяха пристанали.

Към три трябваше да преустановим чудесните си занимания, защото трийсетте бири, които донесохме с Джоко свършиха. Жалко! Решихме да се поразходим.

По улиците Йото и Боги непрекъснато напомняха на Сержанта че трябва да се държи прилично. Джоко се обиди, нарече ни дезертъори и тръгна в друга посока.

Когато излязохме на площад „Република“ и се готвехме да приседнем в отсрещната бирария, ни задмина най-тъпият мъж в института. Той подскачаше от крак на крак и си пееше: „Бели пеперудки, къде отлетяхте...“. Стана чудесно, че не ни видя, той бе досаден почти колкото тъп. Йото каза, че Пеперудката (така го обозначаваха) през лятната сесия чел два последователни по два часа и нещо мръднал. На неговия висш интелект само това липсва. Всъщност,

едва ли е необходимо да го мислим — имаше толкова здрави връзки в „Академията“, че можеше да се дипломира без да прочете и ред.

Бирата бе много разредена и топла, затова станахме веднага след втората. Продължихме към института.

Нещо стана с мен, не се чувствах добре, настроението ми бе под всякаква критика и то точно в компанията на Бог и Йото. Странно! Не можех да се засмея като човек, дори не ми се пиеше, а това бе най-важният барометър за състоянието ми.

Измислих си някаква много важна работа в първи блок, определихме си среща в шест часа пред централния вход на „Академията“ и се разделихме. Приятелите не бяха усетили душевната пропаст, в която съвсем внезапно пропаднах. Боги дори ме посъветва да престана с тези жени, защото жените..., на което отговорих, че не се касае за жена и че няма жена на света, която би могла да ги замени (макар че жените са способни на всичко). Не ми повярваха.

Минах внимателно покрай първи блок и се озовах в градинката зад него — ней-тихата, най-приятната и най-красивата градинка в целия град. Обичах да идвам тук.

Седнах на една пейка и запалих цигара. Имах нужда от самота, ето какво се бе случило с мен през този следобед. Всеки човек изпитва нужда от самота, понякога, освен тези, които я имат в изобилие.

Наоколо нямаше жива душа. Зелените храсти отсреща успокояваха погледа ми. Прекрасни храсти, трябва да предложи на Бог, да си посадим пред квартирата. Колко спомени имах от тук...

Легнах на пейката и загледах небето. Наскоро бях прочел някъде, че то е безбрежен океан от сълзи, стори ми се, че това е адски тъпо. Небето е просто красиво.

Тази градинка бе велика...

Ако се съдеше по угарките около пейката съм прекарал доста време в самота. Трябваше да тръгвам. Малко по-надолу се настани хубава група на средношколска възраст. Състоеше се от три момчета и десетина момичета (страхотно нали!). Едно от момчетата свиреше на китара, всяко момиче стискаше в нежните си ръчички бутилка. Очертаваше се голям купон.

В момента, в който сядах върху едно кошче за боклук пред института, градският часовник удари шест пъти. Страшно ми се допи нещо, което означаваше, че с болестта ми бе свършено. Едва запалил

цигара и Йото и Боги пристигнаха. Не бяха паднали далеч (защото крушата не пада далеч от корена си), бирарията в центъра се оказала последния пункт от разходката им.

Веднага разказах за моето откритие. В същия миг се направи конструктивното предложение, коригира се и го приехме с мнозинство, а след четвърт час крачехме с бутилки в ръце към купона. Участниците в него се посмутиха от появата ни. Оставих всичко (без едната бутилка) в ръцете на Боги и Йото, те бяха най-милите и най-кадърните натрапници, които познавах. Боги взе китарата и изпълни няколко песнички (тактично не му пригласях, пропускайки големия шанс да стана съизпълнител). Момичетата полудяха. Запознахме се.

Тази супер-тийнейджърска компания бе от икономическия техникум. Сега вече не ме учудваше съставът ѝ, дори в този случай момчетата са много. А момичетата бяха много милички, някак неестествено целуваха от време на време бутилките, може би затова когато вдигнах своята бутилка, ахнаха. Изпращаха последния ден от ваканцията. От утре ставах абитуриенти и бяха много щастливи. Боги отново засвири изпълнявайки музикални желания. Не бе случайно, че го молеха да свири това, което той най-обичаше да свири — „Бийтълс“ и той го правеше великолепно.

Спомних си за моите ученически години. Жалко, че не съм учил в икономически техникум. Бяхме се събрали една тайфа брусове, които се чудеха само къде и какво да изпият. Ние никога не празнувахме края на ваканцията, празнувахме всеки ден.

Всички пееха, съвсем предпазливо се включих и аз. Беше ми толкова весело, изключително весело, страшно весело.

Падна чудна, радиоактивна нощ. Наоколо всичко потъна в загадъчност. Засмени звездички изприпкаха по щастливото небе, превзета и надута се показа луната. Сред шум и смях изгряха лицата ни. Духна весел въглеродороден ветреца и развя косите ни.

Едно от момичетата изрази опасение, че след малко ще дойдат чичковците милиционери и ще ни разгонят. Твърде реалистично предложение. Нехайно и неволно бяхме станали смутители на обществения ред и спокойствие. Бяхме щастливи, при това спонтанно, неорганизирано, не програмирано. Обществения ред не понасяше такова щастие. А в това, че съвсем скоро ще довтасат пазителите на обществения ред, нямаше съмнение, те бдяха. Миналата година на

няколко пъти ги разгонвали, последния път дори записали имената им и предали на директорката, която била злоба и намалила поведението им. „Голяма работа!“ — увери ме момичето, което седеше до мен. Преди пет-шест години положението бе по-лошо, преди десет-двадесет години още по-лошо..., но животът продължаваше.

Боги предложи да се пренесем в „Храма на веселието“ и без друго си бяхме точно за там. Всички се съгласиха и тръгнаха. Нарочно избегнахме централните улици. Вървахме и пеехме, пиехме и се целувахме. Пиянството е свобода. Не ни пукаше от нищо — ние бяхме свободни. СВОБОДНИ. В главите с трясък се трошаха ръждясалите вериги на табутата и каноните. Навярно всички, които са имали историческия шанс да видят това ненормално шествие, са окачествили деянията ни като безобразни, но те не биха могли да надникнат в душите ни.

В къщата на Боги като по чудо нямаше никой. Насядахме върху голия под. Запалихме свещи, пуснахме дива музика. Помолих за малко алкохол. Моята бутилка бе свършила по пътя и се беше разбила в един уличен стълб. Едно момиче, което се бе разсъблякло и разхвърляло дрехите по улиците, седна в скута ми (поза „Амазонка“). Подаде ми бутилката си. Отпих. Тя имаше всички основания да се разсъблече. Обърна се и легна върху гърдите ми, после тихо попита:

— Искаш ли да се любим?

О, разбира се! Огледах се. Не, не тук, глупаво е! Изнесох я навън. Мисля, че никой не разбра къде отиваме. В градинката зад къщата постлах дънковото си яке, не обичах особено подобни градински истории, но си струваше. Тя бе малка вълшебница...

Когато се върнахме в стаята разбрах, че съвсем безсмислено сме излизали навън, можехме да продължим тук и продължихме.

След около час пристигна Червенокосия и се хвана за главата (значи и той можел да се учудва), след него влезе Върхът и аз се хванах за главата (значи все още можех да се учудвам).

Върх бе съвсем трезвен. Когато ги представяше Бог отбеляза факта, че Върх не пие от три дни и вечер ходи да тича, готвейки се за утрешния зачот по физкултура. Върхът бе завършил английска гимназия и нямаше проблеми с катедра „Западни езици“, но... Всеки с кръста си. Новодошлите се присъединиха към нас, но Пил не позволи

на Върха да употребява алкохол, нито да докосне кое да е от момичетата, трябваше да е свеж за утрешното изпитание.

Изпихме и последните капки щастие от бутилките. А навярно отдавна бе минало полунощ. Момичетата (и трите момчета, за тях съвсем забравих) решиха, че трябва да си вървят, нали все пак, утре е първият им учебен ден.

Наметнах с якето си моята дама, тя бе най-дивата, най-лудата и най-красивата от всички гостенки в къщата на Боги.

Съквартирантката ѝ тръгна с нас, други две момичета тръгнаха с Бог, а за останалите щяха да се погрижат съучениците им.

На излизане срещнахме Сержант Джоко, той ни застреля и влезе, бе съвсем трезвен (как ли си убива времето?!).

8.

Призори се прибрах в къщата на Боги. Там вече цареше масово оживление. Йото, Сержантът и другите западняци, пристигнали след моето изчезване се отправиха към „Академията на боговете“. Сержант Джокко отново ни изненада, показвайки оръжието, с което ще застреля мадам Качамакова. И аз умеех да правя пищови — царски, обикновени, хармонички, ветрилца, панделки, химикалки и други, но пищовите на Джокко бяха най-съвършеното оръжие, което съм виждал. Завидях му, мисля, че Дектярков и Калашников също биха му завидели, това не бяха пищови, а адска машина.

Върхът и Червенокосият също тръгнаха. Ние с Боги направихме нещо, което с прекомерно натоварване на въображението, можеше да се нарече утринна гимнастика. Не бях спал през последните 23 часа, но се чувствах свеж и бодър.

Минахме през ресторант „Напредък“, където хапнахме супа и пихме по две бири, след които никой не можеше да предположи, че не съм спал и се отправихме към градският стадион, за да наблюдаваме сензационата на деня.

Много колеги бяха пристигнали в Кристал сити — на другия ден започваше есенната бригада. Повечето от тях ни бяха изпреварили и заели места на стадиона в напрегнато очакване. Спогледахме се с Бог, не очаквахме такова присъствие. Толкова студенти не идваха дори на студентските спортни празници. Очакваше ни истинско спортно зрелище — за първи път в историята на института, а може би и в академичния живот на страната — поправка на зачота по физкултура. В това не виждах нищо чудно, катедра „Гуменка“ бе абсолютен шампион по простотия, изпреварвайки такива фаворити като катедра „Чужди езици“ (най-големият ѝ съперник), катедра ОЧЗ и други.

Изведнъж трибуните се взривиха. От съблекалните излязоха Върхът и Червенокосият. Прииждаха нови групи студенти. Побързахме да си заемем места. Върхът бе прикрепил към скелета си бял потник и бели гащета „ADIDAS“. Под потника можеха да се прочетат ребрата му, дори от разстояние, на каквото бяхме с Бог. Някой зад нас каза, че

му липсва едно ляво ребро. Краката му, които бяха еднакви в долната и горната си част завършваха с бели чорапи и маратонки също на фирмата „ADIDAS“. Върхът огледа препълнените трибуни, вдигна ръка и се поклони, сякаш му предстоеше да подобрява собствения си световен рекорд на овчарски скок. Този жест наелектризира трибуните. Тихият шепот, изразяващ удивление, „Върхъ-ъ-ъ!“, премина в яростно скандиране „Вър-ха“, „Вър-ха“.

Червенокосият говореше нещо, сочейки лекоатлетическата писта, Вър направи успокоителен жест, пробягвайки няколко метра и седна. Някой се провикна от трибуните:

— Върх, не бягай толкова, ще се измориш!

Пил клекна до него и започна да масажира пищялките и ръцете му, които бяха малко по дебели от дърводелски молив.

От преподавателския блок излезе преподавателят — доцент, кандидат на физкултурните науки Петров. Той бе истинско светило на физкултурния небосклон, защитил докторатура с един феноменален, епохален труд: „Влияние на парниковия ефект върху психиката на вратаря при изпълнение на ъглов удар“. Една част от публиката посрещна този титан на физкултурната мисъл с ръкопляскания, друга с освирквания и „У-у-у!“, но това си бяха лични пристрастия и нямаха нищо общо с това, което ставаше на терена. Ние с Бог запазихме неутралитет. Върхът и Пил се изправиха и посрещнаха преподавателя. Последния показа на Червенокосия скамейките до входа на съблекалните. Пил се опита да му възрази, но доцент Петров, когото наричаха още старшината, бе категоричен: „Там!“. Червенокосият се отдалечи, а Върхът размаха безразборно ръце, за да загрее за първата дисциплина — лицеви опори. После положение клек, при което заприлича на прегъната арматурна тел, постави ръцете си върху пистата на ширината на раменете (значи на по-малко от педя една от друга) и с грациозно изхвърляне на краката премина в положение „лицева опора“. Започна да сгъва ръцете си. Старшина Петров преброяваше всяко негово изправяне с надуване на свирка. 1...2...3... 4... Тялото на Върха започна да се тресе. 5... Бях ангажирал цялата си воля и мъжество. 6... Публиката притай дъх. Голяма част от колежките наоколо закриха очи. 7 — прозвуча свирката на Старшината и Вър се строполи по очи.

Публиката с облекчение въздъхна у заръкопляска. Седем бе необходимия минимум и Върхът го бе постигнал. Чуха се скандирания: „Вър-ха“, „Вър-ха“, отначало слаби и неорганизирани, а после всички ревнаха в един глас. Зад нас вдигнаха бял чаршаф с надпис: „Върх, ние сме с теб“, по натам се развяваха други знамена и множество плакати с алтернативи: „Победа“ или „Зачита се“.

Следващата дисциплина в немодерния петобой бе 50 метра гладко бягане, от висок старт. Доцент Петров разясни на Върха къде е финала и застана зад него на старта. Наду свирката и след секунди чакаше на финала с протегнат хронометър. Въпреки 50-те си години и огромната умствена дейност, преподавателят имаше добра физическа подготовка. Върхът тичаше с всички сили. Изплаших се да не се разпадне. Точно на финала направи това, което правеха най-големите спринтьори, за да спечелят няколко стотни — наведе тялото си, протегна напред ръце, от което едва не се просна по очи. Старшината извади бележник и отбеляза нещо в него. Публиката притай дъх. Върхът надникна в бележника и вдигна ръце. Трибуната експлоадираха.

Следваше още една дисциплина, невключена в програмата на Олимпийските игри — дълъг скок от място. Върхът имаше добър отскок, но отскачаше нагоре и встрани, сигурно и лекият ветрец оказваше влияние. Едва при третия си опит, след като се консултира с личния си треньор — Червенокосия, направи това, което всички ние очаквахме — премина минималните 93 сантиметра. Чуха се тромби, тропания с крака, скандирания и за първи път в историята на този стадион, мексиканска вълна заля трибуните.

Четиристотин метра, гладко бягане в леката атлетика се водят бягане на късо разстояние, но за Върха бяха маратонска дистанция и само активната подкрепа на зрителите и непоколебимата му воля за успех, която се съхраняваше в кльощавото му тяло, направиха невъзможното — възможно и той финишира. След финала падна и остана да лежи неподвижен, докато до него не бе допуснат Червенокосия.

Страшно ми се доспа, до скуча ми. Бог също не се забавляваше, дори ми предложи да си вървим и щях да се съглася, ако не оставаше най-интересната дисциплина в програмата. Публиката постепенно се

изнасяше към сектора за тласкане на гюлле. Пил домъкна Върха до сектора и, по нареждане на преподавателя, се отдалечи.

Старшина Петров направи знак с ръце, който показваше, че е време да бъде направен първия опит. Върхът вдигна с двете си ръце едно гюлле, постави го на рамото си и влезе в сектора, олюлявайки се. Засили се, изтласка го, като едва не се счупи краката. След този повече от несполучлив опит застана в някаква йога-поза и се съсредоточаваше. От двайсетина метра Пил му крещеше и показваше нещо, което явно бяха разучавали. Стигна се до там, че доцент Петров изтича и направи забележка на Червенокосия. Върхът грабна едно гюлле, влезе бързо в сектора и го изтласка. Страхотен опит! Но заслепен от успеха си напусна сектора отпред и Старшината не му зачете опита, с което се спечели антипатията на зрителите. Третият опит бе по-добър и от втория. Върхът стоеше в сектора и не вярваше на очите си. Тръгна напред и всички в един глас извикаха „НЕ!“. Той се спря, огледа се и направи две крачки назад. Нова радостна вълна заля стадиона. Червенокосият донесе книжката на Върха и доцент Петров написа нещо в нея. Върхът я гледаше няколко минути, сякаш не вярваше. Изведнъж хукна, пробяга цели тридесет метра и се плъзна по колене върху заления терен. Интересно защо не се мяркаха журналисти и фоторепортери. На пистата наскачаха няколко студенти от групата на Върха и го понесоха на ръце. Доцент Петров тръгна сам.

Тръгнахме и ние, а купонът едва започваше. На връщане поседнахме отново в ресторант „Напредък“. Това всъщност бе една мазна опушена кръчма, която досуц приличаше на „Последна среща“, но се намиреше в началото на студентското градче. Дотолкова си приличаха, че когато се напих за първи път в „Последна среща“, преди две години, бях убеден, че съм извършил този пъклен акт в „Напредък“ и след като изслушах четирима очевидци и посетих отново и двете кръчми, си помислих, че е възможно и да греша.

Бог имаше твърде нерадостен вид, не се бе усмихвал от сутринта. Подхванах разговор и разбрах, че това, което сме наблюдавали е било едно организирано престъпление, че ние заедно с другите присъстващи сме престъпници, защото сме се подигравали със съдбата на един наш колега, който е недъгав физически и т.н. Въобще не бях съгласен с него, първо защото не бяхме отишли да се подиграваме, а да се веселим, второто, защото Върхът не е недъгав, а

недоразвит физически и за това сам си е виновен, както е могъл да се развие в областта на алкохола, така можеше и да направи нещо за физическото си развитие, третото — публиката помагаше на Върха поне със сатиричната атмосфера, която създаваше. Не се разбрахме.

Когато се прибрахме в квартирата, Йото вече бе там. Изкарал зачота. Джоко я застрелял (в смисъл — преписал). Разказах му какво се случи на стадиона.

— Луд, тази телеграма е за теб — каза Бог, когато влезе.

Наистина бе адресирана до мен.

„Пристигам на 15 в 11 вечерта. Моля те чакай ме на гарата. Светла.“

Боги разказа на Йото това, което вече му бях разказал. Йото не разбра нищо. Бях много уморен и веднага щом легнах, заспах.

Сънувах, че участвам в битката при Драва и това, както в последствие установих, се дължало на присъствието в квартирата на онзи изрод Сержант Джоко. Атакувахме „на нож“ немските укрепления. Внезапно пред мен изникна един хитлерист с лице, като това на Върха и напълни с олово. Отворих очи, облян от под. Йото и Червенокосият се заливаха от смях, така се смееше и оня гад, докато изпразваше автомата си в мен. Викал съм „Ура!“. Страшно ми се прииска да стана, за да пръсна черепа на самоотвержения воин и това щеше да е най-доброто, което съм правил през последните години, но уви! Спомних си, че днес той е застрелял моя стар враг мадам Качамакова, която твърдеше, че никой не е в състояние да преписва при нея. Това спаси живота му. Пил и Йото играеха сантасе, Боги четеше, Джоко — както обикновено. Предложих да играем на бридж. Веднага се прие, както и другото ми предложение — Сержант Джоко да отиде за бира. Седнах срещу Йото, с него играехме отдавна. Боги — срещу Пил.

— Слушай, Червенокоса мутро, ако не престанеш с комарджийските си похвати ще ти размажа нослето! — казах след шестото раздаване. Не бях забелязал Червенокосия да върши нещо непочтено, но ми се струваше неестествено всяка игра да държи в ръката си само онъори, а аз от седмица надолу. В резултата водехме, тъй като съперниците ни все не успяваха да си покрият задълженията или правеха детински грешки, замаяни от силната карта, но ми омръзна да се браня и да разчитам на техните грешки. Искях да играя.

Пил се възпротиви на причината, както и на самата закана, но си взе поука и още следващата игра имах възможност да видя от близо как изглеждат асата в това тесте.

Сержант Джоко пристигна с бирата. Играта вървеше. И четиримата не бяхме играли цяло лято. Обичах да побеждавам Червенокосият на бридж, той си заслужаваше — не само защото имаше самочувствието на голям майстор, а и страшно се ядосваше, и днес на два пъти разхвърляхме картите си из стаята. Обвини ни, че си подсказваме. Глупак. Мразех да подсказвам и да ми подсказват. Едно подсказване (така наречено светене) можеше да реши съдбата на една игра, но от друга страна е в състояние да предотврати най-силния ход. Пък и подсказването бе нещо изкуствено и помрачава естествената радост от победата. После си казваш: „Победих ме, но ако не си подсказвах ме...“. Разбира се, големите играчи на големите турнири не мислят така и безскрупулно си светят с големите фарове.

Къщата на Боги започваше да се изпълва с бездомници и алкохол. Новопристигналите страшно се чудеха на отказа ни да прием. По наша молба зидарите донесоха суха храна от студентския стол. Джоко изчезна на някъде. Хапнахме набързо и продължихме.

Към девет часа пристигна Върхът. Играхме най-интересната игра. Бях обявил един несъществуващ голям шлем. Липсваше ми асо каро, рига купа, дама и вале пики и акъл, разбира се. Играех на седем трефи. Бог направи възможно най-несполучливата атака — малка пика, дамата и валето бяха не покрити у Пил. Имах всички основания да предполагам, че асо каро и рига купа са също у Червенокосия, за асото бе повече от сигурно, ако бе у Боги, той щеше да атакува с него. Играта можеше да бъде извадена. Изтеглих всички козове, които имах в ръката си, слязох на десетка пика и играх деветката. Пил изпадна и скуиз, той държеше асо каро и тройна рига купа, каквото и да изчистеше губеше, защото зад него държах рига каро и асо, дама и вале от купите, отдолу си бях оставил и каро, и купа.

Върхът стоеше до масата и ни наблюдаваше. Когато прибирах последната взятка се вгледахме учудени в него.

— Какво ме зяпнахте?

— Върх, защо си трезвен? — попита Пил.

— Вече няма да пия. Започвам да тренирам културизъм.

Пил и Йото се разсмяха, а аз също не сдържах усмивката си.

— Какво се смеете, бе, идиоти?!

— Защо не се захванеш с нещо по-сериозно? — Червенокосият се давеше в смях. — Плуване, гребане, хвърляне на чук или дълъг скок от място. За културизъм няма да си намериш достатъчно тежки уреди. Не се ли виждаш, че си само клавиши!

— Пил, престани! — намеси се Боги.

— Защо? Когато стане културист ще ме набие.

— Луд, имаш ли някаква литература?

Станах и разрових в кашончето с книги. До миналата година тренирах. Извадих една тетрадка с мои разработки и една книга „Културизъм за всички“ (авторът, навярно не е имал предвид Връх) и му ги подадох. Той ги пое с трепет, седна на едно легло и жадно ги запрелисти. Ако ставаше само с желание... Играта в която осъществих онзи несъществуващ голям шлем, бе предвидена за последна, затова и го бях обявил, водехме с много и можех да си позволя експеримент, особено като се има в предвид, че играя срещу Червенокосия, както се изразих, за да му погубя настроението за цялата вечер.

Отделих половин час за външния си вид (страшно много време) и тръгнах към гарата и то в момент, когато в квартирата започваше нещо много интересно, съдейки по колосалните количества алкохол върху масата.

Вървах по „2 февруари“, да чакам автобус бе безсмислено. В една градина видях много хубави цветя. Спомних си, колко много Светла обича цветята и прескочих оградата. Набрах голям букет и, тъкмо си тръгнах, когато забелязах встрани от къщата разкошни бели хризантеми. Набрания букет ми се стори неестетичен, захвърлих го и тръгнах към хризантемите.

В къщата някой запали външната лампа. Залегнах в храстите чемшир и притаих дъх, готов всеки момент да полетя. От къщата излезе някакъв чичо и се изпика до главата ми. Браво! Хубав номер щях да му направя, ако се бях надигнал. Той си влезе и загаси лампата. Откъснах най-хубавите хризантеми. За Светла. И радостен продължих към гарата.

Пристигнах малко преди да пристигне влака. От него слязоха много хора, повечето студенти. Заел добра стратегическа позиция, стисках хризантемите в безпаметно очакване. Преминаха доста познати край мен.

Светла я нямаше. Още ми се струва невероятно, но бе факт. Това се казва тенекия. Хрумна ми да изпратя телеграми до всички познати из цялата страна: „Пристигам на 16, с влака в 11 часа. Чакай ме на гарата!“ Жалко за хубавия букет. Готвех се да го захвърля, когато от последния слезе едно много мило и красиво момиче. Огледах се, бях останал сам на перона. Как, никой ли не я очаква! Като на сън тръгнах към нея и поднесох букета. Тя се смути, усмихна се и благодари. „Защо го направих?“ — събудих се и се обърнах, но си спомних за двата големи сака, които тя влачеше и предложих да ѝ помогна.

— Ако не ви затруднява.

— Не ме затруднява! — грабнах по-големия сак. Обзалагам се, че имаше ютия и друга железария. Погледнах учудено крехките ѝ рамене.

Автобус, разбира се, нямаше. Таксита — също и тръгнах ме пеша.

— На бригада ли? — наруших мълчанието.

— На нещо като бригада — във вузовския бригадирски щаб. Заместник първи секретар съм на Вузовския комитет на Комсомола.

О-оо! Не я познавах. Човек не може да познава всички първи секретари в организацията, в която членува, да не говорим за техните заместници. Още по-изненадващо бе, че и тя не ме познава.

— Вие студент ли сте?

— Да. В трети курс ще бъда, бях миналата година и ще бъда.

— И аз ще бъда в трети курс. Оказа се, че сме в една и съща група, защото тя бе в групата на Йото (фиктивно, деятелите на Комсомола имат много по-важни задачи от тази да ходят на училище). Аз се представих със истинското си име, а тя като — Силвия. Бе малко превзета и надута, малко аристократична, малко високомерна и много красива. Чудех се какво би могло да се получи между нас — хулиган-плейбой и принцеса (при това и активистка).

— Във влака един... — тя ме огледа, доколкото позволяваше обстоятелствата, преди да продължи — ...мърляв простак ми досажда от София до тук. Щях да полудея. Говореше само глупости... И само как се бе облякъл: една изпокъсана и стара фланелка, избелели, кърпени навсякъде дънки и някакви отвратителни, изжулени, разпрани високи обувки. Брадясал, хипясал... Хулиган! Косата му сплъстена... Чудя се как може един млад човек да се занемари до такава степен.

Говореше като майка ми. Мислех си дано в тъмното не забележи, че ризката ми е била много хубава преди пет-шест години, дънките — едва ли по различни от дънките на досадника, а обувките ми не подозираха, че съществува боя за тях.

— И отгоре на всичкото с обица на ухото! — продължаваше Силвия. — А пък досаден, не може да си представите. Ужас! Когато пристигна влака и вече стана ясно, че пътувам до тук, не ме остави на мира. Искаше да ме изпраца, да ми носи багажа. И как посмя да си го представи! Предпочитам сама да си нося багажа в тъмното, отколкото да вървя с този кретен. Сигурен съм, че ако му бе предложила сака, който носех, ентусиазма му бързо щеше да залезе. Преведен под ненормалната тежест, вървах мълчаливо, а тя не спираше да говори. Зарадвах се, когато стигнахме квартирата ѝ, но бях загубил желание за всичко. Изправих се с гръб към светлината и още веднъж се убедих, че е много красива.

— Съжалявам, че не мога да ви поканя. Много късно е. Благодаря ви!

— Не смятам, че има за какво! — (а имаше) — Бихме могли да се видим някога. Утре, да речем.

— Добре, след шест.

— Чудесно! Ще те чакам в шест и половина — градинката пред института.

— Може да закъснея малко.

— Нормално е. Ще те чакам!

— До утре.

9.

Събудих се с натрапчивата мисъл, че трябва да стане член на въздържателно дружество, навярно съм сънувал нещо. Запалих цигара.

В „Храма на веселието“ цареше трескава суета. Десетина полутрезви мъже се готвеха да поемат славния бригадирски път. Дързост блестеше в подпухналите очи, ентусиазъм кипеше в схванатите им тела. Попитах Боги дали още съществуват въздържателни дружества. Червенокосият ми се изсмя и каза, че съм в делириум, не пропусна да отбележи и факта че вчера, насън, съм викал „Ура!“. Бог отговори, че не знае и, по принцип, е против всякакво въздържание. Зидарите запяха „Елате хиляди младежи...“, Джоко гърмеше на поразия, Върхът четеше „Културизъм за всички“, Александър разказваше някакъв тъп виц. Двама-трима непознати стояха до вратата със сакове в ръце, като декор на представлението-подготовка. После всички тръгнаха. Как ми се искаше да тръгна с тях.

Повъртях се още малко и излязох. Пих кафе в студентската сладкарница. Кормуването ми днес продължи само десет минути. Колата се повреди и бате Жоро я закара на някъде.

Скучен ден. Пих бира в „Напредък“, взех си записа от пощата, прибрах се в къщата на Боги и се отдадох на сънища.

Събудих се към пет. Влязох в банята. Извадих от гардероба най-хубавия костюм. После — от сака една бяла риза, свита на топка, и започнах да нанасям озлобени удари с ютията, която Бог използваше най-вече да си вари кафе, когато имаше такава. За втори път хващах ютия, първия щях да подпали четвърти блок, защото седнах по невнимание върху нея и докато обикалях като линейка из коридорите, тя бе подпалила леглото ми. Все пак, получи се нещо. Облякох се. Сложих си черна кожена вратовръзка, която малко затрудняваше дишането ми, но бях неотразим — толкова хубав и толкова елегантен. Стоях пред огледалото и не вярвах на очите си. Изрепетирах няколко снобски жеста. Костюмът ме сковаваше, но щях да свикна. Напред!

Градинката пред института пустееше. Представих си какво е било тази сутрин. Пристигнах точно в шест и половина, както

уверяваше градският часовник. Отначало не исках да сядам, разхождах се нервно насам-натам, държейки внимателно букета от червени карамфили, но след като мина повече от четвърт час, приседнах внимателно, за да не измачкам костюма си. Толкова до сега бях чакал само влак.

На отсрещната пейка седна невероятно грозно момиче, из под късата му пола се подаваха криви, къси, гладиаторски крака, обвити в скъсан чорапогащник. Помислих си, че бих могъл спокойно да си нахлузя и аз къса пола — моите крака бяха много по хубави, после решех, че никога няма да облека къса пола.

Градският часовник показваше едно голямо безобразие. Неволно се усмигнах. Момичето отсреща също се усмигна. Стана ми страшно. Станах да се поразтърча. Навярно отстрани приличах на човек, който очаква да му дойде акъла. Запалих цигара. Твърдо реших, щом я изпуша да си тръгвам. Хвърлих угарката ѝ понечих да вървя, но запалих нова цигара... Най-после тя се появи.

Бях я чакал повече от час и това време ми се стори съвсем нищожно. Тя бе прекрасна, приказна, неземна, изящна. Застана пред мен и се усмигна. Златистите вълни на косите ѝ се блъскаха нежно в изящните рамена и се разпиляха като слънчеви лъчи. Кристалносините ѝ очи блестяха ослепително. Умопомрачаващо ухание завъртя главата ми, която бе повече от празна. Стоях вцепенен, като Алеко пред Ниагарския водопад и с ужас установих, че съм забравил да говоря. Издадох няколко нечленоразделни звука, опитвайки се да си спомня магическите съчетания от символи и да произнеса „Здравей!“. Получи се нещо като „Хелоу“, с подчертан български акцент. Страшно оригинално!

— Да тръгваме! Не ми се стой тук! — Каза тя, за да ме избави от неприятното положение, в което бях изпаднал. Натиках цветята в ръцете ѝ и се наведох, за да я целуна, при което за малко да разбия нослето ѝ. Тя се разсмя и пъкна галантно ръката си под моята. Как може да съм такъв скапаняк понякога!

Но ето, едва направил няколко крачки и с мен се извърши чудо. Костюмът, в който доскоро се чувствах като в рицарска броня, се превърна в най-леката и най-удобната дреха, която някога съм обличал. Нечестивият престана да дърпа и без това добре стегнатата връзка

около шията и започнах да дишам с пълни гърди. Можех вече и да говоря.

Никога преди нас толкова красива двойка не е пресичала централния площад, уверен съм. Аз като че ли отново сънувах. Не, това не бе действителност, личеше си от приказно-красивия залез, такива залези има само в сънищата. Сигурно съвсем скоро ще се събудя сам и изгарящ от желание... Вместо това крачехме бодро към ресторант „Зора“ и моето предложение да отидем на ресторант, пред самия му вход, прозвуча невероятно смотано.

„Зора“ си оставаше най-престижният и най-люксов ресторант в Кристалния град, а всъщност не бе нищо друго освен обикновена кръчма, в която поради непрекъснатите заседания на местната алкохолна общност (М.А.О.), места рядко се намираха. Нямахме и сега и вече се готвехме да си тръгваме, когато срещнах познати черти в лицето на един келнер, отново бивш колега (дали няма да дойде време, когато всички келнери в града ще бъдат прекъснали студенти). Да му се обадя ли? При мисълта, че съвсем сигурно ще ме нарече „Луд“, се ужасих. Не, едно такова обръщение към мен, може да докара Силвия да погледне с други очи на моята личност и да провали нещата, които за сега вървяха добре. Може дори дамата да е чувала за невероятните приключения на Лудия и в миг да установи, че това е младежът с приятна външност, който има да ѝ е кавалер тази вечер, както пролетта, когато се запознах с едно момиче. То разказа няколко от моите истории, като започна с думите: „Има един идиот в института...“. Когато допълних някои подробности и коригирах явни неточности, момичето подхвана ожесточен спор с моя милост (всичко това ѝ било разказано от очевидци) и дори се обзаложихме. В това време срещнахме един познат, който съвсем непринудено ме поздрави: „Здравей, Луд!“. Колежката щеше да припадне, горкото момиченце, стана му много неудобно. Затова се представям като Луд, но снощи, терзан от някакви предразсъдъци и задръжки (каквито смятах, че не притежавам), отново станах Детелин.

Казах на Силвия, че е безсмислено и посочих към изхода. Тъкмо излизахме, когато Пешо ме улови за ръката и попита:

— Къде се забърза така?

— О-о, не те видях! — изненадах се аз. — Няма места.

— Ела! Ще се намерят.

— Ама, ти тук ли работиш?

— Разбира си! — Той се отдръпна малко, за да видя келнерската му униформа. — Колко човека сте?

— Двама! — преброих и Силвия.

— Няма проблеми! Само минутки!

Отдъхнах си. Като в най-вълшебните приказки — отнякъде изникнаха маса и два стола и ние се настанихме.

Усетих как пораснах в очите на най-прекрасната с няколко сантиметра и станах близо един и осемдесет (височина, за която винаги съм си мечтал). Наслаждавах се на новия си ръст, но тихо, без да го демонстрирам. Външно изглеждах малко хладен и решителен.

След миг Пешо стоеше пред нашата маса.

— Водка и кола! — казах аз и погледнах въпросително дамата. Тя се двоумеше нещо.

Пешо въобще не я погледна. Записа нещо в тефтерчето си и се обърна спокойно към мен:

— Курвата к'во ще пие?

Наоколо бе толкова тихо, сякаш всички посетители бяха притаили дъх, точно в този миг. От прекрасните ѝ очи задуха леден вятър, който докара черни облаци и притъмня. Очаквах всеки момент да се изсипе проливен дъжд, придружен с гръмотевици. Въпреки рязкото застудяване, ми стана адски топло. Яката на ризата се навлажни, обувките се напълниха с вода. Нечестивият отново хвана вратовръзката и започна да я притяга, а главата ми наподобяваше магазин за авточасти.

От това идиотско положение, отново ме измъкна моята очарователна дама. Тя стана светкавично и си тръгна. Настигнах я чак отвън. Очакваният дъжд вече валеше. Силвия ме помоли да я оставя, направи го толкова чистосърдечно, че не можах да ѝ откажа и тръгна сама из дъжда.

Върнах се сразен и се отпуснах на стола. Пешо все още стоеше пред масата с тефтера си в ръка. Отбих всички негови въпроси с идеята, че съм много жаден (струва ми се, че той дори не разбра какво се е случило) и го помолих да донесе водка, бутилка водка, по-добре бутилка водка... След минута една изпотена и малко тъжна бутилка стоеше пред мен и се опитваше да се усмихне.

Така е, когато не всяка жаба си знае гъола — помислих си, след като изпразних на един дъх първата си чаша. А къде е нашият гъол, как да го намерим? Кой ще ми даже? Дори да го намерим, ще повярваме ли, че е той, нали винаги ще ни се струва тесен и неуютен. Политнали напред и нагоре, в безпощадно преследване на великото, съвършеното, изящното, прекрасното, безпомощно премигваме, когато се озовеш на земята, на същото място, безсилни да се справим с ужасяващото несъответствие между Голямото, което носим в душите си и Нищожното, което успяваме да постигнем. Затова твърде често оставаме без път. Без никой... Затова оставаме завинаги само. Сами... Спомних си как се правех на аристократ в началото и се усмихвах. Махнах черната кожена мъчителка, захвърлих сакото на другия стол, разкопчах всички копчета на ризата. Наоколо кипеше веселие.

Когато кръчмата трябваше вече да е затворила, а аз лицемерно посягах към втората бутилка с надеждата, че ще локализирам внезапно разразилият се в душата ми пожар и когато персоналът на заведението енергично се бореше с хората от М.А.О. и ги уверяваше, че утре ще отворят отново, Пешо седна на моята маса, запали цигара и, ей, така, между другото попита:

— Луд, какъв бе тоя парцал, с теб, тази вечер?

10.

И тази година удължиха есенната бригада — за сметка на учебния процес. Отначало до 20 октомври, после до 30. Надявах се, че няма да я удължат още веднъж и да започнем направо с януарската сесия и не се притеснявах особено за учебните занятия — това, което няма да научим за 65 дни, няма да научим и за 89, а и от 1 септември да започвахме, пак щях да се появя на училище в края на ноември, каквото и да правех. Традиция, както и продължаването на бригадите.

Боги, Йото и другите приятели бяха пръснати из околните села (само Червенокосият не работеше някъде из града, може би в „Не се кради човече“). В Кристалния град настъпи истинска скука. Злополучният шофьорски курс свършваше. Най-после бате Жоро се куртолиса от мен и останалите кретелюнизирани кандидат-шофьори. Оставаше подготовката за изпитите и самите изпити, два пъти седмично решавахме листовки в клуба на СБА.

Седмица след като всички заминаха, Пил се появи в квартирата и много се учудих. Не бях заслужил такова внимание.

Предложи ми да предприемем една далавера. Намерил да се продава „Жигула“ за три хиляди лева (продавал я някакъв балък от едно близко село). Червенокосият твърдеше, че ще вземем за нея спокойно шест бона. Трябваше да му помогна, защото въпреки солидните си познанства, не бил в състояние да събере необходимата сума за три дни. Приех, защото живеех в прегръдките на мис Скука. Концесията бе сключена същата вечер и подкрепена с бутилка ракия.

Още на другия ден събрахме парите, през следващите няколко узаконихме сделката и в събота поехме за София. Започнаха нашите нещастия. На път за София блокира четвърта скорост. Върнахме се. В понеделник я закарахме в сервиза. Поради липса на работна ръка и понеже се познаваше лично с повечето от работниците (през пролетта Пил продава един „Москвич“), Червенокосият сам отстрани повредата. Едва напуснахме сервиза, блокира трета скорост. Оправихме я. На другия ден отново блокира четвърта. Пил бе страшно ядосан и, на излизане от автосервиза, смачка задната броня. Изчука я един частник,

познат на Червенокосия. В петък след обяд се готвехме да потеглим за София. Заваля. Покупката нямаше чистачки, нито рамена за чистачки. Чистачките купихме веднага от един автомобил, който спря пред четвърти блок. Шофьорът и двете придружаващи го момичета слязоха за малко и влязоха в блока, за съвсем малко, защото оставиха колата отключена, а фаровете и необходимите ни чистачки включени, но за съвсем достатъчно време, за да ги свалим и да се чупим.

Когато свалих рамена за чистачките от една кола, паркирана зад ресторант „Зора“, чух страшен удар. Червенокосият, който в момента извършваше перпендикулярно паркиране, бе повалил един стълб за улично осветление. Грабнах свалените рамена и скочих в „Жигула“-та. Излетяхме. До този момент не предполагах, че има различни модели рамена, разбира се, бях свалил неподходящи. Все пак, купихме и рамена. На другия ден при познатия на Пил — тенекеджията. В неделя стана като нова. В понеделник се скъса ремъка, после се запушиха жигльорите на карбуратора. След това отново блокира четвърта скорост.

Купихме нова скоростно кутия, а старата Пил подари на едн келнер, който една вечер го ударил с петдесет лева, Червенокосият бил много пиян.

И когато разкарвахме из града две много красиви момичета, и аз си мислех радостно, че няма какво повече да се случи на „Жигула“-та и след два дена ще се отървем от нея, и най-после ще си върнем заемите, които продължаваха да растат, спирачките и отказаха и се нахакахме в едни кофи за боклук, които се явяваха продължение на „2 февруари“. Момичетата така се изплашиха, че не успях дори да се ядосам. Дребна работа. Пак при същия тенекеджия, после бояджия и пак в същия сервиз. Оскъдната работна ръка, която вече перфектно ни познаваше, заряза работата си и излезе да ни се полюбува. Попитаха ни тук ли сме на бригада.

Все пак продадохме нещастната „Жигула“ и то точно за шест хиляди лева, нула, нула стотинки и се оказахме само 200 лева в загуба. Горедолу върнахме си заемите. И тъй като се отървахме от огромното психическо бреме (през цялото време си мислех, че с този автомобил ще пристигнем в затвора), решихме да се почерпим в нощния бар, единственото заведение, което удовлетворяваше снобизма на Пил.

В нощния бар видях най-грозната жена, която някога бях срещал. На другия ден я видях отново — в леглото си. Избягах в банята, пристраших се и се върнах. Тя се усмихваше сияйно. Помолих я да се облича, защото имам важна работа и гледах през прозореца, докато тя го правеше.

Жените са като автомобилите, блъсне ли ги живота, трябва да се изчукат. И при тях бронята е най-уязвима. Слага се, преди всичко, за декор и благоприличие — си мислех, още неразделил се с продадената вече кола. Но, за разлика от автомобилите, много често изчуканите жени остават при майсторите си и не е случайно, че най-големите майстори се влачат с най-очуканите жени. Тази, която се обличаше в момента бе от блъснатите, при това сериозно блъсната (не съдя само по смачкания ѝ външен вид). Но аз не съм от големите майстори. Представих си я в бяло до мен в ритуалната зала, а после оркестърът засвирва в бракоразводно темпо Менделсон и аз, понесъл я на ръце, прекрачвам прага на някой ресторант („Зора“, например) сред буйните овации на близки, роднини и познати. Не! По-добре някоя Светла.

Тя се облече и се опита да ме прегърне, но аз много бързах. Излязохме заедно и след като се информирах в каква посока е, си избрах противоположната, в случая към студентското градче, разделихме се много любезно, обещах, че ще ѝ се обадя, тя живееше в работническите общежития. Изпих две бири в „Напредък“ и се прибрах. Вечерта се страхувах да запаля лампата или да се покажа из града.

Още на другия ден тя пристигна и започна да звъни. Бях монтирал звънец и секретна брава на къщата на Боги, която през последните три години въобще не се заключваше. Много упорито момиче, навярно ѝ хареса звънеца. Не вярвам да си мислеше, че се спотайвам подло зад завесите. Наистина — страшно упорита — какво ли ще правя през следващите дни. Най-после се отиде.

Малко след това вълнуващи събитие, пристигна Червенокосият. Не него му отворих. Предложи ми да отидем до София, за да купим един видеомагнетофон, тук намерил някакви балъци... хиляда лева печалба. Помислих си, че се шегува, но той бе по-сериозен от всякога. Казах му да се измита. Преди да го стори, Пил ме попита, какво било онова страхотно гадже, с мен онази вечер. Умрях от срам, а когато ми

разказа как съм я целувал и опипвал на дансинга, ни се искаше да се самоубия.

След като Червенокосият задоволи низките си потребности да ме гледа как страдам, си отиде, а аз останах и продължих. Молах се дано не е имало и други познати нея вечер в нощния. То и Пил стигаше, но на него не му вярвах особено. За него всички жени бяха помии, салати, торти, еклери, палачинки, банички, и т.н., и никой не би обърнал достатъчно внимание, когато класифицира по същия начин и моята нова пламенна любов, както се бе изразил.

Когато падна вечерта си легнах, защото се страхувах. В главата ми постепенно зрееше страхотен план.

На следващия ден планът бе готов и се заех с реализацията му. Този ден бе неделя, моя живот се състоеше от недели, бях неделник, но този ден бе неделя и за другите. Прекрасна неделя.

Към пет след обяд пристигнах в общежитието, където живееше моята, нова, пламенна любов. Подадох любезно паспорта си на портиерката и обясних при кого отивам. Тя изпляска с ръце, излезе от стаята си и за малко да ме прегърне. Никога никоя портиерка не се е държала толкова мило с мен, дали не съм се променил (едва ли!). Тази толкова добра жена обяви, че тя, моето момиче, че ще пристигна, след това разказа колко мила, скромна, възпитана, добра, умна, красива, нежна, отговорна и т.н. е тя (как се казваше?). Помислих, че съм тръгнал при някоя богиня и се зарадвах. Най-после портиерката остави слуховия ми анализатор на мира и получих възможността да се кача в стаята.

Тя наистина ме чакаше. Съквартирантката ѝ (страхотна мадама) деликатно излезе. Останахме сами и милото, скромно, възпитано, добро, умно, красиво, нежно, отговорно и т.н. момиче увисна на врата ми и започна да ме лигави. Трябваше да търпя (това влизаше в плана). Докато се чудех какво да правя, опипах гърдите ѝ, който не бяха лоши и, въобще, тази интимност не бе безобразно неприятна.

Когато тя реши, че ме е олигавила достатъчно, галантно отстъпи и ми предложи да седна. Нямах как — седнах. Съвсем скоро масата се отрупа с всевъзможни деликатеси, докато се опомня, тя отвори бутилка с водка и наля две големи чаши. С изящен жест поднесе пред мен едната и вдигна другата с оригиналното предложение да прием за нас и нашата любов. Трябваше да присъствува Боги, Йото и

Червенокосият или фотограф, или още по-добре кинохроникьор, за да засвидетелствува невероятния, исторически момент, в който аз отказах. Да, отказах да пия. Извиних се, че употребявам антибиотици. След това разказах как онзи ден, след като съм свършил работата си и съм се прибрал, е пристигнал хазаинът и най-брутално ме е изгонил (бил ме предупредил още преди два месеца, но аз...). През настоящата учебна година в тази квартира ще живее племенникът му, който ще бъде в първи курс. Изнесъл съм се, добре че нямам много багаж. Първата нощ съм прекарал при един приятел, но вчера той си заминал и аз съм останал съвсем бездомен. Напразно съм търсил тук и там. Хотелите са претъпкани със задочници, познатите ми са по бригади. Всичко се обърнало против мен. Защо не съм се обадил? Не ми се искало да я обременявам с проблемите си. Мислил съм да си тръгна още вчера, но днес съм имал вътрешен изпит по кормуване (в неделя, защо пък не?). Изпитът минал чудесно. Та за това съм останал тази нощ, която прекарах на гарата. Разболях се, схваната ми е (главата) цялата лява част на тялото, а това е твърде опасно, както ми е казал тази сутрин лекарят от бърза помощ. Защото, както знаем в лявата част на тялото се намира сърцето, а лявото полукълбо... Боже мой! Тя повярва на всичко. Взе една кърпичка и забърса сълзите си. Много сладко разказвах, но трябваше да побързам, защото в голямата чаша пред мен се появи образът на нечестивия и започна да ме облъчва със съблазън. Чух съвсем ясно думите му: „По дяволите, антибиотиците и всичко!...“.

Станах и обявих, че много съжалявам, но ще тръгна, защото ще пътувам тази вечер, а когато се върна след няколко дни, ще имам нова квартира и ще ѝ се обадя. Така я бях съкрушил, че не успя дори да ме изпрати. Портиерката долу озадачено ми подаде паспорта и напуснах общежитието весел и щастлив.

Изпих шест бири в първата изпречила се кръчма (въпреки антибиотиците) и се прибрах в къщата на Боги, която бе вече и моя къща. От октомври станах пълноправен съквартирант на Бог. Много се радвах, че ще живеем заедно, предишните години живеех в студентското градче и нямай възможност да си избирам съквартирантите, но съдбата все ме събираше с мене подобни идиоти.

Не ме свърташе в квартирата и излязох. Дълго се разхождах из града — сам, безгрижен и свободен. Легнах си малко след полунощ,

страшно доволен от себе си. Все успях да се измъкна от неприятните сложни ситуации, в които (в повечето случаи доброволно) се заплитах. Затова, без да мисля скачах от една авантюра в нова. В авантурите е екстазът на живота, в тях се изострят инстинктите, шлифова се чувствата, определя се същността ни като хора. В тях няма нищо страшно, щом предварително знаеш, че те са само авантюри и няма да оказат никакво особено влияние на бъдещето ти развитие, ако можеш да знаеш, а всъщност трябва да знаеш... Да живеят авантурите!

На другия ден наистина си тръгнах. Отначало на стоп — стил Керуак, но пътят бе отбит и приличаше на окупирания бряг на река Йордан. На делово, приятелско посещение в Кристал сити се очакваше да пристигне нашият любим, пламенен, племенен вожд. Върнах се на гарата. Едва сега аз забелязах празничната украса на града и радостта в очите на хората. Предстоеше да се открие нов нерентабилен завод, който щеше да се нарича „Социалистическа революция“. С усилие потуших огромното си желание да остана. Качих се на влака без билет.

На село прекарах повече от седмица. Една съвсем обикновена седмица, през която се скарах няколко пъти с родителите си, поради непрекъснатия им стремеж да ме ангажират с нещо общополезно. Цяла седмица, без да ми се случи нищо интересно. Скучна седмица.

Едва ден преди да си тръгна, при опита да си проникна на добре заключения таван, през керемидите, паднах от къщата.

Качвах се, за да наля от ракията, която Бог много обичаше. Денят бе странно топъл за края на октомври. Слънцето печеше сърдито. Бях се покачил с джапанки и когато махвах отбелязаните цигли, се подхлъзнах и полетях надолу. Близко шест метра полет. Минах през клоните на една черница и това значително намали скоростта. Приземих се чудесно, изкопавайки малък трап в пръстта. Първото нещо, което си помислих, когато докоснах земята бе, че ако бях уцелил големия яворов кол, който почти докоснах с крака, от мен щеше да стане великолепно чеверме, още повече, че наблизо гореше огън. Паднах на лявата си страна, същата, за която преди седмица излъгах, че е схваната, сега наистина беше. (По-късно, когато разказвах за това приключение, Червенокосият отбеляза, че е много жалко, задето не съм паднал върху главата си, можело да има някакъв положителен ефект.)

От цялата тази история нямаше никакви сериозни последствия. След като полежах няколко минути, станах и се огледах. Бях се поожулил и натъртил. За лекар не помислих. Поука — никаква. Час-два по-късно, малко разкривен, се покачих отново със същите джапанки. Този път слязох нормално и то след като си свърших работата. Знаех, че каквото ми е писано, непременно ще ми се случи. Човек не може да промени съдбата си. Не се страхувах — съдбата ми бе щастлива.

Адът е претъпкан и много мъртъвци са разпънали палатки пред самия му вход, търпеливо чакайки реда си. Напоследък хората станаха страшно лоши, безочливо подли, невъобразимо коварни, раят запустя, все по-малко светци населяват земята ни, скоро ще ги впишат в „Червената книга“, затова смъртта бяга от лошите и спира при добрите, покорните, примерните, смирените, благочеститите. Търсят се мъртви за Рая. Да внимават добрите! Лошите могат да бъдат спокойни, поне докато се пусне в експлоатация разширението на Пъкала (VI блок). И освен това, Господ пази пияниците, те са му любимци, това го знае всеки хомо алкохолис.

Веднъж, след зло, откачено пиянство съм заспал безпаметно на малката гара в родното си село и то точно на втори коловоз, през който преминават всички влакове, никой не забелязал, че съм там. Двамата служители пуснали среднощния влак на първи коловоз, само защото скучаели и, макар да работели отдавна на тази гара, не били виждали влак да спира на първи коловоз, а имало и специална забрана от началника на гарата. Машинистът, който също отдавна минавал през нашата гара и бил свикнал да го приемат винаги на втори коловоз, много се учудил. Показал се и огледал втори коловоз, търсейки причината. Видял ме — размърдал съм се от страшния шум. След това се показал от другия прозорец и попитал:

— Заради този пияница ли ме приехте на първи коловоз?

— Какъв пияница? — учудили се служителите.

Оттогава на единия му избеляла косата, още работи на гарата. Другият го уволнили, разправят, че бил нещо мръднал.

Да, господ пази пияниците, но алкохолът не прощава на никого (страшно мъдър народ сме) и в един прекрасен ден — лазурно светъл и нежно прохладен, това мое разнебитено, откачено и тъпо сърце ще експлодира, отправяйки последни искрици живот към размития ми

мозък — ще се сгърча, ще облещя очи и ще утихна. Навярно някой ще повика линейка (но кой?), една безпомощно закъсняла, ненужна линейка. Ще свърша бързо, така както съм живял, без да оставя някакъв шанс, никаква надежда (на кого?). Смъртта ще обезсмисли всичко — и лъжите, и подлостите, и егоизма, и жаждата, и пианството... На колко ли години ще бъда тогава, как ли ще изглеждам? После всичко е ясно — в Ада при другите негодници (дотогава сигурно ще пуснат в експлоатация разширението му), при лошите, жадните, непокорните... Навярно ще бъде много весело, с тях винаги е весело...

ВТОРА ЧАСТ

1.

Ето, че се връщах отново.

В квартирата бе светло. Бог навярно ме чакаше, а може би вече са започнали — Боги, Йото, Малкият, Александър... Представих си обстановката и ускорих крачките.

Уви! Бог бе сам и съвсем трезвен, искам да кажа почти сам. На моето легло седеше Светла, навярно ме очакваше. Не бях я виждал от началото на септември, но не й се зарадвах особено, дори малко се ядосах.

Поздравих тържествено, те не ме удостоиха с полагащото ми се внимание. Бог не бе в настроение. Поставих бутилка ракия на масата — никакъв ефект. Това минаваше всички граници. Боги предложи да я оставим за друг път. Обясних му, че ракията ще се поразии, ако не я консумираме веднага, защото ще й пораснат зъби и нокти за самоотбрана. Светла се усмихна снизходително. После излязоха. И едва тогава проумях положението.

Отворих бутилката и отпих. Стори ми се като змийска кръв. Всъщност какво бе Светла за мен? Жена, с която се любехме чудесно?... Не, имаше и нещо друго. В този миг изобщо не я желяех, но ми се искаше, о, колко страшно ми се искаше да направя нещо дребно, съвсем незначително, да я докосна, да погалья косите й. И защо го осъзнах едва сега?! Отпих отново.

Когато се събудих, навън се развиделяване, а бутилката лежеше празна на пода. Главата ми нервно пулсираше. Преместих се на леглото, за да доунищожа остатъците от тази блудкава нощ. Така и не успях да заспя.

В осем часа напуснах кошмара на леглото и тръгнах из улиците. Оставах цели два часа до тържественото откриване на новата учебна година. Спрях пред бирарията на площад „Република“ и дълго се чудех дали да я посетя. Продължих, въпреки жаждата, която сковаваше гърлото ми. Закусих и изпих три кафета по-натам. Така бе значително по-добре. Не бива да лекувам мъката с алкохол. Въобще не бива да пия. И ще престана. Сигурен съм.

Пред централния вход на института нямаше почти никой. Запалих цигара. Вълнувах се, за първи път щях да участвувам в подобно тържество. Пристигнаха Йото и Червенокосият, след тях Малкият и се чу автоматен откос. Около мен отново се сформира силна група, която даде повод на най-тъпият мъж в института да поздрави:

— Здравейте, светила на науката!

— Здравей, мръсен педераст! — отговорихме в хор, а Джоко го застреля.

— Аз не съм педераст! — оправда се той. — Аз съм нежна пеперудка! — И влезе в института.

Започнаха да влизат и другите студенти. Направих крачка към входа, сякаш се блъснах в стена. Йото, Пил и Малкият вероятно преживяваха същото. Джоко се промъкна. До началото на тържеството оставах няколко минути, а ние стояхме и безпомощно гледахме входа. В този момент се появиха Боги и Светла. Поздравиха и тя влезе, а той остана при нас (навярно имаше същите затруднения).

— Хайде да ходим, да прием по една бира! — предложи малкото бирено човече. Умно. Приехме направеното предложение с мнозинство.

Зидарите ни бяха изпреварили и вече седяха в откритата бирария на централния площад. Присъединихме се към тях, времето бе топло за ноември и приятно за пиене на бира. Потече голям купон. Положението неумолимо се влошаваше. Още не бях се разделил с идеите си за трезвеност и затова приех предложението на Пил да се поразтъпчем до института. Червенокосият трябвало да намери някакъв човек. Йото също тръгна с нас. Пред института стоеше Пеперудката и разговаряше с някаква колежка. Когато ни видя се посмути и не напразно.

— Още ли съществуват жени, които не се сквернят да разговарят с теб? — нагло запита Червенокосият. Груба грешка. Момичето се засрами и си тръгна, а най-тъпият се повлече след нас. На входа срещнахме Тери и Гери, и с Йото и Пеперудката се върнахме в бирарията, придружени от дамите.

Пеперудката се лепна за мен. След втората бира стана супер досаден, обясняваше ми колко е велик. Довери ми своята неувяхваща любов към литературата. Раздвоен от двете алтернативи — да му

разбия мутрата или да се посмея от сърце, седях злобно и се наливах с бира. Помоли да му дам нещо „по-така“.

— Предпочитам суперкласиката или поне екстракласиката.

Направи ми впечатление, че не спомена лукскласиката, но тактично си замълчах. Гери, чието ухо бе като покривката на отрупаната с бира маса, предложи да му даде Флобер, наскоро го била чела и много ѝ харесал. — О, я не се подигравай, Джон Флобер е композитор.

Не знам защо, очаквах да чуя, че е композирал черния влак от Бургас до София, но вместо това най-тъпия компетентно заяви, че е автор на операта „Трубадур“. Всички се изсмяха и той се поправи. Флобер е автор на „Ако бях цар“, а „Трубадур“ е картина на световно известната холандска художничка Ерик Мария фон Вебер и когато отново всички се изсмяха, Пеперудката избълва цял поток от имена и произведения. Но да спра дотук. Пристигна Червенокосият и отбеляза, че най-тъпият е пиан като свиня и това е истинска еволюция в развитието му, тъй като той без друго си е свиня, а по-добре да си пиан като свиня, отколкото свиня.

Да, Пеперудко допиваше четвъртата си бира и бе очевидно пиан, затова, когато дойде Джоко и ни застреля, той се свлече под масата. Йото ми помогна да го вдигнем и след минута хъркаше прилежно, поставил кухнята си кратуна върху ръце.

— Не разбирам, как е възможно един мъж да се напие от четири бири! — тъжно отбеляза Тери.

— С неговият бликащ интелект — всичко е възможно. Ела! — прилепих я до себе си, беше започнало да се застудява.

— Оле, пък да знаеш каква програма са ни наблъскали! Ад! — внезапно смени тя темата. — В събота две упражнения, останалите дни плътно и само глупости.

— Радвам се за вас, ще станете много умни.

— Не се радвай, и вашата е същата, нали ще бъдем отново в един поток.

— Вярно. Но... — и в този момент забравих как цяла нощ си обещавах да ходя редовно на училище. — Хайде да си говорим за нещо по-весело! — главата ми вече галеше гърдите ѝ.

— Недей! Виж колко е светло и колко много хора...

— Добре, ще потърпя до идването на нощта. Донесете още бира! С бира времето минава по-бързо.

Пеперудко се размърда, отбеляза, че времето лети като магнит и продължи съня си. Продължаваше и купона. Боги се извини и си тръгна. Беше неузнаваем. Отдавна бе минало пладне. Пластмасовите чаши, които зидарите събираха, надвишаваха човешки бой. Малкият разказваше за есенната бригада. Напил се на откриването и отишъл на работа в консервената фабрика в едно село, намиращо се на петдесет километра от Кристал сити. А отишъл, защото бил нощна смяна и трябвало да отиде. Командирът ги отделил заедно с още пет-шест пияни да чистят моркови зад цеха, за да не се осакатят на някоя машина. Започнали ентузиазирани, но когато им съобщили, че нормата е по две палета на човек, ентузиазмът им секнал, отнякъде се появила туба с ракия и го довършила изцяло. По някое време дошли някакви лелки с бели престилки и из закрепцели нещо, дошъл и командирът, заплашили ги, че ако не си изпълнят нормата, ще работят и през деня. Малкият се разтревожил и легнал в едно пале. Когато се събудил, си помислил, че това е най-кошмарният сън, който е сънувал. Всъщност се събудил, когато един мотокар вдигнал палето и се готвел да го вкара в цеха. Неговите колеги го затрупали с моркови и благодарение на него — напълнили две палета (защото Малкият не бе никак малък и имаше морковоизместимост поне половин пале). Разбира се, не го били направили нарочно — били пияни, пък и било полутъмно. Събудил се, скочил и се огледал. Човекът, който управлявал мотокара излетял от седалката, пробягал десетина метра, обърнал се и разтъркал очи. Било вече ден, малкото бирено човече тръгнало към бригадирския лагер да поспи като човек. Срещнал Тано Вампира, той бил заспал на дъното на другото пале, но по-здраво от Малкия и се събудил, едва когато го пуснали в машината, затова бил целия вир-вода.

Нощта не бързаше да пристигне, а аз все повече я желаех, затова не я дочакахме. Станахме и, почти тичешком, пристигнахме в квартирата.

Уви! Оказа се, че не я желая, всъщност исках да се любим, но не можех. Не изпитвах нищо от онзи плам завладял тялото ми преди часове. Защо, по дяволите? Какво бе станало с моята егоцентрична мъжественост, с която толкова се гордеех. Опитахме отново и отново. Тя бе полудяла и толкова страстна, че би възбудила и мъртвец, но не и

мен. Дали не съм умрял! Не, стига вече! Седнах отчаян в леглото и запалих цигара. Срецнах очите ѝ — диви, прекрасни, ужасени. Легнах до нея и заспах.

2.

От четири дни не бях пил нито капка. Преди четири дни навърших 24 години. Снощи Бог каза, че съм достигнал границата на човешките възможности, а Светла определи моята трезвеност като съкрушителен удар върху алкохолния монопол. Наистина не ми бе толкова лесно и не защото се огъваше волята, а непрекъснато се сблъсках с алкохол. Онзи ден, както си седях във „Факел“ и пиех кафе, пристигна Александър и ми поръча водка. Докато го убеждавах, че трябва сам да си изпие поръчаната водка, келнерът донесе още една и посочи масата до изхода. Терцата ни се усмихваше и вдигаше наздравица. Избягах. Във „Фея“-та попаднах на Иво и Жорката, бяха взели някакъв изпит този ден и настояваха да почерпят. Едва се отървах. Прибрах се в квартирата и почти веднага пристигна Йото, за да ме заведе на някакъв купон, организиран в наша чест от бъдещата ни група, един вид запознаване. Решително отказах — предишната вечер бях на купон и не вкусих алкохол — невероятно тъпа вечер. Йото си отиде разочарован и дойде Червенокосият с две бутилки уиски и някакви момичета. Щях да полудея. Вчера през къщата на Боги преминаха всички алкохолици от „Академията на боговете“. Идваха, изпиваха си донесените бутилки и си тръгваха. През цялото време лежах на леглото и се правех на безразличен. Вечерта, когато бях съвсем сам съкрушен от непрекъснатото изкушение, дойдоха Светла и Бог, разбира се, също с бутилки и щях да наруша обета за трезвеност, изпивайки чаша с Бог, щях да го направя с удоволствие, но отправените иронични забележки от страна на дамата, така ме вбесиха, че получих увереност, стигаща ми да не пия до края на живота си. И все пак, не ми се пиеше, чувствах се прекрасно. Значи все още умеех да се връщам, а това бе чудесно. От четири дни, освен че не пиех — не пуших, не се занимавах с жени и не ходех на училище, всъщност не ходя на училище от 4 години, без да броя казармата и годината след нея. Бог смяташе, че трябва да си подам молба за светец.

Днес е понеделник, а всеки понеделник е едно добро начало за всеки безделник, от днес тръгвам редовно на училище. Извих глава и

погледнах учебната си програма. С ужас установих, че съм пропуснал най-важната ѝ част за днес — упражнението по ОЧЗ. Скочих от леглото. Не, нямам никакви шансове! Кой идиот е сложил това упражнение от 7 до 9 часа! Следващите три лекции изобщо не ме интересуваха. Нищо, от утре няма да пропусна нито едно упражнение. От утре, а днес?! Допуши ми се. О, колко страшно ми се допуши! Така може да се допуши само на човек, не пушил от четири дни. Най-добре щеше да бъде, да отида на стадиона. Крайно време бе да възстановя тренировките. Днес и утре леки тренировки, от сряда ще започна цикъл А, за около месец ще възвърна формата си. Културизмът е чудесен спорт, си мислех докато се обличах. Престанах да тренирам, когато прекъснах, не ми беше до тренировки тогава, а как се бях надул, мислех си на състезания да се появя, но... Нищо, тази година.

Навън бе навалял първият сняг. Страхотно! Първият сняг в Кристалния град обикновено е оранжев, сега всичко наоколо жълтееше.

В лекоатлетическата зала някакви първокурсници имаха физическо. Бяха първокурсници, това личеше от масовото им присъствие. Спрях и внимателно разгледах колежките първокурснички. Навярно съм станал много разсеян, тъй като не съм забелязал на идване паркираните отвън метли. Претеглих се на кантара. О-о, 97 килограма, скоро щях да си правя юбилей. Запътих се към гладиатора и щангите в дъното на залата.

Някакъв колега лежеше на лежанката и ухажваше шейсеткилограмова щанга. От това положение, в което се намираше не виждах главата му, но предположих, че не съм го виждал друг път. Навярно бе в първи курс. Нямаше, кой знае какво тяло, но имаше почитателки, по всяка вероятност също първокурснички — няколко момичета в спортен екип седяха на отсрещната пейка и с възхищение следяха всяко негово движение. Той постави щангата на стойката и се отпусна на лежанката, напомнимите му гърди се издигаха нагоре, момичетата отсреща въздъхнаха. Продължавах да загрявам. Тоя да не би да е закован за лежанката — помислих си аз. Можех, разбира се, да му помогна, но между спортуващите в тази зала винаги е царяло приятелство и разбирателство, просто се стараехме да не си пречим. Е, все някога ще стане и ще има възможност да види (а и момичетата отсреща) как се борави с тези железни.

Той свали щангата, спусна я плавно до гърдите си и направи шест грациозни повторения, след това я постави на стойката и отново се отпусна на пейката. Ето, това е върхът на нахалството. Седнах на земята, с гръб към лежанката и започнах да дърпам скрипеца на гладиатора. Захванах се с това упражнение, защото се вдигаше много шум при изпълнението му. Наистина бях много отслабнал — на четвъртото повторение издадох багажа, пролетта правех спокойно 10–12 издърпвания. Поседях минута-две с наведена глава и отново хванах лоста. 1...2...

— Здравей, Луд!

Железата се стовариха с оглушителен трясък. Обърнах се и разтърках очи. Припомних си, че от четири дни съм съвсем трезвен.

— Врѣх! Това да не би да си ти? — направо пелтечех.

— Какво се пулиш?

— Има за какво. Много силен си станал.

— Е, чак пък много.

— Направо не приличаш на се бе си. От кога тренираш?

— От два месеца. Утре започвам цикъл В.

— Значи точно от онази вечер. Много си постигнал. — Приблжих и му опипах ръката, струваше ми се като изкуствена. — По каква система тренираш. — По системата на Луд — най-великата система в културизма.

— Браво! Върха си! Лекарства?

— Глупости! Само витамини в умерени дози и храна богата на белтъчини. Системата не допуска употреба на лекарства.

Сякаш разговарях със себе си. Заложих на щангата още четири диска и легнах под нея. С периферното си зрение установих невероятния ефект, който предизвиках у почитателките на Върха. Отлепах щангата, лостът и се огъна, отпуснах я и рязко я изтласках. Главата ми се наля с кръв, ушите ми заглъхнаха. Вените на слепоочията като стоманени въжета стягаха черепа ми. Отново я пузнах и отново я изтласках. Напрежението в най горната част на тялото растеше и имах чувството, че в следващия миг нещо ще се пръсне и около лежанката ще порозовее от кръв и мозък (или само почервене). Спомних си за момичетата отсреща и направих още едно повторение, и още едно. Напук на всички физични, биологични и не знам какви си закони — щангата олекваше в ръцете ми. Толкова

повторения с такава тежест не съм правил и в най-добрите си периоди. Оставих щангата и отскочих от пейката изпълнен с енергия. Момичетата отсреща бяха готови да заръкопляскат. Обърнах се към тях и се поклоних. Те се смутиха малко.

— Луд, това не е по системата. Откога поднови тренировките.

— От днес.

— Ето виждаш ли? Можеш да се претовариш.

— Върх, не съм дошъл да тренирам. Просто правя демонстрации. Ще пробваш ли? — посочих щангата.

Върхът така категорично отказа, че няколко лампи в залата изгаснаха. Момичетата станаха и бавно се отправиха към изхода, но се спряха, когато поставих на щангата още два диска. Никога не бях пробвал такава тежест, но чувствах, че мога да я вдигна, нещо повече — бях уверен че ще я вдигна. Легнах спокойно под нея — едно, две, три повторения. Невероятно! Оставих щангата и почти изхвърчах от пейката. Бях във възторг. Момичетата си тръгнаха.

— Страшен си! — отрони Върхът. — Кога ще мога като теб?

— Както си тръгнал — много скоро. Ти си Върха.

— Не, ти си Върха.

— Добре, добре! Ще тренираме заедно. Кога идваш насам?

— Нали ти казах — стриктно по системата: понеделник — сутрин и следобед, вторник — следобед, сряда — сутрин, четвъртък — сутрин и следобед, петък — следобед, събота — крос, неделя — пълна почивка.

— Боже мой, ти си луд!

— Не, ти си луд!

— Няма да се караме. Аз съм Луд, а ти — Върха!

— Добре.

— Ама ти наистина ли така тренираш?

— Разбира се. Ти нали така си писал.

— Никога не съм спазвал стриктно тази система. Ами учението?

— Учение няма в системата, другарю професор.

— Продължихме тренировката. Започваше нов учебен час. Две групи момичета и две групи момчета се построиха пред залата и, с цяло гърло, поздравиха преподавателите със „Здраве желаем!“. Гладияторът потрепера. После момичетата и момчетата, които повече приличаха на лелки и чичковци, се затичаха към нас, напомняйки

испанските фиести, когато разярен бик гони тълпата. Ролята на бика изпълняваше лично старшина Петров. Миг преди да ни помете, ужасната тълпа, зави покрай гладиатора и се върна обратно. Направиха четири обиколки, разделиха се на групички и започнаха някакъв странен комплекс от упражнения. Досетих се, че това е ново творение на висшата физкултурна мисъл на доцент Петров.

— Луд трябва да приключвам, след обед от пет часа съм отново тук.

— И аз свършвам, като за първа тренировка 45 минути стигат! — Умората здраво бе пленила тялото ми.

— Ще потичаме ли малко?

— Разбира се! Навън, нали.

Хукнахме в жълтеникавия сняг. На третата обиколка изгубих дъха си. Върхът продължи сам. Изчаках го и тръгнахме заедно. В началото на студентския град се разделихме, той живееше в четвърти блок. Разбрах ме се за другия ден, в три часа. В квартирата бе с няколко градуса по студено, отколкото навън. Отворих прозореца, но не се затопли особено. Изпих две кофички кисело мляко и се отпуснах в леглото, както си бях с грейката, завих се и с две одеала. Нямахше ток. Бях твърде изморен, притворих очи, но си спомних за бялата смърт и реших да не рискувам и то точно днес — в петия ден от моето духовно прераждане.

Съвсем скоро се озовах в една сладкарничка. Взех си кафе, седнах в един ъгъл и разлистих някакво списание. Навярно съм задрямал, защото една дебела лелка твърде грубо ми разясни, че тук не е хотел. Станах и си тръгнах. Бе станало още по-студено. Отправих се към студентското градче, въобще не си помислих за квартирата. В стола беше обикновената тъпканица, но не бързах за никъде. Покорно чаках реда си. След така наречения обяд, отново пих кафе в студентската сладкарница. Опитах да заговоря една колежка — съвсем безуспешно, навярно тя бе слушала повече за мен, отколкото аз самия знаех. Просто нямах друг избор, трябваше да се прибера в квартирата. Тръгнах и в този момент като лавина ме блъсна сензацията на деня — Сержант Джоко се обесил. Обърнах се и видях развълнуваното море от хора пред четвърти блок, прииждаха още студенти. Не усетих как попаднах сред тълпата. Двама милиционери стояха на стълбата пред блока и на пускаха никого. Бурканът на гъбарката още се въртеше.

Една колежка разказваше какво се е случило, преди минути напуснала четвърти блок, живеела там. От няколко дни Джоко бил силно влюбен в една прекрасна първокурсничка на име Светла (Светла ли?!). Тя не отвърщала на любовта му и си играела с храбрива воин. Днес Джоко отново отишъл при нея и заявил чувствата си. Казал ѝ дори, че неговият живот няма никакъв смисъл без нея. Тя останала все така студена и безразлична, непристъпна крепост (има нещо много тъжно при непристъпните крепости...). Тогава той тъжно я помолил да му послужи с ютия, за да се изглади, защото искал поне днес да бъде спретнат и красив. Светла му дала ютията, в този момент била готова да му даде всичко (всичко ли?!), само да я остави на мира. Джоко грабнал решително ютията, сбогувал се и си тръгнал, оставайки глух за молбата на красавицата да ѝ върне ютията, възможно по най-бързия начин, защото имала да гладни. Чакала повече от час и чак тогава си припомнила ясно и обмислила думите му. Изтичала до неговата стая. О, ужас! Когато отворила стаята му видяла безжизненото му тяло безпомощно да се полюшва, сред стаята. Изпищяла, тряснала вратата и след миг треперела в ръцете на портиерката. Какво ли не прави любовта. Ето още една нейна жертва.

Пристигна още една милиционерска кола, от нея слязоха трима милиционери и заедно с другите двама за обсъждаха нещо. Дойде и линейка. Млад лекар приближи до милиционерите. Двамата санитарии извадиха носилка. И в този момент (О, боже!) Джоко отвори прозореца и, съвсем наивно, но твърде строго попита:

— Какво сте се насъбрали пред моя блок, бе? Да няма панаир? Хайде, пръскай се, че като извадя картчницата! По-бързо!

Мнозинството пред блока се превърна в море от смут и възклицания. Симпатична колежка припадна в ръцете ми. Мисля, че нито за миг не повярвах на тази история. Джоко — жертва на любовта. Глупости!

3.

Продължих обявения едностранен мораториум върху опитите с алкохол, вече пет дни тренирахме с Върха. Първоначалната мускулна треска премина. Навлизах във форма.

Днес се появих в залата в момента, в който моята бъдеща група крепко поздрави преподавателя със „Здраве желаем!“ и той ги освободи. Единственият, когото познавах от тази група приближи към мен.

— Здравсти, Луд! Много късно пристигаш.

— Защо? С Върхът сме се разбрали за три часа.

Бях точен, както обикновено.

— Часът свърши! — отбеляза Йото.

— А, ти за това ли! Карай! Дошъл съм да тренирам.

— Типично в твой стил — по цял ден на стадиона, освен когато имаме физкултура. Как ще вземеш подпис?

— Както обикновено.

— Хубаво би било да престанеш с глупостите си и да тръгнеш на училище. Не си стъпвал. Миналата година прекъсна за подпис.

— Знам.

— Добре поне, че знаеш. От понеделник те очаквам. Всъщност не е лошо да дойдеш и утре. Имаме...

— В събота на училище! Не си добре. Съвсем определено.

— То ти си е за главата.

— Как е новата група?

— Горедолу. Двама приятели се правят, че пият, други двама, че играят бридж. А това са колежките.

Разгледах внимателно минаващите момичета. Нищо впечатляващо, освен един клоун.

— Какво ще вършиш довечера.

— Ще ходим с Ели на театър.

— На театър?!

— Защо се учудваш?

— Ония бездарници от „Кристалния“ ли ще гледате?

— Не, гостува някакъв, но сигурно ще бъде хубав. Мисля, че драмата е на Стефан Цонев.

— О! Я гледай!

— Защо не дойдеш с нас, сигурно ще има билети.

— Съмнявам се. Как е Ели?

— Добре.

— Знаеш ли, страшно ми се иска да поседнем както преди, да се напием и да се посмеем. Душата ми плаче за купон.

— Нали не пиеш.

— Вярно. Почти десет дни, но едно изключение би затвърдило трезвата тенденция.

— На студентския празник ще бъдем заедно.

— Чак тогава ли?! Няма ли да направим репетиция?

— Много трудна работа. Ели...

— Разбирам! Един почтен женен мъж. Дано поне да сте щастливи.

— Трябва да вървя. Чао!

— Поздрави Ели!

Ели бе приятелката на Йото. Странно. От година са заедно, а се запознах с нея преди две седмици. На рождения си ден я видях по-обстойно и ме поразих. Невероятна мадама. В последно време така е обсебила Йото, че ми се струва — ревнувам.

Премерих се на кантара — 94 килограма. Чудесно. И килограмите ми си идваха на мястото. Трябваше да реставрирам талията. С това коремче приличах повече на готвач от студентския стол, отколкото на културист. Пристигна Върха и започнахме.

Върнах се в квартирата малко след пет. Тъмно и студено. Бог си бе заминал. Тръгнах без посока из града.

Срещнах познати във „Фея“-та и седнах при тях. Изпълнен с добри намерения си поръчах кафе, но Оги реши, че съм се пошегувал и ми донесе водка. Опитах се да му обясня, но нямах възможност. Беше ми адски тъпо. Изпих водката и ми стана още по-тъпо. Седях мълчалив и скучен сред една свръх скучна компания. Поръчаха ми още една водка. Протестирах. Това бе лошо скалъпен заговор срещу моята трезвеност. Третата водка си я поръчах сам, четвъртата също и се замаях, но не ми стана по-весело. Зарязах все така скучната компания

и тръгнах към квартирата. Дълго продължилото въздържане имаше отрицателен ефект. Бях пиан и крачех неуверено.

Внезапно се намерих в до болка познат блок и като насън натиснах звънеца. Отвори ми Светла.

— О, ти ли си? Здравей! Заповядай!

Влязох и седнах до прозореца.

— Ще пиеш ли кафе?

— Предпочитам нещо по-замайващо.

— Доколкото си спомням — не пиеш.

— Пропих. Току-що.

— Нямам много време. Трябва да отида до студентския град, за да върна една тетрадка на Стела.

— Тя не живее ли вече тук?

— Не. И ти добре знаеш това. Стела живее на общежитие. Живеея сама. Често тук преспива твоя любим приятел Иван.

— Добре. Ще пия едно кафе и ще тръгнем заедно към студентския град.

Кафето беше готово. Запалих цигара.

— Не би ли могла утре да занесеш тази тетрадка на Стела. Бихме могли да отидем някъде тази вечер.

— Не. Тя си заминава утре сутринта. Пък не ми се ходи никъде. Обърни се на другата страна, ако обичаш, трябва да се преоблека.

Обърнах се покорно. После нещо се прекърши в мен, някаква болка разтърси цялото ми тяло. Станах и тръгнах към нея. Тя стоеше полугола до вратата. В първия момент се сгуши изплашено, после ми говореше нещо. Не чувах, не мислех, не усещах. Грабнах я, като в някакъв сън и я повалих в леглото. Покрих я с тялото си и разкъсах бикините ѝ.

— Не! Остави ме! Ще крещя! Моля те! Остави ме! — продължаваше тя.

Захапах устните ѝ. Тя плачеше и се дърпаше, после утихна и се отпусна. О, колко я мразех! Бе пошло, блудкаво и грозно. Заприличах на некрофил и станах преди да съм свършил. Седнах на леглото и улових главата си. Всичко е толкова объркано. Тя полежа минута-две и внезапно избухна, скочи върху гърба ми и ме обсипа с удари. Мръсница!

— Защо го направи? Защо?... Изрод!...

Защо го направих, всъщност? Отстраних я нежно от себе си, подтиснах възбудата, която още ме терзаеше и си тръгнах. Навън блестеше мразовита нощ. Вървях нанякъде, смъртно осъзнавах, че посоката е противоположна на посоката, в която се намираще квартирата ми, но продължавах да вървя, сякаш тласкан от някакви непонятни сили. Опитвах си да си спомня дали всичко това се бе случило. Неусетно се оказах в края на града и усетих студа и безизходицата, и мъката, и самотата и цялата наглост и дивотия на този отворителен свят. Спрях на последната спирка на автобус 37, нямах повече сили да вървя. Наблизо се издигаше статуята на незнайния работник — с гордо вдигната глава и протегната напред ръка, като че ли просеше милостиня. Поставих няколко монети в шепата му. Той се усмихна.

Наоколо се бяха събрали много хора. 37 отново беше забравил да мине. След четвърт час мина и замина, без да отваря врати. Навярно този автобус бе чартарен. След около час пристигна друг. Той спря на петдесетина метра от спирката и отвори врати, за да слязат пътниците. Настигнах го и се качих в момента, в който се готвеше да затвори вратите. Шофьорът се показа от кабинката и изломоти:

— Ней ла, имам работа! — какво искаше да каже той с тази скоропоговорка? А-а, имал си работа да не идвам. Я го гледай!

— Вашата работа е да ни возите! — спокойно му отговорих и седнах.

— Мой работа не е твой работа, казвам ти, ней ла!

— Какво ще ми казваш, бе? Този автобус да не ти е бащиния!

— Ней ла, ша взема щангата.

— Вземи я и ще разбереш къде ще ти я навра!

— Я му викам ней ла, он па ла, е-е-е! Ла сега да ти ба майката!
— стори ми се, че ме напсува, надявам се преднамерено. Нещастниците от спирката настигнаха автобуса и го превзеха. Шофьорът тръгна с щангата срещу мен, страшно ядосан. Отвред ме подкрепиха. Една жена изпищя. Изстъпих няколко крачки назад, шофьорът ме последва и миг по-късно лежеше проснат по гръб между седалките, стискайки в ръка неизползуваната щанга. Сигурно днес котка му е минала път. Светът е пълен с простащи и голяма част от тях са автобусно шофьори.

4.

Боги си пристигна в неделя следобед. Тъкмо се бях върнал от кроса. Не се наложи дълго да пестя неудобството си. Той захвърли сака и се втурна към Светла. Не му разказах нищо, все едно, най-много след час щеше да знае за вечерните похождения на своя приятел. Отпуснах се на леглото и навярно съм потънал в дрямка. След малко Бог се върна.

— Светла няма ли я?

— В квартирата си е, но е бясна. Хвърля огън и жупел, като че ли съм отишъл да я изнасилвам.

— Не ти ли обясни, защо е в такова настроение?

— Не е в състояние да ми обясни — просто беснее. Ще пиеш ли водка? — Бог извади от сака си бутилка.

— Ще пия! — вдигнах налятата за мен чаша и я изпих на екс. — Знаеш ли, Бог, Светла има основание да беснее.

— Защо? Нищо лошо не съм й сторил.

— И за това. Но има и нещо друго. — Изпих втората чаша на екс. — Имаш много лоши приятели.

— Имам много приятели.

— Говоря само за лошите. — Обърнах и третата чаша.

— Защо се наливаш?

— Защото ме е срам.

— Теб?

— Да, срамувам се. Онзи ден, вечерта бях при Светла...

— И какво?

— Изнасилих я! — напълних отново чашата си. Ръцете ми трепереха — Не знам как се случи. Скитах из града, пиянствах и... После ...

Използвах настъпилото тягостно мълчание, за да обърна отново чашата си.

— Не пий толкова! Нали я бе отказал — тази проклетата пукница.

— Бях. От утре отново ще спра. Няма да пия.

— От утре?!

— Нищо не става от мен, Бог! Нищо! Винаги съм бил и ще остана лош, подъл, егоист и пияница.

— Стига глупости! — Боги извади още една бутилка.

— Ето виждаш ли, затова Светла ще беснее срещу теб. Как можеш да пиеш с мен?!

— Луд, прекаляваш!

— Ох... Нямам сили дори да ти се извиня. Вярвам, че всичко ще се оправи. Светла е чудесна жена. Тя те обича и ще ти прости. Светла...

— Престани с тази Светла. Не ме интересува! Да прави каквото си иска!

— О, приятелю, защо съм толкова лош?

— Луд, и аз не съм толкова чист и честен. Нима забрави как безцеремонно ти я отнех.

— Това бе друго.

— Да, по-лошо.

— Започваме да си разменяме ролите.

— Майната му! Да говорим за нещо весело.

— Добре! Наздраве!

Изпразнихме и втората бутилка и смътно и спомням, че пихме и някаква ракия. Събудих се много рано — по тъмно. Облякох се безшумно и излязох. В „Напредък“ хапнах две чорби, без бира, което учуди готвача, продавача и всички посетители (в това число и мен) и полетях през преспите към стадиона. Току-що бяха отключили залата. Безлюдно и хладно. Загрях и започнах да тренирам. Всъщност не тренирах, а се изтезавах — прекомерно големи тежести, повторения до отказ. На три пъти ме затиска щангата върху лежанката и с упорита борба се измъквах. Стенех и крещях, потта се смесваше със сълзи и ме заслепяваше. Когато пристигна Върха (имахме среща в осем) се изплаши, а аз си тръгнах като пребит. В квартирата погълнах огромно количество храна и се мушнах под завивките. Бог четеше нещо. Скоро съм заспал.

Към дванадесет Боги ме събуди — вчера срещнал Йото и му обещал да ме заведе на училище. Няма проблеми! Взех си един душ и тръгнахме.

— Бог, дай да се отбием и да пием по бира — свенливо предложих, когато стигнахме до бирарията на площад „Република“. — Има време.

— Добре, но само по една.

Влязохме в опушената бирария. Взехме си по две бири, въпреки, че бе студено и не дотам подходящо за бира. — Знаеш ли, скъпи приятелю, днес съм до обяд на училище — спомних си внезапно.

— Не се шегувай, Луд!

— Не се шегувам. Виж! — Навън минаваше голяма група студенти, Сред тях вървеше и Йото. Връщаха се от училище. Почуках на прозореца, до който седяхме, но нямаше желанието ефект. Станах, излязох и след миг влязохме с Йото.

— Този, откачения, пак не беше на училище.

— Знам! — тъжно поклати глава Бог.

— Миналата година прекъсна поради не ходене на училище и сега — в същия дух.

— Какво да го правя! В края на краищата си е негова работа. Всеки си има собствена глава и правото да я разбива по какъвто начин си иска. Аз трябва да вървя! — каза Бог, но тонът издаваше, че няма да го направи.

— Къде?

— На лекции.

— Хайде да изпием още по някоя бира. Отдавна не сме пили заедно.

— От снощи! — припомни Бог, но все пак се съгласи да пропусне първия час от някаква скучна лекция в интерес на бирата. Впоследствие изпусна и втория. С Йото решихме да го изпратим до института. Отбихме се в „Зора“, за да изпием по едно. Бог, тръгна, но се върна при нас. Изпусна и упражнението. После Йото пропусна някаква важна среща (с Ели?). Аз нямаше какво да изпускам и пропускам. Така пиянствувахме до късно вечерта, а когато си тръгнахме Йото ме помоли да му обещава, че утре на всяка цена ще отида на училище.

— От колко часа сме? — полюбопитствувах аз.

— От девет.

— Чудесно! Значи, ако отида на стадиона в седем, както тази сутрин, в девет спокойно бих могъл да се появя в института.

— Ама ти още ли тренираш?

— Тренира! — намеси се Бог. — Снощи се нарязва като пън, а тази сутрин, не съм усетил кога е излязъл.

— Значи си все толкова луд. Спомням си преди две години — цяла нощ поркам, а на сутринта — осъмнал в залата. Що за сърце мъкнеш в гърдите си.

— Сърце.

— Камък да беше, досега да се е пръснал! — заключи Бог.

Напуснахме ресторанта, но не стигнахме далече. В една квартира наблизо бесуваха някакви познати на Бог. Голям купон. Само поканихме се, изпихме всичко останало, което не е било малко, съдейки по състоянието си на другия ден. Тръгнал съм си с някаква жена и съм преспал при нея. Не отидох на лекции на другия ден — толкова се нуждаех от любов. Следобед тренирах на стадиона, а после се върнах при нея. Животът е прост и прекрасен, когато сами не си го усложняваме с множество бентове и заслони, които поставяме на пътя му. Трябва да го оставим спокойно да си тече и повече да му се радваме.

5.

Казваше се Светла...

6.

Студентския празник започна на 6 декември с тържествено факелно шествие от студентския град до института. Със Светла празнувахме от пет дни. За мен всяка година празника започваше към 1 декември и продължаваше до 15, но никога не е било толкова приятно. За първи път и дойдох и на факелното шествие, всъщност дойдохме, и с факли тръгнахме към института. Пеехме и скандирахме по улиците. В 8 аудитория, най-голямата в института, ни посрещна ректорското ръководство на „Академията на боговете“. Последваха приветствия от ректора, партийния секретар, видни комсомолски дейатели, участници в бригадирското движение, партизани, ятаци, местни партийни величия. Най-после свършиха и настъпи гвоздеят на тържеството. Кметът на Кристал сити, след съвсем лаконично приветствие на фона на вече чутите речи, размаха връзка ключове и обяви, че ако сред нас има двойка студенти, които са готови в същият миг да обявят, че ще сключат граждански брак, градската управа им подарява тристаен апартамент... Погледнах Светла, тя ми се усмихна и станахме. Последваха аплодисменти. Но вече бяхме изпреварени. Висок младеж получаваше ключовете, а красивата му избраница — поздравленията. Първият секретар на партията в града и баща на кандидат-младоженеца прегърна двамата и ги разцелува. Каква гениална изобретателност в тази жилищна криза. Аплодисментите не стихваха. Комсомолският секретар благодари от името на младото семейство и всички студенти на градската управа, за грижите, които тя и партията полагат за студентите, а на мен не ми се слушаха глупости. Повлякох Светла за ръката на вълн. Аплодисменти.

Пред входа ме чакаше Йото. Научил от някъде, че съм тук. Не можел да тръгне утре с нас за Слънчев бряг.

— Ели не бе ли включена в групата?

— Не, тя ще бъде на друго място с някакви нейни съученици.

— Ясно. И ти трябва да отидеш с нея.

— Точно така.

Запознах го със Светла, бяха се виждали онази вечер, но не се помнеха. Бях вече решил Светла да дойде с мен на Слънчев бряг, дори го обсъдихме, все някак щях да я уредя извън групата. Искях да прекараме този празник заедно. Сега се получаваше по-добре, можеше да дойде на мястото на Йото, но от друга страна, той щеше да ни липсва. Дадох му парите, които е внесъл за билет и резервации.

— Всъщност, утре ще пътуваме заедно, но аз ще сляза в Сливен.

— Чудесно! Не обявявай на никого, че тя ще пътува на твоето място. Нека оставим една изненада за колегите.

Разделихме се. И след една бурна, изпълнена с вълшебство нощ се срещнахме на гарата. Никой не предполагаше за съществуването на Светла. Тя пристигна на гарата малко преди мен, застана зад нашата група и започна да се оглежда. Миг по-късно пристигнах и аз. Посрещнаха ме с буйни овации.

— Луд, пак се бе изгубил някъде. Шест дни — ни вест, ни кост от теб — Каза Боги, докато стискаше ръката ми.

— Вече мислехме, че няма да дойдеш — притесняваше се Светла.

— Но, моля ви! Аз да не дойда. Да пропусна купона — абсурд!

— Ще изкараме много весело! — пророкува Светла.

— Разбира се! Почти същият звезден състав сме, както преди две години. — Някаква сянка премина през лицето на Светла. — Тогава Слънчев бряг пропищя.

Йото ме дръпна на страна.

— Започвам да съжалявам, че няма да бъда с вас.

— Имаш основание. Но не е късно. Можеш все пак да пропуснеш Сливен.

— Ами онова самотно момиче, там?

— Мислил съм по въпроса. Няма проблеми.

— Не мога. Ели ще ме чака на гарата. По дяволите! Искан ми се да бъда и на двете места.

— Глупчо! — каза Светла нежно зад гърба ми, отнасяше се за Бог, но важеше и за Йото, пък и всички.

Дългоочакваният влак пристигна — съвсем празен. Светла тръгна зад нас. Изостанах и й помогнах да се качи. Светла бе влязла в ролята на разпределител и направи всичко възможно да не попадна в нейното купе. Тя не подозираше, че нямам подобно желание.

Влакът потегли и купонът започна. От някъде изникнаха бутилки, запяхме в една лоялна конкуренция със съседното купе, където атмосферата не бе по-блудкава (нали Боги бе там). Йото дълго се чуди дали да не продължи с нас, на Сливен слезе почти без да иска. Влакът се поуспокои. В съседното купе беше отдавна тихо. Светла положи глава на рамото ми. След миг се появи Стела и попита за Йото. Отговорих спокойно, че е слязъл за вода на някаква спирка и е изпуснал влака. Изглежда ми повярва. Светла искаше да надникне в купето ни, но когато ме видя прегърнал някакво момиче, продължи. И ето, че дойде Боги. Разказах му как стоят нещата. Не се изненада, но никой не му повярвал, защото отново се появи Светла. Този път влезе и помоли да ѝ обясня случая „Йото“. Направих го и я започнах със Светла.

На гарата ни посрещнаха родителите на една колежка от Бургас, които, както преди две години, бяха уредили празника.

Програмата ми бе ясна и тръгнахме със Светла направо към „Черноморец“. Във фоайето на хотела, настанени във фотьойлите, изчакахме групата. С Бог се регистрирахме в една стая, двете Светли в съседната. Разменихме се и не пропуснахме най-хубавото време за любов — ранния следобед. После съм заспал.

Вечерта празнувахме в една жестока кръчма, а на другия ден заминахме за Слънчев бряг. Настанихме се в „Кубан“. В ресторанта нашата програма засенчи празничната. Светла ме изостави и изчезна с някакъв пикльо от „Софийския университет“. Любовта е курва. Светла също, но чудесна курва. Чудесни курви може да стане само от чудесни момичета, от другите в най-добрия случай обикновени... Така геройски се отрязах, че би могъл да ми завиди и Джойс. Когато Бог и още двама колеги ме пренасяли към стаята ми, една лелка от обслужващия персонал ме класифицирала като най-пияния младеж посещавал комплекс Слънчев бряг. На сутринта Светла и Стела нахълтаха в стаята и ми изнесоха обширна лекция за пиянството. Напипах някаква бутилка под леглото си и пих за тяхно здраве. Те се засрашиха и си тръгнаха. Светла си беше обрала вещите от стаята и изчезнала (завинаги?), после пристигна Бог и ме уведоми, че трябвало да освобождаваме хотела. Облякох се допих останалото в бутилката.

В Бургас си купих нова бутилка и се разхождах по плажа. Вчера сутринта тук се разхождахме и целувахме със Светла. Духаше силен

вятър. Пушех цигара след цигара и пиех.

Във влака избягах от групата и се настаних, през три вагона в едно празно купе с моята нова бутилка. Никой не влезе в купето до Кристалния град. Срегнах другите на гарата. Светла изрази загрижеността на цялата компания — през цялото време се тревожили за мен. Много мило!

Преспяхме с Бог в „Храма на веселието“ и на другия ден крачехме уверено към първия ми учебен ден. Отложих тренировките си за следобед. Бог бе следобед на училище, но дойде с мен. Влязох в аудиторията, всички ме разглеждаха с интерес. Йото не можеше да повярва. Сензация. Упражнението беше повече от скучно, като изключим моментите, в които бях посочен и трябваше да отговарям на някакви въпроси. Преподавателят имаше добро развито чувство за хумор и впоследствие регистрира една двойка — текущ контрол — срещу името ми. В междучасието новите колеги ме успокоиха, че това не е беда — имало вече хора с две и повече двойки. Отново трябваше да догонвам, не се страхувах, защото помнех времето когато ми пишеха по три двойки на упражнение. Какво дръзновение! Посетих още две лекции и в един без четвърт напуснах института олюлявайки се. Вървахме с Йото и се чувствах горд. Шест часа в първия ми учебен ден — много е.

Пред студентския стол срещнахме Тери. Вървеше с някакъв непознат колега. Истински се зарадвах. След този учебен марафон тя бе единствената жена, която можеше да ме разведри.

— Здравей, сладурано! — наведох се да я целуна, но тя се отстъпи и смутено отговори. Застанах до нея и я хванах под мишницата. Тя нежно и безрезултатно се дърпаше. — Какво правиш, моето момиче?

— Ох, остави ме? Много проблеми! Тичам насам-натам.

— Зарежи проблемите! Хайде да ходим да му цапнем по едно.

— Не мога...

— Е, хайде сега! — задърпах я аз. — Само по едно.

— Имам много работа. Остави ме!

— После работата. Всяка работа може да почака.

— Не разбираш ли, че не мога.

— Луд, хайде да вървим! — задърпа ме Йото, от другата страна и сигурно сме били чудесна картинка.

— Чакай малко! Тръгваме! Хайде, Тери! Да вървим!

— Няма да дойда.

— Добре, както искаш! — отчаях се аз. — Но губиш.

— Ей, глупак! — обърна се към мен Йото, след като повървахме малко. — Този бе съпругът на Тери.

— Кой? Този захлупеняк, дето стоеше отстрани ли? Шегуваш се.

— Въобще не се шегувам. Вчера, май, им е била сватбата.

— Боже мой! Кога са успя ли да се оженят. Няма четиридесет дни, откакто я чуках за последен път.

— Четиридесет дни не са малко време. Добрите момичета бързо се омъжват.

— Въобще не съм разбрал.

— От къде ще разбереш? Да не би да искаш някой специално да те намери и да те осведоми. Все пак можеше да не се държиш като идиот.

— Не смятам, че съм виновен. Тя можеше поне да ни представи на съпруга си. Накъде сме сега.

— Аз съм към студентското градче, а ти предполагам към стадиона. Днес цял ден си мечтаеш да свършим, за да отидеш на тренировка.

— Вече не ми се тренира. Хайде да прием по едно.

— Добре! — усмихна се Йото. — Но само по едно.

И съвсем скоро седяхме в механа „Възраждане“. Това, всъщност бе механа „Хайдушка среща“, но излязло някакво постановление и я прекръстили. Йото се осведоми защо не употребявам мастика, отговорих му, че не съм опитвал, но сигурно ще се справя и когато дойде сервитьора поръчахме по една мастика. След миг пред нас стояха две запотени чаши с нежно трепкащи кристали. Йото ми разясни технологията за консумация на мастика.

— Поемаш си дълбоко въздух и, без да го изпускаш, отпиваш голяма глътка, колкото се може по-голяма, когато преглътнеш, изпускаш въздуха.

Спазвайки указанията вдигнах чашата и отпих.

— Не чак толкова голяма! — извика Йото.

Оставих празната чаша, преглътнах и изпуснах въздуха. О, небеса! Това бе невероятно изживяване. Повиках сервитьора и поръчах

още две мастики, тъй като опитния материал се бе изчерпал, а трябваше да продължа упражненията.

— Слушай, Луд! — наставнически подхвана Йото. — Не трябва да пиеш сто грама наведнъж.

— Нали каза голяма глътка.

— Не взех в предвид твоя стандарт. Значи отпихах малка глътка, около тридесет грама. Една чаша трябва да се пие на три пъти.

Пробвах. Сега беше още по-хубаво. Урокът продължаваше. Неусетно мастиките станаха по шест. Йото отбеляза, че за мен това е едно добро начало. Чувствах се отлично, въобразявах си, че ако съм изпил шест водки щях да съм значително по-пиян. Предложих да прием още по едно. Йото не позволи. Платихме и станахме. О, боже мой! Това не бе истина! Моите здрави крака се огъваха, като че ли са от пластелин. В съзнанието ми се извършиха някакви корекции и ме изби на дивотия. В тоалетната пребих някакъв кретен, за да поизтрезнея. Не се получи особен резултат. Запалих цигара в автобуса, въпреки протестите на Йото, който също не бе от най-трезвите. Един пенсионер ми направи забележка, хванах го за дрехите и го повдигнах. Главата му потъна в облак дим, Йото енергично се намеси. Размина му се, но не му се видя страшно, защото отиде при шофьора и го увери за моето непристойно държание. Автобусът спря и се качи един случайно минаващ милиционер. Той разгледа паспорта ми, записа си нещо и ми го върна. Сигурно имаше някаква работа и не му се занимаваше с мен. Автобусът потегли. На следващата спирка пенсионерът слезе и аз слязох след него. Йото изглежда не забеляза. Дядката влезе в някакъв блок и тогава го застигнах. Той се облегна върху пощенските кутии и вдигна треперещи ръце. Оставих го и тръгнах пеша към студентското градче. Навярно нещо се е случило, губят ми се няколко часа. Беше паднала нощта, когато се усетих пред втори блок. Един познат ме осведоми, че Йото е на петия етаж при някаква Сийка. Тръгнах към входа. Портиерката, като че ли ме бе чакала цял живот. Заклучи вратата под носа ми. Разгневих се. Ритнах стъклото и влязох. Портиерката се сви уплашена в един ъгъл. Не предприе нищо, но още същата вечер щеше да напише рапорт, започващ така:

„Студент на име Детелин, отиващ при така наречената Сийка...“

Най-напред се качих до третия етаж и спрях пред стаята на Йото. Почуках, навярно нямаше никой. Заклучено. Разбих вратата —

наистина нямаше никой. Качих се два етажа по-нагоре. Минах покрай една врата, на която висеше ключ. Превъртях ключа и го сложих в джоба си. След миг някаква колежа се опита да излезе от същата врата, изглежда много бързаше. Вътре настъпи суматоха. Търсеха ключа. Дългоочаквания миг настъпи. Отвътре се разчукаха и молеха за помощ. Помощ ли? Попитах какво трябва да направя. Накараха ме да разбия вратата. О, чудесно! Обичам да разбивам врати. Тази ме поизмъчи малко — бях превъртял два пъти ключа. Когато все пак се правих, трите момичета сърдечно ми благодариха. Подадох им ключа, като ги предупредих да не го забравят повече от външната страна на вратата. Те бяха толкова изненадани, че не успяха да ми кажат това, което мислеха, но предположил го безпогрешно, тръгнах бързо. Върнах се след половин час и спрях пред вратата на така наречената Сийка. Никой не отговори на чукането. Разбих и тази врата. Нямаше никой. В този момент отнякъде се появи Йото и ме задържа — целият блок бил пълен с ченгета, които ме търсели. Мен? Поизтреснях малко. Качихме се бързо на покрива и оттам се спуснах, с помощта на Йото, в трети блок, който допираше до втори, но бе с два етажа по-нисък, паднах лошо и изтреснях съвсем. Излъгах Йото, че съм добре. Внимателно, накуцвайки напуснах трети блок. Портиерката, която се интересуваше повече от тези, които влизаха, отколкото от тези, които излизаха, не ме забеляза.

Във втори блок наистина ставаше нещо, пред входа му имаше две гъбарки и милиционер, а други двама охраняваха основните нетрадиционни изходи. Защо е нужно всичко това?

Реших, че не е подходящо решение да се установя в къщата на Боги и продължих. Седях в квартирата на Светла и пиех кафе, Бог лежеше върху нейното легло и с възмущение слушаше подвизите ми. Светла нямаше толкова здрави нерви, от появата ми се мотаеше в кухнята. Изморен се отпуснах на другото легло и заспах.

Сънувах цяла нощ кошмари. Блъсках се в някакви стени. Намирах се в някакво много тясно пространство. Въздухът не достигаше. Удрях яростно с главата си. Стената не устоя и рухна. Зад нея имаше друга стена. Всичко бе безсмислено... Крещях. Бог ме събуди. Преместихме се в кухнята и изпушихме по цигара. Бях плувнал във вода. От питието на самоубийците и слабите любовници хранопроводът ми беше изтръпнал, сякаш бях лежал върху него и

затруднил нормалното му оросяване с кръв. Изпих много вода и легнах отново. Кошмарите продължиха.

На сутринта Боги и Светла отидоха на лекции, а аз останах в квартирата. Нямаше да излизам никъде. Заклучиха ме отвън.

Деянията, влизащи в раздела „дребно хулиганство“ губеха давност за 24 часа, ако не бъде заловен извършителя. Не твърдя, че това което извърших вчера е дребно хулиганство, но вярвах, че ще бъде окачествено като такова, съжалявах за вчерашния ден, като че ли имаше смисъл да съжалявам. Бях си противен. Мразех се.

Към един се върнаха Бог и Светла и ме нахраниха. Цял следобед играхме шах с Боги. Светла четеше. Вечерта се прибрах в квартирата уверен, че отново съм се преродил. Сутринта от седем имахме важно упражнение — „Основи на социалистическото бъмбарирание“. Нов предмет. Трябваше да започнем да го учим от втория семестър, но отново променена програмата. Трябваше на всяка цена да посетя това упражнение. Преподавателят бил вманиачен на тема присъствие. Познавах го задочно. Бог имаше сериозни проблеми при него в началото на лятото.

Събудих се много рано. Часовникът бе спрял, радиото на касетофона не работеше. Облякох се и тръгнах в мразовитата нощ. Един след друг се събуждаха прозорците на околните блокове. Института още не бе отворен. Замръзнал на спирката човек ме информира, че е шест без десет. Ужас! Продължих да скитам из скования от студ град. Влязох в една току-що отворила сладкарничка. Вътре не бе по-топло, но двойното кафе, което изпих, ме съживи. Изпуших цигара пред централния вход на академията и влязох. Чистачките ме гледаха любопитно. Намерих аудиторията, влязох и положих глава върху банката. Стори ми се, че мина много време докато пристигна първата от новите ми колежки. Тя поздрави и попита какъв е този ентусиазъм. Нямаше какво да й отговоря, сведох отново глава и продължих дрямката. Пристигнаха и другите, а после и преподавателя — главен асистент, кандидат на социалистическите науки С.О. Цолов. Изправихме се на крака.

— Вие колега, нов ли сте? — попита другарят С.О. Цолов.

— В известен смисъл, да, но всъщност съм от миналата година.

— Не съм ви виждал досега.

— Миналата година прекъснах за незаверен семестър. Отначалото бях в една друга група при вашият колега Конакчийски, но се оказа, че от канцеларията нещо са объркали и трябваше да се преместя в тази група. — На един дъх изпях замислената лъжа.

— Трудно ще вземете подпис от мен, имате шест отсъствия. Ще говоря с Конакчийски.

Мислех си, че трябва да говоря преди него с Конакчийски или по-добре да намеря незабавно Червенокосия и да отидем заедно. Ще бъде най-добре веднага след този час. След направената проверка бях записан в списъка. Нещата вървяха добре.

С.О. Цолов на няколко пъти изказа дълбоко съжаление за времето, което съм му отнел. Той ценеше много времето ни и обеща, че за компенсация ще отнеме седем минути от почивката ни. Даде ни някаква задача и каза да решаваме. Извадих от задния си джоб една смачкана тетрадка и записах условието. Трябваше да се бъмбарират три производствени величини, като символните им стойности се заменят с реалните за съответните месеци. Изглеждаше невероятно тъпа задача. Ако имах някаква смътна представа как се извършва самото бъмбарироване — щях да я реша.

— Колега, защо не работите? — приближи С.О.Цолов към мен. — При Конакчийски не решавате ли такива задачи?

— Знаете ли, имам известни пропуски. Някои неща не съм схванал добре. Но смятам, че в близко бъдеще ще се справям без проблеми. — Бях невероятно плах.

— Подайте ми учебника си!

— Не нося учебника.

— А трябва да го носите. Аз съм предупредил вашите колеги да си носят учебника на упражненията, защото той е необходимо пособие. Подайте ми един учебник!

Отнякъде му подадох — тухла с около 1000 страници. Седях с покорно наведена глава и очаквах другаря С.О.Цолов да ми покаже какво трябва да науча. За следващият път ще прочета нещо. Сега само трябваше да открива незабавно Червенокосия. Дали ходи на училище! Бог трябва да знае координатите му.

7.

Йото не беше тази сутрин на упражнението. Успал се и пристигнал за втория час с великолепно измислено извинение. И жалко, той бе в състояние да предотврати това, което се случи. Какво всъщност се случи? Когато му разказали тръгнал да ме търси.

В някогашният „Храм на веселието“ издържах само цигара време. Тази квартира ми бе опротивяла. Всичко ми бе опротивяло. Всичко. Спомних си как се радвах, че ще живея с Бог и ми стана още по-противно. И този град ми е противен, и тази кръчма... Йото влезе в „Напредък“, когато пиех четвъртата си бира. Той седна на моята маса и се захвана да мълчи, като че ли идваше да ми съобщи нещо неприятно.

— Ще пиеш ли бира? — попитах.

— Ще пия! — той стана.

— Вземи една и за мен!

Донесе две халби, седна и отпи от неговата. Продължи да мълчи. Вбесяваше ме.

— Защо си се разприказвал толкова? — направих опит да се пошегувам. — Какво ти е?

— А на теб?

— Нищо ми няма.

— Сериозно! И какво смяташ да правиш сега? Утре...

— Утре?! Пий, приятелю! — вдигнах чашата си. — Във веселото пиянство удави спомена за утрешния дан!

— Весело пиянство! Твоето не е от най-веселите.

— Беше, някога. Много отдавна. Тогава пиех по-малко и умеех да се смея. Сега ми остана само това! — посочих чашата си.

— И смяташ, че в тази пикня трябва да търсим смисъла на живота си.

— А къде да го търсим. Общозвестно е, че го няма. Всичко е безсмислено, Йото. Нашето пребиваване на този свят е кратко и безсмислено.

— О, я стига глупости!

— Вземи ми още една бира!

— По-добре да се разтърпем малко. Всъщност, ти откога пиеш?

— От малък.

— Питам те сериозно. Казаха ми, че на упражнението при С.О.Цолов си бил доста пиан.

— Простотии. Вчера и тази нощ не съм вкусвал алкохол. Можеш да получиш по-подробна информация от Боги.

— вярвам ти, ти си луд и без алкохол.

— Да, луд съм! — почти изкрещях. Малкото посетители се спогледаха уплашени. — Луд съм! — извиках отново. Мъжът зад тезгяха огледа плахо стените, сякаш търсеше съдействие от табелата, която гласеше: „Културата — дълг на социалистическия гражданин“. Беше съвсем ясно, че повече бира няма да ни даде, затова приех предложението на Йото, отидохме до къщата на Боги. Изпушихме по цигара в антарктическият студ и се върнахме към студентското градче.

На вратата на втори блок имаше залепена заповед на ректора, която уведомяваше, че съм отстранен от общежитие за срок от една година. Въобще не бях настаняван в общежитие, но за всеки случай бях отстранен. Изчаках една голяма група студенти и влязох заедно с тях. Портиерката не ме забеляза. Отпуснах се на едното легло в стаята на Йото и запуших.

— Това, от което имаш нужда, Луд, е една жена. Любов.

— Глупости! Нямам нужда от никого.

— Ако продължаваш да живееш така, ще се погубиш.

— Живея чудесно.

— Браво! На това му казваш чудесно. Защо не се ожениш?

— Няма за кой. Ти би ли се оженил за мен?

— Аз?!

— Ето виждаш ли!

После съм заспал, въобще в последно време постоянно ме избива на сън. Събудих се към три. Единият от съквартирантите на Йото се бе прибрал. Йото предложи да играем бридж. Чудесно! Двамата тръгнахме из блока, за да намерят четвърти. Върнаха се след половин час разгневени. Долу при домакинката имало справки, в които се посочвали куп ненужни неща за живущите — къде и кога са родени, занимавали ли са се с ръководна комсомолска дейност, ходили са на бригади, вместо необходими и полезни данни, като може ли живущия да играе бридж, табла или други игри, може ли да пие и да се люби, да

се бие и т.н. Не намерили четвърти. Започнахме да играем табла със съквартиранта на Йото, а моят приятел отиде за бира. Върна се и донесе „Кристално пиво-оригинално“, нямало обикновено. Това беше най-скапаната бира, който употребявах. След като прекъснах януари, започнах работа в бирената фабрика, като общ работник, навярно защото отново бях решил да спра да пия. Там попаднах на „Кристално пиво“ — невероятно. Такова не пускаха по магазините и до този момент не предполагах, че в нашата слънчева родина се произвежда бира, а само онова нейно жалко подобие, наречено с голямо чувство за хумор по същия начин. На втория месец ме изгониха, защото всеки мой работен ден носел на предприятието загуба от 60 долара (две кашончета от продукцията за износ), както ме увери лично директорът на фабриката. Издадох ми бележка, че съм работил четири месеца, колкото ми беше необходимо. По-късно директорът забранил да се приемат на работа студенти.

Квартиранта на Йото излезе и останахме сами. Не ми се играеше повече табла. Легнах и пак ми се доспа.

— Какво става с Ели? — подхванах сякаш прекъснат разговор.

— Какво да става, хвана се е с един брус, притежател на „Москвич“, който движейки се прави четири дири.

— Е, май не е само заради „Москвич“-а, доколкото си спомням ти си притежател на „Лада“.

— „Лада“-та е на баща ми и той си я прибра, след като я чукнах леко на бригадата.

— И все пак не е заради „Москвич“-а! — Какво ми ставаше защо злобеех?

— Е, добре. Прав си! Когато ни изоставят или победят, или повалят, никога не признаваме истинските причини, а търсим подлостта, пошлостта, егоизма, сребролюбието победителите. Ели просто ме изостави. Изостави ме! Може би, защото съм лош и слаб мъж, или... каквото си искаш мисли.

Вече съжالياх. Причиних му болка. Виртуозно смених темата.

Някъде нагоре се чу дива музика. Заформяше се поредният купон. Попитах Йото, кой живее там. Той се показа на прозореца и установи „Наши хора!“, а това означаваше много. След миг бяхме в центъра на весела, шумна компания. Не познавах всички присъстващи, но те ме познаваха и вече бяха чули за новите ми подвизи. Ракията

свърши. Двама отидоха за алкохол, върнаха се и донесоха промишлени количества вино и коняк. Компанията бавно и съвсем сигурно се опияняваше.

Отнякъде се появи Сержант Джоко. След онзи случай го вкарали в лудницата. За три дни болните и обслужващия персонал се милитаризирали. На петия ден лудницата полудяла. На шестия го изгонили. Баща му го уредил и го изпратили на лечение в чужбина. Там го изтърпели цяла седмица. Екстрадирали го обратно за тяхна сметка. Завръщаше се в института. Имал да взема още два изпита от втори курс. Учебници си търсеше.

Почувствали първите повеи на предстоящата буря, мадамите си тръгнаха. Останахме силна мъжка компания и продължихме. Йото непрекъснато ме убеждаваше, че не бива да правя щуротии, да троша и да се бия. Обещах му и наистина бях убеден, че ще се държа добре. Говорехме с Александър за нещо, от което не мога да си спомня нито дума. Обстановката беше съвсем пияна. Много от нашите съратници нападаха безпаметно в леглата. Свършихме цигарите. Йото и Александър тръгнаха да търсят из блока. Останах сам на масата, не издържах дълго и тръгнах след тях, макар че бях обещал на Йото да не го правя.

В коридора двама се биеха. Познах Александър. Приближих се с мирна инициатива и се опитах да ги разделя. От отворената врата, срещу бойното поле, излезе някакъв и ми стовари няколко тежки удара в мутрата. Опомних се, навярно ми беше сцепена веждата, защото кръв замрежи очите ми. Двамата циркаджии влязоха бързо в стаята и заключиха. Отново погледът ми плувна в кръв, обзе ме ярост и танатос. Вратата бе преграда минимум за емоционалното състояние, в което се намирах. Ударих я и тя се разтвори. Двамата затискаха вътрешната врата. Наивници! Не успях да запазя равновесие и паднах по средата на стаята. Побойниците се възползваха и избягаха преди да съм станал (като си помисля, така беше по-добре). Влезе Александър, гримиран по-точно и от мен и след минути стаята не приличаше на такава. Всичко, което можеше да се счупи бе счупено, всичко, което можеше да се обърне — обърнато. Едва ли хуните са притежавали подобър разрушителен талант. Ударих един касетофон с все сила о пода и той се разби така, че и японската фирма производител, би се затруднила да го сглоби отново. Намерих кибрит и се готвех да запаля

стаята, когато влезе Йото и задърпа. Бях готов да се бия с него, но не го направих, подчиних се. Йото ме поведе по стълбите към горния етаж. Отдолу се чуваше шум и той ме насърчаваше да внимавам. Милиция! Отведе ме в някаква стая. Искях да се върна, за да обясня какво се е случило, не ми позволи. Легнах на едното легло. Красиво момиче с изящна полупрозрачна нощница спираше кръвта от раните на лицето ми. Йото си тръгна Тя избърса очите ми и прогледнах. Плачеше. Тихо, без глас. Беше прекрасна. Затворих очи. Забравих всичко и си мислех само за нея. Поисках да я целуна, но не й го казах. Боже мой, колко я обичах... Неусетно съм заспал.

Събудих се много рано, часовникът до главата ми показваше 5 часа. Станах. Едно от момичетата на другите две легла се надигна и ме запита какво има. Попитах за добрата фея, която се грижеше за мен тази нощ. Отговори ми, че е отишла да спи при една нейна колежка, но не пожела да ми каже стаята. Написах на един лист „ОБИЧАМ ТЕ!“, поставих го върху възглавницата, чиято калъфка бях изцапал и си тръгнах. В коридора се огледах в едно огледало. Изплаших се. Режисьорите на трилъри нямат толкова добро въображение, за да сътворят подобно чудовище.

Потресен слизах по стълбите. Когато за миг спрях пред стаята на портиерката, отнякъде изникнаха двама в униформи и ми сложиха белезници. Поведоха ме твърде грубо към спрялата пред блока гъбарка. Потеглихме, пуснаха дори сирената — караха чудовище.

В подземната част на МВР-то изпразниха джобовете ми и ме блъснаха в една килия. Мумията, която пъхтеше на нара се оказа Александър — обезобразен, съвсем трезвен и примрял от страх, плачеше и зовеше за майка си. Разказа ми какво се бе случило. След като Йото ме отвел, Александър се скатал в някаква стая, но „проклетия алкохол“, както се изразяваше, го извадил оттам и предал в ръцете на органите. Очаквали и мен, накрая се примирили и тръгнаха. Той през цялото време им обяснявал, колко е невинен и мазал тавана и стъклата на патрулната кола с кръв. Закарали го в болницата, за да му вземат кръвна проба за алкохол. Не успели, разбира се, но въпреки това установили, че е пиян, после го докарали тук. Прибрали вещите му и го накарали да подпише някаква декларация, предполагам за нещата, отнети от джобовете му. Александър отказал. Държал се толкова непристойно, че един старшина не издържал и го ударил.

Тогава престъпникът сложил ръцете си на гърба и закрещял: „Бийте ме, палачи!“. Това го бил учил по история. Имал добър шанс, защото специална заповед на директора на същото управление изрично забранявала побоя над арестантите. Директорът бил хуманист. Това не е лошо. Александър отново отказал да подпише и му хрумнала интересна идея — нацапал палец в собствената си кръв и го поставил вместо подпис. Вкара ли го в килията. Запял „Интернационалът“, един пиян от съседната килия му пригласял съвсем сполучливо. Милиционерът, който бдял за спокойствието на арестантите успял да ги успокои, едва когато го почерпил с цигара. Александър я изпушил и заспал. Събудил се час преди да дойда и му било много съвместно за всичко, което бе извършил.

Допуши ми се. Повиках бдящия старшина и най-учтиво го помолих за една цигара. Отговори ми, че било забранено. Обясних, че ако не ми даде цигара ще крещя, той сякаш не повярва и аз му демонстрирах, а крещях чудесно. Старшината размаха ръце и извади цигарите си. Почерпи и Александър. Помоли ни да хвърлим угарките навън и да го извикаме, когато свършим. Всъщност беше добър милиционер. Изпушихме цигарите и го повикахме. Той прибра фасовете и направи жест, който би трябвало да означава: „Между нас да си остане!“. Разказах му няколко милиционерски вица. Умря да се смее. Смеех се и аз. Александър скимтеше в ъгъла.

След около час, прекаран чудесно в компанията на нашия пазач ни изведоха. Започнаха скучни, тягостни разпити. Съпрестъпникът ми все още се надяваше, че ще убеди следствените органи в невинността си. Аз отговарях на всички въпроси с „да“, „не“ и любимата ми фраза „не знам“. Дадохме писмени показания. Моите се състояха в изречението: „Не помня, бях пиян!“. Последва едно изтощително разкарване из кабинетите. Имах дори честта да разговарям лично с директора-хуманист. След като разговаряхме близо половин час, той повика един старшина и твърде ядосано попита: „Къде намерихте този стопроцентов идиот?“, а после ни изгони. Преместиха ни в съдебната палата, която бе част от палатата на МВР.

Съдебното заседание се състоя в един кабинет. Председател, съдебни заседатели, прокурор и в известна степен наш адвокат бе един, в момента цивилен, следовател — капитан. Една жена пишеше на машина. Извикаха свидетелите — двамата побойници и един

милиционер. Дадоха показания. След това предоставиха думата на Александър. Разказа следното „Пили сме много, свършили сме цигарите. Той почукал на вратата на съседната стая, оттам излязъл единият от свидетелите (по-високият) и му демонстрирал уменията си по източно бойно изкуство. После съм се появил аз с идеята да ги разтърва...“ Свидетелите твърдяха нещо съвсем различно. Странно! Предоставиха ми възможността да се изкажа и аз повторих почти същата версия, която чистосърдечно разказах на директора на МВР-то. След дълго пиянство, съм излязъл да се поразтърча и съм видял баба си, зарадвал съм се и съм се затичал да я прегърна, в това време излязъл единият от свидетелите (по-високият) и отмъкнал баба ми. Влязъл съм тихо, на пръсти в тяхната стая и съм си взел баба си, а свидетелите от яд преобърнали и изпочупили всичко, след това се впуснали да ме преследват. Оставил съм баба си на сигурно място (тя пък взела та починала преди 4 години, бог да ѝ прости) и съм побягнал от преследвачите. Паднал съм по стъпалата и за това имам толкова нещастен вид. Това е. Имам чувството, че не ми повярваха. Председателят нареди на машинописката да не записва това показание. Жалко! Заседанието продължи с разпит на милиционера...

Съдът се измори и прочете предварително напечатаната присъда. Безпристрастната Темида, която мълчаливо висеше над главата на председателя, раздвижи везните си сякаш искаше да го удари. 15 дни принудителен труд за дребно хулиганство. Съдът каза, че трябва да сме му благодарни, защото нашето деяние трудно може да се класифицира като дребно хулиганство. Това донякъде беше истина.

Преместиха ми отново в МВР-то. Седнахме в нещо като чакалня. Александър продължаваше да хленчи и ме вбесяваше. Като че ли кой знае какво се е случило. Ще ги изкараме тези 15 дни, голяма работа. Ще ни освободят 2 дни преди Нова година. Лошото бе, че щяха да ни свалят косите, а аз съм ръб без коса, но...

След около час ни повикаха в една стая и ни обясниха, че присъдата ще влезе в сила след една седмица. Трябваше да се явим следващия четвъртък в осем сутринта. Една седмица е много време.

— Преди да си тръгнете, трябва да изтупате пътеките! — нареди един старшина, който навярно току-що бе дошъл на работа.

— Не позна! — отговорих зарадвано. — За този вид работа си има хора, които получават заплати.

— А бе, ти къде се намираш? — изкрещя той. Оле, колко бе страшен!

— Като се оглеждам и все ми се струва, че сме в някоя зоологическа градина.

— Сега ще видиш една зоологическа градина!

Той се засили към мен. Бях сигурен, че няма лоши намерения и го посрещнах с гордо вдигната глава. Това съвсем го обезкуражи.

— Хващайте веднага пътеките!

— Хайде, Луд, дай да изтупаме тези проклети пътеки! — подхвана Александър, който се беше опуснал от страх и миришеше.

— Пъзльо! — не сдържах разочарованието си.

— Хайде, момчета — пътеките! — обади се по-спокойно същият старшина след като ни върнаха вещите.

— Няма! — поддържах спокойния тон.

— Няма да излезете оттук, докато не ги изтупате!

— Добре! — казах, като че ли след миг ще заспя и изкрещях. — Добре! — повторих, усмигнах се и изкрещях отново.

В Стаята нахлу началникът и старшините се изпънаха.

— Какво става тук? Тези идиоти още ли не са се пръждосали ли?

— Другарю подполковник, те не искат да изтупат пътеките.

— Махайте ги веднага! — изсъска и излезе, удряйки здраво вратата.

Дадох ни да подпишем декларация, че срещу нас не е проявено насилие. Наистина не бе проявено, но в напечатаната декларация имаше правописна грешка. Не, че отказвах да я подпиша, просто обърнах внимание. Това взриви нервите на моя опонент, той скочи, повали ме на земята и започна да ме рита безмилостно. Отново крещях, този път имах достатъчно основание. Не усетих кога е влязъл директорът-хуманист, но видях колко енергия употреби, за да усмири подивелия си подчинен. После го изгони и нареди веднага да бъдем изхвърлени. Изхвърлиха ми. Минах и без декларация.

Александър се ядосваше, че е толкова лош и пропаднал. Не го слушах, трябваше да намеря Червенокосия. Развих му плана си, но той отказа, навярно беше прозрял, че е опасно да дружи повече с мен и тръгна в друга посока. Къде ли можеше да се пилее Пил.

Във „Факел“ срещнах Терцата. Той ми даде някаква мижава информация. Обиколих три-четири квартири и когато отчаян и

изморен от дългото тичане влязох в „Зора“, за да изпия халба бира, го намерих. Седеше с някакъв непознат и пиеше. Разказах му всичко и тръгнахме. От една квартира купихме уиски, а после и кутия бонбони. Пил влезе в съдебната зала и след десет минути излезе сияещ. Наказанието ми било заменено с глоба в размер на 50 лева. Опитал да оправи и Александър, но рушветът бил прекалено скромен. Бяхме се класирали в последния момент. Утре щяло да бъде късно. Задлъжнях към Червенокосия с 80 лева и почерпка, разбира се.

В къщата на Боги бе доста студено. През отворения прозорец нахлуваше ледения дъх на мразовитата декемврийска нощ. Направих си компрес за лицето. Погледнах в огледалото и видях картина на художник-модернист. Дълго пуших и размишлявах.

Събудих се на другия ден и до вечерта не излизах никъде. Привечер пристигнаха Боги и Светла. Прекалиха с морализма и си тръгнаха.

Сутринта на следващия ден тренирах на стадиона. А когато се прибрах, Александър ме чакаше пред квартирата. Заместник-ректора проф. Иванов наредил да се явим незабавно при него. Това не ме касаеше особено. Александър бе поизтрезнял от уплахата и сега непрекъснато се питаше какво да прави.

Казах му, че няма да изнасилвам ситуацията и ще оставя всичко на самотек. Няма да се явя при професор Иванов, защото няма какво да му кажа. Разказах как съм се отървал от принудителния труд, като изтъкнах, че е твърде късно и той да се отърве по същия начин. Той каза, че ще намери някакъв друг начин, защото не иска да бъде затворник и никога, за нищо на света няма да стане, а ако по силата на някакви ненормални обстоятелства се превърне в такъв ще предпочете да премине в небитието, тъй като се е родил свободен човек. Попита ме за някакъв сигурен начин да влезе в болницата. Развих му няколко варианта, но с оглед на положението, най-сигурният би бил инфекция на крака. Бях го правил в казармата и си спестих пет месеца чанч и унижения. Трябваше да си купи игла и спринцовка за еднократна употреба и да си инжектира половин кубически сантиметър нафта между палеца и показалеца, ако има шанс не му отрязват крака, престоява месец-два в болницата, напълват го с антибиотици и пълни упойки, а след това го изписват и още три-четири месеца е нетрудоспособен. Александър реши, че в краен случай ще пробва

описаният метод, освен това няма да се яви при Иванов, защото и той няма какво да му каже и си тръгна, а аз легнах и спях до тъмно.

Вечерях в студентския стол и се отбих в „Напредък“. Там седеше Йото с Малкия и още двама. Йото бе ужасяващо пиян. Малкият каза, че не е изтрезнявал от три дни. Отказах да пия, не защото отново бях решил да ставам нов човек, просто, колкото и да не е просто, не ми се пиеше. Помогнах да отнесем Йото. На излизане съборихме две кофи за боклук. Моментално изникна патрулната кола, през последните 3–4 дни непрекъснато циркулираше около студентския град.

— Пак ли ти, бе? — облеци се старшината.

— Този път съм съвсем трезвен. Ето! — приближих и духнах в лицето му. Той така се изненада, че не отрони дума повече, качи се в лунохода и отлетя. Във втори блок не ме допуснаха, поверих Йото на другите и влязох в студентската сладкарница. Взех си кафе и кола и седнах на една полупразна маса. Тези, които седяха до този момент на масата се разбързаха и станаха, малко по-късно ги видях на съседната маса. Заведението се пълнеше все повече и повече. Скоро щяха да пуснат някакъв филм по видеото. Празни места не останаха, освен на моята маса. Столовете бяха заварени и не можеха да се местят. Някои влизаха, оглеждаха се и си тръгваха, никой дори не попита свободни ли са местата, това бе чудесно. Реших да остана до края на работното време. Взех си още кафе. Пристигна Пил и седна при мен. Сега вече е повече от сигурно, че другите два стола ще си останат празни.

— Яко си закъсал, Луд!

— Не бих казал. Две-три пиянства — голяма работа.

— Ти какво разбираш под закъсване?

— Ще се оправя! Слушай, Пил, искам да се любя с някоя!

Червенокосият се разсмя гръмко и това ме раздразни.

— Какво се смееш?! Искам да се любя. Имам нужда от любов.

— И с каква мадама искаш да го правиш?

— С каквато и да е. Всъщност, да не е някоя мръсотия.

— С богиня? — Пил отново се разсмя.

— Престани да се смееш.

— Предизвикваш ме. Не мога да си представя някоя, която ще пожелае да легне с теб.

— Глупак!

— Пробвай! Попитай която си поискаш жена в тази сладкарница и чуй отговора ѝ! — Червенокосият, май, беше прав. — Всъщност познавам един рисков фактор, мога да ти го осигуря за утре вечер.

— Много ли е скапана?

— Напротив — страхотна мадама, това ще ти го декларира всеки виетнамец в околността. — Пил продължаваше да се смее. — С малко повече шанс може да се отървеш само с някое катарче.

— Добре, доведи ми я утре!

— Ще ти я доведе, но се запаси с антибиотик, защото тя не си носи.

Допих си кафето и си тръгнах.

Пристигнаха с Пил на другия ден след обяд. Червенокосият веднага изчезна. Когато я докоснах забравих всичко. А тя беше наистина страхотна.

Три дни не излизахме от „Храма на веселието“. Толкова много любов... На следващият ден се явих на изпит пред КАТ. Допуснах груба грешка. Скитах още два дни из Кристалния град и заминах за София. Отново гостувах на сестра си. Разказах ѝ почти всичко.

8.

След една скучна и бездушна новогодишна нощ, няколко отчаяни пиянства и мрачно, безсмислено, двуседмично безделие в София, в качеството на гост у прекрасната си сестричка се прибрах в Кристалния град. Избягнах традиционната война около единствения автобус, тръгвайки пеша в студа и тъмнината. Изненадах се, когато видях, че в квартирата ми свети. Вътре бяха почти всички — Боги, Светла, Йото, Върхът, Червенокосият, Малкият и още две колежки, които нямах честта да познавам.

— Ето го и Лудият! — изненада се малкото бирено човече.

— Какво те води насам? — в същия тон попита Пил. — Да не би да си пристигнал за подписи.

— Разбира се! — отговорих безочливо, подразнен от иронията на Пил, всъщност нямах намерение да се опитвам, дори да събирам подписи. — Мисля, че нямам особени проблеми.

— Е, това е мъжка приказка! — искрено се зарадва Бог. — А вие тук сте се разхленчили: „Какво ще правя по ОЧЗ!“, „Как ще се оправя с Неделчев!“ и не знам какво си.

Думите на Бог ме окуражиха и за пръв път си представих варианта „Вземане на подписи“. До този момент премислях другата възможност — административна заверка. Защо, всъщност, не опитам да си събера подписите. Административната заверка в трудно и несигурно нещо.

— И как ще стане това с подписите? — продължи Пил.

— Лесно! — отговорих и вече бях уверен, че ще успея. Тръгвам с книжката на училище и преподавателите се разписват, в края на краищата, това им е работата.

— Супер си! — обади се Светла. — Аз не съм ходила на две упражнения и се притеснявам, а ти си ходил на две, при това пиян и не ти пука.

— Да, но той е Лудият Лош! — отбеляза Йото и улови чашата си. — Наздраве, Луд! — Едва сега забелязах колко е пиян.

— Слушай, Луд! Това, което говориш е фантастика, при това ненаучна. Въобще не ме убеждавай, че не ти пука!

— Не ми пука.

И наистина беше така. Обзаложихме се с Пил. Другите продължиха да обсъждат тактиката и стратегията на вземането на подписи. Узнах последните новини в „Академията на боговете“. Професор Иванов продължавал да ме търси. Упорито — както твърдеше Боги. Да не би да очаква рушвет от мен! Александър влязъл в болница. Инфекция! Няколко дни преди това помагал при остъкляването на една тераса и някаква мазна ламарина му се забила в крака, проявил небрежност, не предприел нищо, после пийнал и забравил. Пет-шест пъти е бил на операционната маса, нацепили му хубавичко краката (според самият Александър приличал на телешки шол, миг преди да бъде хвърлен в нагорещената фурна). Пошашавили са го от инжекции — 12 пъти дневно. Днес цялата група ходила да го видят. Бил в отлично настроение, с много добро чувство за хумор описвал болничните си страдания.

Йото заспа на масата. Преместих го на леглото на Бог. Боги ме информира за състоянието на Йото. Беше много загрижен и каза, че се бои за него повече, отколкото за мен. Я, гледай! И защо? Просто Йото не бил изтрезнявал през последните двадесетина дни. Голяма работа. Светла също се намеси и защити тезата, че е много зле. Помолиха ме да се опитам да му въздействам. Олеле, точно аз ли?

После всички, освен Йото, си тръгнаха. Легнах си твърде доволен от себе си. Бях погълнал не повече от сто грама ракия. Спах чудесно и когато часовникът иззвъня в шест и половина, станах с удоволствие. Дали не мога отново да се върна?

Йото седеше вече край масата, пушеше и доунищожаваше останалата от снощи ракия. Попита ме кога съм пристигнал. Казах ме, че трябва да ходим на училище и той много се учуди. Все пак тръгнахме.

Влязохме в аудиторията. Настъпи тишина. Йото убеди всички с два-три красноречиви жеста, че е добре пиян. Подозрения се посипаха и върху моята личност, но разочаровах колегите. Асистентът по ОЧЗ бе в прекрасно настроение, събра всички книжки и ги разписа без да прави каквито и да е проблеми, след това ни пожела успешна сесия и ни освободи. Чудесен асистент.

Отидохме с Йото в една закувалня и закусихме. Йото настояваше да прием бира, решително му се противопоставих. Той каза, че не е очаквал от мен подобни свенливи истории и че съм станал досаден. Изостави ме. Студентската му книжка остана у мен. Изпих две кафета в академичната сладкарница и отидох на лекция. Отново никакви проблеми с подписите. До обяд взех още един и се прибрах в квартирата.

Тъкмо се готвех да поспя, когато влезе Пил и донесе Йото. Струва ми се, че Бог бе прав снощи.

— Как върви събирането на подписите?

— Благодаря, добре! — отговорих обезкуражаващо.

— Ще ходиш ли довечера на стадиона?

— Какво да правя на стадиона?

— О-о, май си забравил! Масовите студентски кросове по случай края на семестъра.

Спомних си. В края на всеки семестър студенти тичаха из града като малоумни. И не от някакъв ентузиазъм, а за да вземат подпис по физкултура. Тези кросове бяха нещо съвсем обичайно и не впечатляваха никой. Как бих могъл да забравя. Имах четири заверени семестъра, което означаваше, че съм участвал в четири инициативи на катедра „Гуменка“. След всяка от тях си обещавах, че упражнението по физкултура ще ми стане първостепенна грижа през следващия семестър и все не се получаваше. Договорихме се да се чакаме в шест без десет пред „Напредък“ и той си тръгна.

Събудих се към пет и разритах Йото. Оказа се, че и той трябва да тича. Извини ми се за тази сутрин. Опитах се да му поговоря, но не се получаваше АЗ да говоря за вредата от алкохола и пиянството. Излизаше иронично и цинично.

Пил ни очакваше и тръгнахме към стадиона. Срегнахме първите групи (пускаха ни на групи, за да не задръстим движението в града). Преподавателите мръзнаха пред лекоатлетическата писта. Йото ме отведе при нашия. Виждайки ме преподавателя остана много учуден, но все пак се подписа на листчето, където бях написал трите си имена и факултетен номер. Трябваше да изчакаме да стартират пет групи пред нас. С Йото бяхме 17 серия. Пил също. Към старта приближиха Малкият и Върхът. Добра компания се учреди, като че ли ще ходим на купон.

Един от преподавателите изпляска глухо и ние стартирахме. Маршрутът ми беше до болка познат и измислен с толкова любов, че не можеше да съкрати, особено през зимата. Минаваше в подножието на хълма, върху който се намираше градският спортен комплекс, около четири кръчми. Бе толкова студено, че тичах с удоволствие. И петимата се движехме с бодро темпо в началото на групата, ако отстрани непознат човек ни наблюдаваше едва ли би прозрял пиянските ни наклонности. Финиширахме. Нашият асистент разписа на Йото книжката, а мен ме прати отново на старта. Такъв беше регламентът. Пил и Върхът също бяха на старта. Нямаше как, освен това си го бяхме заслужили. Йото и Малкият си тръгнаха, а ние стартирахме отново, в 36 серия (за купата „Умен съм“). На моят преподавател пак му се стори недостатъчно. Хрумна ми да го ударя и да си тръгна, но си спомних за баса с Пил. Той нямаше да участва в тази обиколка и беше отвратително щастлив. На старта застанахме с Върхът. Пробягахме отново трасето и получих скъпоценния подпис. Този семестър имам късмет с преподавателя. Във втори курс януари, бягах пет дни по три кроса и още пет дни по стъпалата на катедра „Гуменка“. Тръгнах си. Върхът стартира отново. Не му вървеше с тази „физкултура“. И като Шварценегер да стане, пак ще има проблеми с нея.

На следващия ден няхах никакви проблеми, взех полагащите ми се три подписа. Следобед тренирах на стадиона.

Настъпи денят на истината — сряда. Пристигнал в аудиторията преди всички, седнах и разлистих вчерашните вестници. Влезе другарят С.О.Цолов. Прибрах вестниците и скромно наведох глава. Имах добър план. Преподавателят се правеше, че не ме забелязва, но предполагам му въздействувах, защото явно бе неспокоен. Той забравил това, което искал да ни каже, но нямало нищо страшно — втория семестър сме щели да се видим отново, тъй като изпита по „Основи на социалистическото бъмбарирание“ излизал през юли. Затова ще ни даде подписи и ще ни освободи. Но ще даде подписи на колегите, които го заслужават.

В това време вратата се отвори широко и влезе Йото, влезе по такъв начин, че на всички стана ясна алкохолната фаза в която се намираше. Седна до мен и се опита да ми каже нещо. Алкохолните

пари завоалираха главата ми и за малко да му вляза в положението. Йото положи прилежно глава върху банката и заспа.

Вземането на подписи бе мъчителна процедура. С.О.Цолов проверяваше отсъствията, извинени ли са и тетрадката за упражнения на всеки от колегите. От първите десет, на четирима отказа подпис. Асистентът прочете името на Йото и аз го сръчках. Той бързо разбра какъв е проблема, стана и олюлявайки се приближи до катедрата. Още докато извършваше придвижването, преподавателя отбеляза, че е безсмислено — имал толкова отсъствия, че дори да са извинени, няма да получи подпис. Това не обезсърчи Йото.

— Добре, другаря С.О.Цолов, имам един въпрос към вас, ако ми отговорите правилно — ще напусна института, ако не ми отговорите — ще ми дадете подпис, без да ми гледате отсъствията. — И без да дочака отговор от смаяния асистент, Йото запита: — Кажете ми трите имена на Карл Маркс!

— Как си позволявате? — окопити се С.О. Цолов.

— Как пък да не си позволявам, нали трябва да зная интелектуалното равнище на човека, който ме образова.

— Това е скандално!

— Няма нищо скандално — надигнах се аз. Бе започнало да ми става интересно. — Колегата е любознателен и иска да научи трите имена на идейния вдъхновител на нашето общество.

— Кажете ми трите имена на Карл Маркс.

— На колеги, моля ви!

— Ако ми кажете трите имена на Карл Маркс ще си изтегля документите още днес, ако...

С.О.Цолов взе книжката на Йото и се подписа.

— Благодаря! — Йото си прибра книжката. — И все пак, как може един главен асистент, кандидат на социалистическите науки да не знае трите имена на Карл Маркс...

— Колега, дадох ви подпис, свободен сте!

— ... ами ще ви срещнат на улицата и ще ви попитат, а това ще бъде срам за целия институт...

— Моля ви, колега, вървете си!

— Карл Фридрих Рундемайн! Запомнете ги, за да не се излагате. Срам! Главен асистент — кандидат на социалистическите науки да не знае...

— Дадох ви подпис, вървете си! — С.О.Цолов кипна. Още малко.

— Запомнихте ли ги? Карл Фридрих Рундемайн. Най-добре е да си ги запишете.

— Колега...

— Ще диктувам бавно. Карл... Фридрих...

Отказах се от своя план. Често ситуациите ни предоставят по-добри възможности и от гениално измислените. Решително приближих до катедрата с книжка в ръка.

— Аз също съм за подпис! — заявих нагло.

— О, Луд, видя ли го бе, не знае трите имена на Маркс!

— Тихо! — погледнах смразяващо Йото.

— Добре, ще ви дам подпис, но после си тръгвайте с вашия приятел.

— Веднага! — обещах аз.

С.О.Цолов се разписа в книжката ми. Хванах Йото под ръка и го изведох. Моят приятел продължаваше да крещи: „Карл Фридрих Рундемайн“. Можеше да бъде вече спокоен — асистентът ще помни това име цял живот. В коридора, пред аудиторията изведнъж се промени.

— Откъде ти хрумна тази блестяща идея?

— От безизходицата. Там се ражда гениалното.

— А въпросното име?

— Рових миналата година в една съветска енциклопедия. Не си спомням дали бе точно така, но свърши работа.

— Чудесна че аз имах и друг план.

— Не се съмнявам. Слушай, Луд, да ходим и да полеем някъде това изключително събитие.

— Още една блестяща идея. Тази сутрин си пълен с гениалност, но се страхувам, че ако седнем някъде, ще заспиш и аз ще остана сам. Страшно е когато останеш сам. Имам такова предложение — ти да отидеш в къщата на Боги и да поспиш, а аз ще взема подписи от следващите две лекции. На обяд ще се прибера и ще заформим чудесно пиршество.

— Добре, ще те чакам в квартирата. Пие ми се мастика.

Той ми даде книжката си, аз — ключа. След малко излезе нашата група. С.О.Цолов им събрал книжките и ги подписа без да гледа

отсъствията. Приятен преподавател! Кой ме плашеше, че за едно неизвинено отсъствие не давал подпис!

Не срещнах проблеми с подписите на другите две лекции. Дори Секирев разписа. Прибрах се в квартирата, Йото спеше, легнах и аз. След два часа моят приятел ме събуди и ми напомни, че съм обещал да празнуваме. Отговорих му, че не ми се пие. Той се поразсърди малко и си тръгна. Взех учебника по „Основи на социалистическото бъмбарирание“ — издание на нашия институт и го разлистих. Боже мой! Помислих си, че Боги е учил всичко това и ми стана жал за него. Той се е бъмбарирал. Захвърлих го и взех друг учебник — ОЧЗ (Общочовешки задължения) — отново институтно издание. Този учебник бе писан от кретени, това ми стана ясно веднага след като прочетох два пасажа. Захвърлих и него. Разгледах другите учебници на полицата, разбира се, всички бяха на Бог. Настръхнаха ми косите. Не предполагах, че учим толкова много и само дивотии. Всъщност, какво учим и какви щяхме да станем след евентуалното ни завършване на института — възторжени, пламенни, всеотдайни строители на социализма, а може би и вярващи в светлото бъдеще, с една дума — идиоти с промити мозъци и изтръгнати сърца.

Навън вилнееше леден вятър и въпреки това излязох. В новия си кожух се чувствах великолепно. Вървах съвсем бавно и с радост гледах подтичващите, треперещи хора. Неусетно стигнах в студентското градче. Столът не беше отворил, изпих две кафета в студентската сладкарница. Вечерях и отново тръгнах из студа. Подминах квартирата си. Не ми се оставаше сам. Малко по-надолу срещнах отдавнашна позната. Отиваше на някакъв купон в четвърти блок. Покани ме, но обясних, че е изключено. Изпихме по една водка във „Фея“-та. Тя бе чувала за моите истории и искаше да узнае подробности от самия мен. Отказах да говоря и тя започна да приказва за себе си. После забеляза, че ме отегчава и предложи да ставаме. Направихме го. На път към студентския град, тя каза, че купонът на който отиваше щял да бъде много сучен. При това не познавала никой от участниците в него, освен колежката, която я е поканила. Предложих ѝ да посетим квартирата ми. Тя окончателно реши, че няма да отиде на купона. Стори ми се, че дори се зарадва. Когато влязохме, тя извади от чантичката си бутилка водка. До този момент не предполагах, че тази нежна и изящна чантичка, би могла да съдържа такова съкровище.

Бях спал с нея няколко пъти, затова пропуснахме увертюрата, за която нямах и настроение, съблякохме се делово и си легнахме. Нощта ставаше все по-вълшебна. Каква нощ! Скоро забравих всички проблеми и грижи и си мислех само за любов. За първи път не ме натъжи кончината на бутилката, на нашата бутилка, защото всичко беше наше — леглото, голите ни тела и приказната тишина на стаята, и слабата светлина на свещта, и ледения вятър издуващ стъклата на прозорците... и всичко, цялата нощ...

В седем без четвърт, не мигвали дори не помисляли за сън станахме, облякохме се и тръгнахме към института. Вървахме весели и щастливи, не чувстващи умората и безсънието... На входа се разделихме, съвсем просто, като ли че сме се срещнали преди минута, не се разбрахме да се видим отново, но вярвахме, че това непременно ще стане и знаехме, че никога вече няма да изживеем, заедно, такава нощ.

На лекцията от 7 часа взех безпроблемно подпис. Йото бе дошъл в сравнително добро състояние. На последвалото упражнение ударих на камък. Асистентът Гюрчо отказа категорично да ми даде подпис, изведнъж нещо рухна в мен. Натисна ме умора и отпадналост. Умирах за сън. Оставих книжката си на Йото и се върнах в квартирата си. Смятах, че няма да има никакви проблеми на следващата лекция.

Стори ми се, че току-що съм заспал, когато влезе Йото.

— Луд, ставай! Професор баба Бона не ти дава подпис.

— Не се шегувай! Загивам за сън.

— Сериозно! — Йото ми показва книжката.

— Някакви претенции ли имаше към мен?

— Не, даде подписи само на тези, които бяха в залата. Каза, че другите ще я намерят.

— По дяволите! Къде ще я търся сега?!

— Хайде ставай! Ще я намерим. Или в катедрата, или в кабинета на заместник декана.

Станах и тръгнахме. Не бях виждал никога въпросната дама. Йото ми я описваше подробно. В това описание не намирах нищо особено, По което веднага да позная, че е тя. Трябваше преди всичко да разчитам на интуицията си. Миг-два стоях пред катедрата нерешително и най-вече под усърдния натиск на Йото, почуках и влязох. В стаята имаше трима мъже и две жени.

— Добър ден!

— Добър ден! — отговори единият от мъжете и ме загледа въпросително.

Тримата мъже автоматично отпаднаха, разгледах внимателно дамите. Едната беше прекалено млада, за да бъде баба Бона, другата...

— Какво има колега?

— Ами... — Другарката приличаше на описанието дадено ми от Йото, но... — Търся другарката Монова!

— Проверете в кабинета на заместник-декана!

— Благодаря! — въздъгнах с облекчение и излязох.

Йото ме чакаше от вълн. Бях събрал известна доза кураж и докато не съм го разпилял, се втурнах към кабинета. Почуках и влязох. Една жена пишеше на машина. Отново:

— Добър ден!

— Добър ден! — отговори жената без да вдига очи и продължи да чука. Имах достатъчно време, за да я разгледам. В общи линии приличаше на описанието, но ми се струва, че осемдесет процента от жените на тази възраст ще пасват на това описание. Йото въобще не може да ти опише нещо както трябва.

— Какво обичате? — Тя продължи да пише. Стори ми се твърде млада, а и освен това, помислих логически — професор, доктор, заместник декан, пък да работи на пишещата машина при целия необятен административно-бюрократичен институт в „Академията“. Малко вероятно. Навярно това е секретарката на заместник-декана. Жената спря и ме погледна с очакване.

— Извинявайте, търся професор Монова! Тя не съдържа усмивката си и веднага проумях грешката, която бях допуснал.

— Тъй ли, колега? И за какво ви е професор Монова?

— Ох, извинявайте! Идвам от стадиона, досега тичах за подпис по физическо. Счупих си очилата и съм много разстроен. Идвам при вас за подпис, не успях да дойда на последната ви лекция.

— Колега, вие не само сте пропуснали последната ми лекция, вие въобще не сте идвали на моите лекции. Сигурна съм, че ви виждам за първи път.

— Аз... понеже съм без очила. Може би ще си спомните ако бях с очила. Имам пропуснати две-три лекции, но общо взето съм присъствал.

Помислих си, че може да ми даде нейните очила и малко се смутих (но тогава как да те види, глупчо?). Бях вложил цялата си артистичност. Тя клатеше тъжно глава. Нещата не вървяха добре.

— Добре, ще ви дам подпис, но трябва преди това да видя тетрадката с лекциите ви.

Това ме разби тотално, нямаше защо повече да играя, смънках едно „добре“, после „Довиждане!“ и си тръгнах.

Ето бях вече два подписа пасив и то точно, където най-не очаквах. Като си помисля само — взех подпис от С.О.Цолов, от Секирев, от представителя на катедра „Гуменка“ и от други страшилища на студентската младеж в Кристал сити, а не успях да взема от асистента Гюрчо, който бе на моята възраст и от добрата баба Бона, за която се говореше само хубави неща. Веднъж заплашила двама колеги, на една своя лекция: „Вие двамата, ако продължавате да си говорите, на изпита повече от пет няма да ви пиша!“

9.

В петък кампанията по събирането на подписи приключи. Останах с два не взети, едно изключително постижение. Досега винаги съм приключвал с пет и повече пасив и никога не съм ходил по-малко на училище. Върхът беше в края на втори курс — липсваха ми девет подписа. Положението се усложняваше и от обстоятелството — масово заминаване на преподавателите на почивка в една вила на брега на морето. Вилата принадлежеше на института. Заминаха веднага след като завърши семестъра. Отчаян ходех от катедра в катедра. Сякаш се бяха наговорили. Всички, които ми трябваха — заминали. Срегнах Червенокосия. Той бе минус десет подписа и малко се поуспокоих. На другия ден тръгнахме с Пил на стоп към морето — едно лудо и ненормално пътуване. Нощта прекарахме в един храсталак край Варна. Намерихме въпросната вила на следния ден по обяд. Преподавателите лежах на плажа щастливи, доволни, отпуснати. Това като че ли не бяха нашите преподаватели — тези умееха да се смеят. Възникна нов проблем — нито аз, нито Пил познавахме лицата, които ни интересуваха. Видях един асистент, който ми беше преподавал в първи курс. Приблжихме, поздравих ги и внимателно попитах за доцент Христов. „Ами, ето го до мен“ — тихо отговори асистентът, но Христов го чу. Оправдах се със силното слънце, което ме заслепило. Помолих го да ми разпише, стори ми се, че го направи с удоволствие. Огледах се. Пил също се оглеждаше. Нямах как попитах доцент Христов да ле не е виждал някъде другарката Ангелова. Тя, разбира се, се оказа до него и когато я помолих да ми подпише весело се разсмя. Насъбраха се много преподаватели и ни оградиха с Червенокосия. Съвсем точно констатираха, че не ги познаваме, а ги търсим, за да ни дадат подписи, които удостоверяват, че сме били на техни лекции или упражнения. Направиха го с превъзходно чувство за хумор. Ние с Пил отрекохме категорично. Бяхме се превърнали в източник на веселие за тези слънца на науката.

— Така... значи сте втори курс, специалност..., аз съм ви преподавал. — Един мъж се отдели от групата. — Вие трябва да ми

кажете кой предмет и как се казвам, за да получите подпис.

Шах с пешката! Спогледахме се с Пил. Кофти въпрос. Червенокосият назова някакво име и всички избухнаха в смях. Той се оправда, че в плажен костюм хората изглеждат съвсем различно.

— Добре, от три пъти. Вторият път се обадох аз и интуицията не ме подведе. Бях съвсем точен, а той много учуден.

— Елате да ви дам подпис, колега! Елате и вие! — обърна се към Пил. Разписа, а след това високо обявяваше предмета и преподавателя. Извикания артистично се приближаваше и, с императорска суетност, слагаше подписа си. Стояхме с Пил встрани и не вярвахме на очите си. Малък плажен театър. След като подписите бяха събрани, нашият благодетел тържествено ни връчи книжките (последваха аплодисменти) и ни покани на обяд. Невероятно. Държеше се с нас като с племеници. След вкусния обяд в стола на вилата ни изпрати и пожела приятно пътуване. Страхотно мил човек. Десет дни по-късно ми изрисува една двойка (на Пил също), а наесен ме връща три пъти и ми писа три, само защото сме били приятели.

Не се притеснявах за двата подписа. Щях да ги получа.

След обяда, ако помията в студентския стол, въобще може да се нарече така, минах да видя Светла и Боги. В квартирата им цареше меланхолия и отчаяние. Бог предложи да седнем в кухнята, защото госпожицата възнамерявала да поспи. Нямах нищо против. На влизане Светла повика Бог и влязох сам в кухнята. Миг след мен влезе и той, извади бутилка водка и напълни две чаши.

— Е, как върви? — попита той привидно, нехайно, след като отпихме.

— Добре, в общи линии! — Разказах последната седмица от живота си. Усещах, че нещо не е наред. — А при вас?

— Взех си всички подписи, но Светла...

На Бог не му се говореше.

— Какво Светла?

— Доцент Неделчев не й дава подпис.

— Защо?

— Просто ей така — не й дава. Не му била ходила на лекции, бил я виждал само два пъти... А бе, ще ти кажа направо — иска да я чука.

— Мръсник!

— Обещах на Светла да не ти казвам, но ме подтиска и трябва да го споделя с някой. Поканил я в къщи да поговорят, щял да ѝ даде подпис и уточнят подробности за изпита.

— Мръсник! — повторих аз и си налях нова чаша. Забелязах, че нервнича.

— Какво бих могъл да направя аз като неин приятел? Как да я защитя? Кой съм аз и какво да направя? Обезличават ни, Луд. Обезличават ни като мъже, обезличават ни като хора.

— Кога е поканена?

— Тази вечер в шест.

— Ще отиде ли?

— Няма друг начин. Каза, че ще отиде и ще си държи умно и възпитано, поне подпис да си вземе. Пък изпита... но няма да легне с него.

— Тя е изключителна дама. Ще се справи. Вярвай ѝ!

— Вярвам ѝ.

Обърнах разговора в друга посока — Йото. Казах му, че и аз съм започнал да се плаша. После опитах с малко хумор — нищо не се получи. Боги не се усмихна дори, сякаш не беше той. Допихме водката и тръгнах.

В „Зора“ намерих Йото и Пил. Изпих една водка и отвлякох Йото в квартирата си. Казах му да се стегне, защото ни предстои важна работа. Йото не бе трезвен, но в никакъв случай — пиан, той пиеше непрестанно вече почти месец и бе достигнал фазата, която и аз неведнъж съм достигал — алкохолът просто преминава през организма без да влошава състоянието. Обясних му какво трябва да направим, съгласи се, в това състояние на леко опиянение беше откачен и луд почти колкото мен. По мое нареждане взе две празни винени бутилки в платнена торбичка и тръгнахме. Часът бе едва пет. Отбихме се в една безименна кръчма и пихме по една ракия, най-вече, заради студа.

В шест без десет застанахме във входа на отсрещния блок. — Я, асистент Гюрчо, и той ли живее тук! — изненада се Йото.

— Чудесно, с един куршум два заека. Асистентът Гюрчо влезе при нас и докато затваряше вратата, го хванах с лявата ръка за реверите на балтона и го блъснах в стената, в същият миг с дясната ръка разтворих автоматичния нож на Червенокосия Пил пред лицето му. Тези ножове предизвикват невероятен ефект.

— Ако гъкнеш, ще те заколя! — обявих аз, съвсем излишно, защото Гюрчо трепереше и нямаше никакво намерение да гъква. — Дължите ми един подпис.

— Колега, моля ви! Аз...

— Най-добре е, според мен — спокойно започна да го убеждава Йото — да му дадете подпис, защото той е много откачен и не му пука от нищо.

— Но, разбира се. Дайте си книжката! Аз, въобще не съм си мислил да не ви давам подпис. Дори в справката, която съм внесъл в канцеларията на факултета съм писал, че на всички съм дал подпис.

— А защо тогава, онзи ден не ми даде?

— Ами, аз... просто така.

— Просто така, а? — отпуснах го и извадих книжката. В дясната ръка още стисках ножа. Той трепереше. — Ще ни дадете подпис, но трябва да ни унижите, да ви помолим, да ви се поклоним, за да стане ясно, че вие стоите високо над нас и от вас зависи съдбата ни! А ние сме нищожества, които трябва да просят вашето благоволение! Нали? Ние сме безлични нищожества! Бях се въодушевил. От гняв, ръката с която стисках ножа трепереше. Асистентът разписа бързо и взе първите 16 стъпала на един дъх. Навярно при други обстоятелства чакаше асансьор.

— Мърша! — изкрещях след него.

Напуснахме блока и се приютихме в съседния, откъдето също можеше да се наблюдава входа на Неделчев. Шест часа бе минало, а Светла я нямаше. Тя обикновено закъснява, особено, когато отива при някой, на когото не държи никак.

Йото сподели опасения, че може да е дошла малко преди нас или докато сме се разправяли с Гюрчо. Отхвърлих ги, но след още четвърт час ми се стори съвсем вероятно. Имаше и друга вероятност, да се е отказала. Решихме да изпусим по една цигара, да проверим дали Светла не е вече горе и да си тръгваме. Свърших своята и чаках Йото да свърши, когато тя се появи — елегантна и прекрасна, както винаги. Изпусихме още по цигара.

— Е, приятелю, настъпи нашият час. Всичко ти е ясно, нали?

— Да. Тръгваме! — отговори помощник-ръководителя на експедицията.

Блока, в който влезе Светла ми беше до болка познат. В първи курс ми бяха набутали едно упражнение от седем. Правех, струвах се не успях да го посетя — цял семестър. Появих се последния път. Асистента Петров много се учуди. Обясних му чистосърдечно, че не съм в състояние да ставам толкова рано. С педагогически усет и перверзно чувство за хумор, асистента обяви, че би могъл да ми даде подпис, само ако в продължение на една седмица го събуждам всяка сутрин в шест и половина. Остави ми адреса си, а той бе в същия блок, девети етаж, семейство Петрови. По онова време живеех в студентското градче. Половината му обитатели бяха ангажирани с моето събуждане в шест. Ставах, обличах се и, понякога на бегом, пристигах до тук. Позвънявах. Показваше се винаги самият Петров. От любопитство исках да видя как изглеждаше съпругата му, но не ми се отдаде. И така:

— Добро утро, другарю Петров!

— Добро утро, колега!

— Желая ви приятен ден!

— И на вас, колега!

И си тръгнах. На седмия ден ми подписа и ми пожела приятна сесия. Но си му го върнах след изпита, всъщност изпита бе при един много добър професор. След изпита започнах да го будя всяка нощ, различно в един, два, три, четири часа.

— Добро утро, другарю Петров!

Той тряскаше вратата. После започна да си изключва звънеца. Това не помагаше, блъсках по вратата докато излезе. Веднъж на третия или четвъртия месец нервите му не издържаха. Нахвърли се върху мен. Не му провървя. Тогава видях жена му. Невероятна мадама. Така и предполагах. Такива простащи се женят винаги за готини жени.

С Йото стояхме на площадката пред апартамента на Неделчев. Позвъних дълго и после веднага късо — уговорения сигнал за студенти. Никаква реакция от вътре. Позвъних отново. И отново. Чу се отварянето на някаква врата и стъпки. Вратата се откряна и в пролуката лъсна ръбестото, мазно лице на Неделчев. Малко под него видях веригата.

— Добър вечер, другарю Неделчев! — казах любезно.

— Добър вечер, колеги!

— Искаме да поговорим с вас! — Йото тръсна торбата и двете бутилки звъннаха прочувствено. Това беше паролата.

— Съжалявам, колеги, но съм много зает. Защо не дойдете друг път, да кажем утре вечер?

— Много е спешно!

— Не мога да ви приема сега. Разберете ме! — Той свали веригата (о, каква непредпазливост!) и се показа целият. — Минете към десет.

— Десет! Другарю Неделчев! — внимателно тръгнах към него, като че ли исках да му прошепна нещо. — Вижте сега!

И влязох.

— Но, колега, моля ви! — той припкаше зад мен.

Чух как Йото затвори външната врата. Влязох в хола. Светла седеше в един фотьойл и пушеше. Един от шкафовете, на голямата библиотека бе отворен и приличаше на корекомска витрина — рушвети. Представих си как малко преди да дойдем, Неделчев ѝ е предложил уиски и я е оставил сама да избере марката. Трудно беше.

— Колеги, колеги! — пискаше зад мен доцентът.

— Я, Светла! Какво правиш тук, скъпа! — изненадах се аз. Тя не ме погледна. Йото мина покрай мен и увеличи малко звука на телевизора, всъщност работеше видеомагнетофона — клипове, разбира се, най-новите.

Обърнах се светкавично и повалих Неделчев на земята, седнах върху гърдите му и отворих автоматичния нож. Бе толкова шашнат, че не реагира, изобщо. Йото отиде да успокои Светла.

— Ще те убия, ей! Като пиле ще те коля! Да не си посмял да си отвориш гадната уста! — Погалих гладкообръснатата му гушка с хладната стомана.

Йото намали телевизора и това даде възможност на Светла да се надвеси над мен.

— Махай се, защото и ти ще пострадаш! — изкрещях в лицето ѝ.

Съзряла яростта в очите ми, тя седна отново.

— Слушай, мръсен, дърт пръч, тази мадама е моя и само моя. Никой няма право да я притежава. Разбра ли?

— Да! — простена той.

— Така! — направих му, съвсем хладнокръвно една драскотина под брадичката. Сега ще ѝ дадеш подпис, нали?

— Добре! — сякаш говореше с краката си.

— Имаш късмет — ще живееш! — направих му още една драскотина. — Но ще видим до кога. Тя е умно момиче, нали?

Отговорът се забави и натиснах с острието адамовата му ябълка. Необходимо беше само едно леко усилие. Съвсем леко...

— Да! — простена той.

— Това означава ли, че би трябвало да няма проблеми с изпита при вас, нали?

— Да!

— А, ако не го вземе, кой ще бъде виновен?

— Аз!

— Много добре. Ще платиш с живота си.

— Добре!

— Трябва ли да уведомя другарката Неделчева за нашия договор?

— Не, моля ви! Нали се разбрахме. Мъжка приказка.

— Чудесно!

Йото стоеше до главата ми държеше студентската книжка на Светла. Станах. Неделчев се надигна. Не беше на себе си от страх. Взех химикалката. Трепереше. Направих му жест да почака, трябва да се поуспокои. Светла плачеше. Подписа и тръгнахме. На излизане му пожелах да не се срещаме повече.

В асансьора Светла все още плачеше. Пред блока избухна и ме заудря в гърдите.

— Ти нямаш право да се месиш! Защо го направи?

— Стига! — магнах й ръцете от гърдите си.

— Нямаш право да се месиш! Нямахте право да идваш тук! Нямахте право! Остави ме на мира! Това не е твоя работа...

— Моя работа е, защото... защото те обичам. Обичам те!

И тръгнах бързо. Йото подтичваше след мен. Бутилките дрънчаха в платнената торбичка и ме вбесяваха. Защо не ги изхвърли тези проклети бутилки. По дяволите!

Връхлетях в квартирата и се хвърлих на леглото. Йото влезе след мен, а така ми се искаше да го няма. О, колко ми се искаше да бъда сам, защото плачех.

— Ще пийнем ли?

Не отговорих. Бях забил глава във възглавницата и стисках отчаяно зъби. След достатъчно дълга пауза, той повтори въпроса си. Отговори без да вдигам глава.

— Няма какво!

— Напротив! Виж!

Обърнах се, на масата важно стояха три бутилки уиски, все качественни марки. Йото сияеше.

— За здравето на другаря Неделчев!

10.

В неделя отидохме с Йото в болницата при Александър. Купихме му портокали и различни сладкиши. Александър се зарадва много. Кракът му оздравявал, намалили му инжекциите. Предстоеше му още една операция — присаждане на кожа на крака (ако можеха и мозък да му присъдят, всъщност и аз се нуждаех от подобна операция, уви!), но той ни увери, че няма страшно.

На тръгване срещнахме Боги и Светла, а пред болницата Пил и още двама. Светът е прекрасен, когато имаш приятели.

Йото ми беше донесъл своята тетрадка с лекциите на баба Бона. Нямахме доста лекции, но щеше да свърши работа. Разглюбих внимателно тетрадката, монтирах ѝ нова корица и я дадох на Йото да я напише.

На другия ден намерих другарката Монова. Тя разгледа внимателно тетрадката — следи от фалшификация нямаше. Каза, че липсвали някои лекции и то фундаментални (естествено). Бях предвидил подобна насока на разговора и затова си бях омотал с бинт дясната ръка. Тя, разбира се, ме накара да препиша липсващите лекции. Отговорих и, че с удоволствие бих го направил, но... показах ѝ ръката си, бинтът над палеца се жълтееше от реванола. Случило се нещастие, а и липсващите лекции ги имам, тъй като и миналата година съм учил пети семестър. Подписа.

Слязох в канцеларията на факултета. Секретарката, която ме познаваше много добре след миналогодишните скандали, около моето прекъсване, ме гледа минута-две като възкръснал. Поднесох ѝ книжката със събраните подписи. Тя я разгледа недоумяващо.

— Не мога да ви заверя семестъра!

— Моля?!

— Другарят Иванов, заместник ректора е наредил да не заверяваме семестъра. Явете се при него и се разберете!

— Откъде накъде, той ще нарежда да не ми се заверява семестъра. Аз съм напълно редовен. Събрал съм всички подписи.

— Идете и се разберете с професор Иванов! — тя ми подаде книжката.

— Семестърът се заверява въз основа на подписите, а не според прищевките на някакъв изкуфял професор! — Отново ме обземаха бесовете, Миналата година доста се карахме със същия професор и имах достатъчно основание да смятам (и дори да твърдя), че е изкуфял.

— Нищо не мога да направя. Идете при професор...

— Добре, ще отида, но ще се върна! — И така затворих вратата, че бравата остана в ръката ми. Захвърлих я.

Изпушихме с Йото по цигара пред входа на института. Обясних ми как стоят нещата. Изпратих го да учи във втори блок. Той обеща, че няма да вкуси алкохол. Постоях още малко, запалих нова цигара. Поуспокоих се, но не до там, че да понеса заместник ректора. Имаше ли смисъл въобще да ходя при професор Иванов. Да, но не днес. Днес не бих могъл да изтърпя идиотщината му.

Прибрах се в квартирата. Пуших, размотавах се. Отидох и обядвах в студентския стол. Отбих се да видя Йото. Скарах се с портиерката — отвратителна женица. Той наистина четеше — Хемингуей — „За кого бие камбаната“ (за кого бие наистина?!).

— Слушай, приятелю, махни тези книжки, вземи учебника, в други ден си на изпит.

— Мисля, че и ти си тогава.

— Мен ме остави. Моята е друга. Всъщност, какво можеш да ми предложиш за подготовка.

— За първият изпит ли?

— Да.

— Вземи си от онази купчина каквото си избереш, без зеления учебник.

Избрах си друг учебник. Прегледах конспектите и датите на изпитите.

— Вземи си и конспект, имам няколко.

— Добре. Има вероятност да си тръгна. Ще се видим на изпита. И да учиш!

— Слушам! Чао, Луд!

Върнах се в квартирата и разгледах учебника. Нищо по-различно от учебниците на Боги. Захвърлих го и цял ден пропилях в

нищоправене.

На другата сутрин в осен часа патрулирах пред кабинета на заместник ректора, пред кабинета на професор Иванов, разбира се, защото имаше още пет-шест заместник ректори. Към девет слязох в барчето на преподавателите. Барманът — студент-връзка, отказа да ми даде кафе, като се обоснова с мотива, че тук не ми е мястото. Направих ми компромис и излъгах, че професор Иванов ме е изпратил да го чакам тук. Изпих две кафета. Зам.-ректорът още го нямаше. Чаках много. Насъбраха се и други. Най-после дойде. Покани ме незабавно.

— Така! Появихте се. И какво ще правим сега? Ректорското ръководство оцени вашето поведение като непристойно и реши на специално ваше заседание да обсъди вашия случай.

— Чест е за мен. Кога ще състои това заседание? И не трябваше ли вече да се е състояло?

— Може би ще се наложи да си починете една година.

— Ще ви припомня, защото знам, че не сте особено добре с паметта, че вече почивах една година и то точно поради професионалната некомпетентност на същото това ръководство.

— Как си позволявате да говорите така? — Иванов се надигна, после изглежда си спомни нещо и седна отново. — Всъщност, вие си позволявате твърде много недостойни за социалистическия студент неща. — Разлисти някакви листове. — Ето! Ходите редовно пиян на училище. — Това „редовно“ звучеше твърде абсурдно в съчетание с „ходите на училище“, дори при наличието на определението „пиян“. — Биете се с преподавателите, извършвате погроми в студентското градче... Имам сигнали, че с нож сте заплашвали преподаватели.

— Да. Всичко това е в зоната на истината. Съзнавам виновността и ще си понеса наказанието! — стараех се да бъда спокоен. — Очаквам мъдрото решение на ректорското ръководство. Не разбирам само, защо трябва да се поставя мораториум върху редовната ми заверка на семестъра. Преди да излезе ректорското решение, аз с всички права на студент, би трябвало да мога да си заверя семестъра и да започна, да се готвя за изпитите.

— Не може така, колега. Трябва да потърпите малко. Ректорския съвет ще се събере утре или най-късно в друг ден и ще реши...

— Защо ми губите времето с вашите простотии?! Аз съм свободен човек...

11.

...и на следващия пристигнах отново. Не ме свърташе в къщи, не ме свърташе изобщо. Човек свиква с всичко, но трябва да знае в какво състояние се намира. А аз не знаех. Студент, прекъснал или изключен, не изключен, не, никой не е в състояние да ме изключи.

Сряда вечер. Зимата беше в разгара си. В някогашната къща на Боги положението бе неописуемо. Водата в бутилките беше замръзнала, по тавана и по стените — сталактити. Включих печката, която щеше да затопли след седмица. Хрумна ми да спя във втори блок при Йото, но реших, че по-добре да не го правя — съдържах предпоставки за пиянство, пък и Йото трябваше да чете. Утре е на изпит. Завих се с всички одеала и кожуха си през глава и заспах.

Спах лошо. Събудих се уморен. Беше съвсем рано, изпуших две-три цигари и тръгнах към „Академията“.

Бе навалял пухкав син сняг. Посинели, весели дечица отиваха на училище.

В осем часа вече чаках пред вратата на заместник ректора. Разбира се, той пристигна към десет.

— Детелине, Детелина, какво ще те правим? — Иванов издаде звук, напомнящ отварянето на бира.

— Правете ме каквото искате!

— Вижте само колко рапорти има срещу вас! Ето! — той ми подаде куп листа. Най-горния от тях бе от портиерката на втори блок — истински шедьовър, следваха от домакинката и домсъвета на същия блок, от С.О.Цолов, от друга портиерка и т.н. — А това ви е присъдата от МВР-то — замректора посочи друг куп листа. — Е, как ти се струва?

— Не е лошо! Толкова млад и толкова известен — усмихнах се развеселен от рапорта на портиерката.

— В това няма нищо смешно! Я ми отговорете, ама съвсем честно вие, така, добре ли се чувствата?

— Отлично, защо?

— Напоследък имам съмнения относно психическото ви състояние, пък и другарите от МВР казаха... Впрочем защо ви наричат „Луд“?

— О, я стига глупости! Искам да знам в какво състояние се намирам в момента и какво трябва да правя?

— Ще чакате! Ректорското ръководство още не е взело отношение относно вашия случай.

— И докога ще чакам? Днес трябваше да бъда на изпит. Административна двойка, заради вашето бездействие.

— Ама, вие, защо не отидохте на изпит?

— Защото не съм си заверил семестъра! — отговорих с ирония, но съвсем напразно.

— Защо не сте си заверили семестъра? Заверете го, явявайте се на изпити, а пък ние ще ви известим решението си.

Нямаше какво повече да кажа. Излязох като напикан. Вървах по коридорите на института смазан, като че ли бях носил трактор. Като на сън влязох в канцеларията на нашия факултет. Някакво чудо беше станало с моята любима секретарка. Навярно, бе заменила обичайната си закуска — кисели краставички с крем-карамел или се беше любила цяла нощ (с кого?). Тя се усмихна приветливо и аз ненадейно станах много учтив, дори поздравих.

— Искам да си изтегля документите! — заявих смутено.

Секретарката ме погледна уплашено.

— Кои документи?

— Как, кои документи? Искам си дипломата от средното образование! Напускам вашия институт.

— Но... как така? Професор Иванов нареди да ви заверя семестъра. Дайте си книжката!

— Не ме интересува! — отново ме обземаха бесове. — Писна ми от простотии! Напускам! Искам си дипломата! Веднага!

— Ще съжалявате! — обади ми се секретарката на задочното обучение.

— Предполагам, се досещате, че това изобщо не е ваша работа.

— Колега, не може така да ви върна документите, трябва да напишете молба до ректора и, след като разреши...

Тръгнах към кабинета на ректора. По стълбите срещнах Бог. Току-що беше излязъл от изпит.

— Втори коридор, за купата „Елате отново“! — обяви той.
— Сериозно?
— Най-сериозно. На есен с песен.
— И защо?
— Дъвчел съм дъвка на някаква лекция и съм се усмихвал.
— Идиотщина. Ето заради това и заради още куп други неща ще се махна. Отивам си. Край!
— Чакай, чакай! Какъв край? Къде си отиваш?
— Напускам института, Отивам при ректора, за да си пусна молба.
— Значи реши?
— Непокколебимо!
— Добре, да отидем, да пийнем по едно. Трябва да чакам Светла в бара на интелектуалеца.
Не можех да откажа. Всяка работа минаваше на заден план, когато Бог предложи да пийнем по едно. Всичко можеше да почака.
Пред института стоеше Малкият като кулата в Пиза.
— О, Малък, как си?
Той вдигна глава, усмихна се и повърна. Околните ни заоглеждаха с възмущение, като че ли имаха значение. Боги започна да се притеснява. Светла бе реконструирала свръх-аза му.
— Къде се издокара така? — ухилих се аз. — В ба-ба-бара на интел-инт...
— Леле, Малък! — възкликна Бог. — Какво си пил?
— Един коняк...
— Колко? — погледнах го аз с категорично недоверие.
— ... и пет диазепана.
— Пет диазепана. И тоя е откачил. И защо? — Нямах па-па-парички. Вчера ме опраскаха по ОЧЗ и изпих всичко. Тази сутрин взех два лева на заем.
Малкият беше друга специалност и „ОЧЗ“-то им излизаше януарска сесия. Имал проблеми с главатаря на катедрата — Плътенишки.
— Какво правиш тука? Върви да си лягаш!
— Отивам на консултация по соц. бъм-бъм-бъм-мъб... — загрузхтя като Трабант.
— ...бар... — опита се да му помогне Боги, но той обясни:

— В бара вече бях. Отивам на консултация по соц. бъм-бъм-бъм-ба-ба-ри...

Малкият се свлече в ръцете ми. Понесохме го към квартирата му. Бог настояваше да го занесем в болницата, но аз упорито отстоявах тезата, че нищо няма да му стане и победих. След четвърт час влязохме в барчето на интелектуалеца. Намерихме си места и светкавично изпихме по два коняка. Сервираха ги в чаши за чай, заради онова идиотско постановление.

Написах молба до ректора. В нея молах да бъда освободен от поверения му ВУЗ, поради лошата ми дисциплина и невъзможност да се справям с преподавания материал. Боги не се опита да ме разубеди, знаеше, че е безсмислено. Беше му тежко. Всяка раздяла е тежка. Но не моето напускане вещаеше нашата раздяла, тя просто бе неизбежна. След пет-шест месеца Бог щеше да завърши и да замине завинаги от Кристалния град. Естествено щяхме да се виждаме и след това, но нямаше да бъде вече същото. Такъв е живота. Често срещаш на улицата някой, с който си живял някога заедно, делил си хляба си с него или леглото, пил си или си се целувал, говорили сте, спорили сте и злодеяния сте вършили или просто любов и изведнъж — край. И ето срещате се: „Здравей!“; „Как си?“, после се оказва, че и двамата много бързате и се уверявате, че ще се видите пак, и неволно в съзнанието ви попада натрапчивата мисъл: „Нима сме били някога заедно, нима сме били приятели или любими? О, да, спомних си! Но кога беше това? Не бе ли той или тя просто съучастник в моята самота?“. Животът е самота. Няма раздяла, защото няма близост. Близостта е илюзия. Ако съществуваше истинската близост нямаше да има раздяла.

Изпихме още по един коняк. На нашата маса Старецът, един от ветераните в „Академията на боговете“. Следваше още от времето, когато не съм вкусвал алкохол. Кавалер на титлата „Доктор на студентските науки“ и носител на ордените: „Социалистическо образование — 1 степен“ и „Герой на алкохолните запои — златен“. Беше донесъл уверение, че когато завърши няма да работи по специалността си, а ще бъде комсомолски деятел. Това било условието, за да си вземе последния изпит, поставено от преподавателя с будна гражданска съвест. Светла пристигна сияеща. Шестица.

— Неделчев, въобще не ме изпитва. Каза, цитирам: „А, бе, момиче, защо не ми каза, че имаш толкова откачен приятел, ами се

излагаме?! Отличен!“ После, изглежда съобрази нещо и допълни, че харесвал такива мъже. Излъгах, че и аз ги харесвам. Стана пред мен и ми отвори вратата. Пожела ми много любов. Иване, какво направи?

— Двойка!

— Как така двойка?

— Ей така! Не знаеш ли как се пише двойка?

— Но ти беше много добре подготвен. Господи!

— Бях. Карай! Има и друга новина. Нашият приятел си отива. Напуска института.

Светла окончателно спря да се усмихва. Жалко! Толкова е красива, когато се усмихва. Последваха възклицания и кратка нравоучителна реч. Почти не я слушах, разглеждах внимателно Стареца. Дали ако остана в института ме очаква неговата съдба, дали след десетина години няма да седя отново в този бар със сегашните първокласници и да нося документ, че това, което съм постигнал с толкова тичане и пълзене през последните 10–15 години ще ми е напълно ненужно и безполезно. Не! Старецът се включи в разговора, като подкрепи изказването на Светла с фразата „Тапията е важна!“ и в този момент го намразих. Сякаш за извинение той почерпи по един коняк. Скоро щял да се дипломира.

Разделихме се пред бара. Отнесох молбата и я оставих на секретарката на ректора. Тя ми се усмихна многообещаващо и ме попита сериозно ли е. Пожелаях я и отговорих „Да!“. Осведомих се кога ще мога да си получа документите. Утре. Чудесно. Тръгнах си. Срещнах две колежки от новата ми група, която си остана завинаги нова. Попитах как е минал днес изпитът и разбрах, че Йото не се е явил.

Намерих го във втори блок. Спеше с дрехите върху дюшека, чаршафите покриваха обувките му, одеалата на пода до леглото и всичко това синхронизираше с общата обстановка в стаята. Снощи тук се е състоял внушителен запой. Събудих го и го попитах защо не е ходил днес на изпит, отговори, че сутринта нямало ток и не могъл да се избърсне, освен това не работел и асансьора и заспал отново. Идваше ми да го набия.

Тръгнах си. Опаковах багажа, който имах и го занесох в пощата, колетите адресирах до сестра си. Бях решил да започна работа в София

и да не уведомявам родителите си за моето напускане, поне за първо време.

Нямаше какво да направя. Просто подивяхах. Сесия. И като си помисля, че това е най-хубавото време от студентския живот. Привечер съвсем неочаквано в квартирата пристигна Бог. Пихме в „Напредък“, после в „Зора“, а след това и във „Възраждане“, бяхме и на някакъв купон в първи блок, накратко — напихме се зверски.

Бог преспа в квартирата, за първи път от много време. Сутринта излязохме заедно. Той ме изпрати до „Академията“.

— Хубав институт! — отбелязах сухо, като човек, съжаляващ за нещо.

— Да — потвърди Бог.

— Но винаги ми се е струвало, че му липсва нещо. — Боги ме погледна въпросително. — Два варела бензин.

Разделихме се. Нахълтах в канцеларията. Секретарката ми обясни, че не може да ми върне документите, професор Иванов е наредил да се явя при него.

Беше петък, а петък е чудесен ден. Имах и повод.

— Детелине, какво е това? — посочи молбата ми. Какво ли правеше при него? Неведоми са пътищата на злото.

— Молба — отговорих спокойно. — но не до вас.

— Вижте, колега! Ние искаме да ви помогнем. Вие разсипвате бъдещето си...

— Не се нуждая от вашата помощ!

— Но, колега, вие имате пет заверени семестъра, остават ви още два и десетина изпита. Как така ще напуснете института?

— Нямам повече време за губене. Тези два семестъра може да ги карам още десет години.

— Няма нищо страшно...

— Не се страхувам.

— ... дори ректорското ръководство да реши да ви изключи за една година...

— Никой не може да ме изключи.

— ... ще пропуснете една година — голяма работа. Освен това съществува възможност да не ви накажем. Ето тук...

— Не ме интересува!

— ... съм събрал подробна информация за вас от комсомола, ходил си на всички бригади, бил си дори ударник. И какво е това „невъзможност да се справям с преподавания материал“, та вие досега сте взели 23 изпита и то с добър успех. Какви тъпанари избутват — само тройки и безкрайни поправки.

— И заради това, и заради връзкарите, които не ходят дори на изпити, и заради преподавателите — мръсници и рушветаджии, и заради много други неща. Ще се махна.

— Но вие не съзнавате каква грешка извършвате. Вашето бъдеще...

— Стига! Искам си документите! — Вие нямате право да ме задържате.

— Ние не искаме да ви задържим. Аз се стремя да ви убедя.

— Губите си времето.

— Добре. Ще ви разпишем молбата, но защо не почакаете една-две седмица, да помислите, да се посъветвате с приятели, с родителите си.

— Мислил съм достатъчно. Никой не е в състояние да ми въздейства. Аз съм свободен човек. Напускам веднага. Сега.

— Значи добре сте обмислили всичко?

— Да. Има неща, които не трябва да направиш. Бих се срамувал, ако завърша вашия институт. Бих се срамувал, че съм се прекланял пред банда простаци, които са благоволили да ми дадат висше образование.

Заместник ректорът, очевидно много ядосан, изръмжа нещо и изхвърча от кабинета. Излязох след него. Той вече тичаше по стълбите. Тръгнах бавно натам и когато бях на площадката между етажите, той стоеше пред мен с разписана молба.

— Ето! Изтеглете си документите! Но знайте, че ще съжалявате. Някой ден ще се върнете и ще молите да ви приемем отново! — И препусна надолу.

— Благодаря! — извиках след него.

Да се върна?! Никога! Влязох тихо в канцеларията и подадох молбата на секретарката. Тя я погледна с недоверие, и каза, че професор Иванов не я е уведомил, че ми е разрешено да напусна.

— Какво трябва да ви уведомява. Ето! Пределно ясно е. Тук пише „Да“ и след това подписа на ректора. И бавно развиващ се би го

разбрал.

Тя вдигна телефона и говори с професор Иванов.

После бях свободен. СВОБОДЕН. Вървах безгрижен в коридора. Не виждах и не чувах никой и нищо. Излязох от института за последен път, постоях пред него, изпуших цигара, както съм правел хиляди пъти и тръгнах бавно към квартирата.

Неусетно стигнах, отключих и безпаметно паднах в леглото.

Петък е чудесен ден да кажеш: „Край!“. Край, всичко свърши.

Запалих цигара и през синкавия дим разгледах стаята. Вездесъщата къща на Боги — някогашния „Храм на веселието“. И толкова тъжна и страшна, а всъщност е непроменена. Всичко е непокътнато, както в онзи далечен ден, когато за първи път влязох тук. Какво се случи? Нещо рухна неудържимо. Ще дойде пролетта и тук отново ще бъде весело. Купон подир купон. Ще се съберат всички: Йото, Червенокосият, Върхът, Александър, Малкият, Боги, Светла... Може би! Ще пият, някой ще вдигне тост за мен. Навярно! Ще се смеят, някой ще разказва моите истории. Ще пеят, Бог ще вземе китарата.

Представих си съвсем ясно обстановката. Някакъв глас закрепця в мен. Написах го на лист, а след това с големи букви, върху тапетите над леглото ми:

*Когато зазвъни китарата на Боги
и масата, отрупана е с алкохол,
сред вас да бъда няма аз да мога,
но напълнете чаша и пред моя стол.*

Помислих малко и написах отдолу:

Студент
на име: Детелин

Развеселих се. Тази портиерка е гениална. Сега когато отида да се сбогувам с Йото, ако тя е на смяна ще ѝ взема адреса. Запах си някаква детска песничка.

Портиерката не бе на смяна. Нейната колежка дълго се колебаеше дали да ме допусне в блока, но след като се увери, че съм съвсем трезвен и нямам лоши намерения ми позволи да се кача до стаята на Йото.

Там времето като че ли бе спряло. Йото лежеше по същият начин, както го бях оставил вчера. Разбудих го, но се съмнявам, че възприе частица от това, което говорех. Заспа отново. Тръгнах си. Повъртях се малко без посока и в миг разбрах всичко. Насочих се към квартирата на Ели.

Отвори ми самата тя и ме покани доста любезно. Направи кафе, запали цигара и се приготви да узнае повода на моето неочаквано посещение. Ели беше великолепна мадама.

— Реших да напусна института — започнах уморено. — Тръгвам си. Още днес. Дойдох да се сбогуваме. — Тя бе толкова изненадана, че дори не възкликна, само ме гледаше уплашено. — Имам една молба към теб — Йото. Много е зле и хлътва все повече и повече. Върни се при него! Той има нужда от теб. Ти можеш и трябва да му помогнеш. Той те обича. Съдбата му е в твоите ръце.

— Но, Йото с нищо не показва това, което говориш. Напротив — той ме отбягва, не ми обръща внимание, въобще...

— Прави го от гордост, а после тази гордост му струва много болка, но не може да го осъзнае. Това е слабостта на силния. Ако ти направиш първата крачка, всичко ще тръгна добре.

— Но...

— Остави това. Зная какво ще ми кажеш. Трябва да отидеш при него. Може о съвсем делнично, да си прибереш някоя вещ, която е останала при него, или да потърсиш някакъв учебник, или... ще измислиш нещо, но трябва да отидеш, това е моя та последна молба, последното желание на един осъден...

— Я, стига глупости! Ще отида! Защо реши да напуснеш? Впрочем, не смяташ ли, че трябва да се погрижиш и за себе си?

— Дявола се грижи за мен, след време ще се грижи и за душата ми! Тръгвам си! — станах. — Значи, разбрахме се?! Най-добре ще бъде да отидеш довечера към шест, защото Йото, по всяка вероятност

ще настоява да ме изпрати до гарата, а не мога да му кажа, че съм се уговорил с теб, да отидеш при него и да остане, за да те чака. И ти не му казвай, изобщо, не сме се виждали!

— Добре, комбинаторе! Стиснах нежната ѝ ръчичка и тя се усмихна, разбивайки и последните съмнения, че ще го направи.

Забързах към втори блок. Йото продължаваше пиянския си сън. Разчистих стаята. Изметох. Проветрих. Оправих му леглото, както спеше на него. После навих двата големи будилника в стаята на шест и шест без малко и ги поставих на прилично разстояние от леглото му. Добрата фея.

Петък е чудесен ден, за да направиш нещо голямо.

Забързах се. Влакът ми бе след час. Трябваше да се обадя на Боги. Нахвърлях малкото багаж, който ми беше останал и седнах, за да изпуша една цигара преди да изляза оттук завинаги. Да, все същата къща на Боги. Ясно се припомних всички хубави мигове, които съм изживял тук. Времето неумолимо бързаше. Защо пък да си тръгвам точно днес, защо не утре, да речем. Нали съм свободен човек, неподвластен на никой и на нищо. И въобще, за къде да бързам. Оставих сака и излязох. Срегнах Боги, който си бе помислил, че съм си тръгнал без да му се обадя или е възникнал някакъв проблем. Казах му, че съм решил да пропиляя още една вечер в този град. Повървахме малко заедно. Разказах за сутрешната среща с професор Иванов. Бог отиде в квартирата на Светла, за да продължи подготовката си, а аз в ресторант „Зора“ и... о, каква среща! Моите приятели задочниците днес били на изпит. Иво и Ники ги скъсали, но въобще не им личеше. След като „Зора“ затвори — по варелите и в първи блок. Купон. Последният купон в Кристалния град.

12.

Към обяд напуснах първи блок — сразен и разкапан и не толкова от алкохола. Попаднах на една царица на нощта. А иначе купона беше велик.

Хапнах в студентския стол — за последен път. Не влязох в квартирата, продължих към студентското градче.

Йото четеше. Изненада се от моето решение да си тръгна завинаги. После окачества тази проява като единственото свястно нещо, което съм извършил през последните 3–4 години и това бе донякъде вярно. И на него му минавала през главата тази идея, но не бил толкова силен. Все пак щял да го направи някой път — не знае кога, но ще го направи. Успокоих го. Няма смисъл.

— Значи днес тръгваш? В колко ти е влака?

— Влакове много. Най-вероятно ще хвана в шест без четвърт, за да пристигна към десет в София.

— Няма да мога да те изпратя. В пет и половина ще чакам Ели, ще ходим на кино. Съжалявам, Луд!

— О, Ели! Я, виж ти! Не се притеснявай!

— Знаеш ли? Защо не изчакаш до утре. Ще си изтегля и аз документите и ще заминем заедно за София и ще започнем работа в „Софстрой“, имам връзки в трето управление.

— Ти си откачил. Трябва да стоиш тук и да учиш. Аз си тръгвам победен. Ти трябва да завършиш този институт. Това ще бъде твоята победа.

Той ме погледна много тъжно. Настъпваше критичния момент и станах, докато имах все още сили.

— Трябва да вървя. Ще се обадя и на Боги. Пожелавам ти много успехи и любов. Как е Ели?

— Добре. Ще взема да се ожения и без това за друго вече не ставам.

— По-добре се стегни. Мъжката. Ще се видим. Имаш ми адреса и аз имам твоя. Чао!

Бог бе вече в квартирата. Изпушихме по няколко цигари. Разговорът ни течеше мъчително, ако това въобще беше разговор. Не си спомням да сме общували с Бог по този начин. По добре е да тръгваме. Взех си отдавна приготвения сак. Можех да хвана някой поранен влак.

Неусетно спряхме пред блока на Светла и се погледнахме. Бог предложи да отида и да се сбогувам с нея, а той щял да ме чака в кафето отсреща. Отказах. Бих ѝ се обадил само ако ме придружи. Качихме се. Боги отключи и влязохме. Светла четеше. Седнах на другото легло и запалих цигара. Спомних си онази сесия, когато учехме тук заедно. Стела си бе заминала. Пренесох се тук и за малко да хвана хепатит от непрекъснато спане и любов. Светла ми четеше на глас, а аз запомнях сънувайки. В последствие изкарвах петици, а тя — тройки. Дори ми се разсърди и заяви, че аз нямам повече сесии, това беше последната ми и най-вълнуваща от всички преживяни. А нощите прекарани тук...

Бог отиде в кухнята, за да направи кафе. Гледах я и мълчах. Тя бе станала още по-хубава (дали това не е оптичен дефект и не зависи от разстоянието, от което преценяваш?). Трябваше да ѝ кажа нещо. Толкова много неща имаше да ѝ казвам. Напрегнах всички сили и проговорих.

— Дойдох да се сбогуваме. Моята одисея в Кристалния град свърши.

Тя остави учебника.

— Всичко свършва, все някога.

— Ще ми почетеш ли малко? Искам да те слушам.

— От това, което уча? Ти си луд.

Отново настана мълчание. Мъчително, убийствено мълчание. Защо въобще дойдох. Бог донесе кафето и се опита да разведри атмосферата. Разказа няколко от най-новите изпитни бисери. Развеселих се. Светла също се смееше. Чудесно! Не искам да се прощават с мен като с покойник. Искам дори на погребението ми хората да са весели и щастливи, да се смеят и да пият. Какво като вече ме няма и няма да ме има. Купонът продължава...

Изпих си кафето и тръгнахме. По пътя км гарата моят приятел отново загърби настроението си. Този път направо го срязах:

— Слушай, Бог, ако смяташ, че изпращаш мъртвец, по-добре се върни! И какво ми се влачиш едва-едва, като че ли пред е катафалка. Темпо, приятелю!

И стана чудо. „Какво се случи с тези момчета!“ Само се опасявах да не ни задържат органите и отново да се осуети моето пътуване. Замеряхме минувачите със снежни топки...

Пристигнахме на гарата, когато влакът потегляше. Нищо, и без това не държах на него, защото бях зажднял и направо се приземихме в ресторанта на гарата. Поръчавме си бира — много бира. Всеки сезон е подходящ за бира.

— Луд, съжаляваш ли за нещо?

— Не, няма за какво. Всъщност, малко за приятелите си, с които се разделям, но и да остана, едва ли ще се повтори онзи весел, неразумен живот, който живяхме...

— Прекрасен живот в канавките край пътя.

— Да, точно в канавките. Ние избягахме от пътя, защото този път не е наш, друг ни го е избрал, а ние трябваше да вървим по него. Още от малки ни тласкаха по този път и вървахме олюлявайки се, отчаяни и пияни, и падахме в канавките, преспивахме, и отново ставахме, за да продължим, и отново падахме, и ставахме отново, и отново падахме, и отново... Но се изхитрихме и останахме да лежим в канавките, за да не стигнем до там, че въобще да не можем да станем и да останем в канавките завинаги, и там да свърши нашата шантава, ужасна екзистенция.

— Няма друг път, Луд.

— Да, и затова по-добре в канавките.

— Няма друг път! — въздъхна Бог. — А трябва да се върви.

На стената, от огромен плакат се усмихваше Ленин и сочеше към бара, отдолу стояха великите му слова: „Нашият път е верен, рано или късно всички останали ще ни последват!“.

— Ти тръгна, приятелю, излезе от канавките и тръгна отново по пътя. Наистина, трябваше да го направиш.

— Да, защото е по-лесно да паднеш и да кажеш: „Не мога!“.

— Но аз, наистина, не мога. Не мога! Бог, защо съм толкова ненормален?

— Нормалните хора в една ненормална действителност са точно ненормални.

— Браво! Ще го запомня за оправдание.

— Всъщност, Луд, то не си толкова ненормален. Просто си свободен. НЕ си въобразявай, че си свободен от вчера, ти си се родил свободен. Свободният човек е свободен дори когато е роб, както и робът си е роб, дори когато е свободен. И все пак, трябва да може сам да си ограничава свободата, в противен случай се превръща в роб на свободата. А ти, май си стигнал точно до там.

Платихме. Допих четвърта та си бира, когато влакът пристигна. Излетяхме навън. Като насън стиснах ръката на Боги, измърморих, че ще се виждаме и скочих в последния вагон. Влакът потегли. Бог стоеше и го изпращаше с поглед. Махнах му, той също. От гарата излезе една жена и спря пред него. Светла. Тръгнаха прегърнати. Господи, дано са щастливи!

И аз си бях тръгнал — сам и без любов, без билет и без пари, както обикновено, но никога нямаше да се върна. Странно, но се чувствах щастлив. Какво ми оставаше от този град — шофьорска книжка, много белези по тялото и лицето. Няколко чудесни приятели и спомени, е, не е малко.

Къде отивах, какво щях да правя, как щях да живея? Знаех само, че няма да се върна.

Човек трябва да умее да не се връща.

Всъщност аз се връщах...

През зацапаното стъкло препускаше бясно действителността, станала по-мрачна от навалелия сняг. Свечеряваше се. По отсрещния склон весело и лениво се търкаляше луната.

Източник: <http://www.slovo.bg/old/bozushki/>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.